107E JAARGANG — NO.: 125 ZATERDAG 2 JUNI 1990

AMIGOE

VANDAAG

DITO MENDES ...missie...

Prekè

Marichi: Strandt het plan?

VS LEGGEN NADRUK OP VRIJE EMIGRATIE

Bush en Gorbatsjov vinden elkaar verrassend snel

Historisch akkoord over kernraketten in Washington

WASHINGTON - De VS en de Sovjetunie hebben gisteren aan hun top een principe-akkoord bereikt over vermindering van hun strategische kernraketten. Dit principe-akkoord moet de basis vormen voor een later dit jaar door beide supermogendheden te ondertekenen zogeheten START-akkoord. Dit wordt een historisch akkoord, daar het voor het eerst zal voorzien in vernietiging van lange-afstandsraketten met kernkoppen. Er is zeven jaar naar toegewerkt, maar in plaats van de oorspronkelijk voorgenomen vermindering van het aantal raketten en kernkoppen met 50 procent zal het nu volgens deskundigen voorzien in een vermindering van hooguit 30 procent.

VS-president George Bush en Sovjetleider Michail Gorbatsjov maakten het principe-akkoord bekend aan het begin van een ceremonie in het Witte Huis, waarop ook andere akkoorden werden ondertekend.

De twee leiders zeiden het ook eens te zijn geworden over een akkoord tot een drastische vermindering van de voorraden chemische wapens van beide supermogendheden en een akkoord over verbeterd toezicht op de naleving van akkoorden ter beperking van proeven voor kernwapens.

Voordat de ondertekeningsplechtigheid in het Witte Huis begon maakten Bush en Gorbatsjov in een verklaring bekend dat zij het er ook over eens zijn geworden dat nog dit jaar een zogeheten CFE-akkoord moet worden bereikt over de vermindering van de conventionele wapens en troepen in centraal-Europa. Zij zeiden zich ertoe te hebben verplicht het tempo van de Weense onderhandelingen daarover te versnellen. De komende top van de CVSE-conferentie over veiligheid en samenwerking in Europa dient naar zij zeiden te worden gehouden zodra het CFE-akkoord kan worden ondertekend. Aan de CVSE-conferentie nemen 35 landen deel, alle Europese tot dusverre zonder Albanië, maar dit heeft te kennen gegeven mee te willen doen) plus de VS en Canada.

HANDEL

Bush maakte, verrassenderwijze, ook bekend, dat beide mogendheden zijn overeen gekomen hun handel uit te breiden, maar de VS hebben de Sovjetunie nog niet de door haar vooral begeerde status van meestbegunstigde natie gegeven, die haar sterk verlaagde invoertarieven in de VS zou bieden. De mededeling dat er niettemin een handelsakkoord was bereikt vormde een verrassing, doordat het tot het laatste ogenblik de vraag was of Bush daartoe zou overgaan.

Ook het principe-akkoord over vermindering van de strategische kernwapens werd op het laatste moment voor de plechtigheid bereikt, doordat de VS-minister van Buitenlandse Zaken James Baker en zijn Sovjetambtgenoot Edoeard Sjevardnadze zelf bijeenkwamen om de laatste obstakels uit de weg te ruimen.

Bush zei te hopen dat de Sovjetunie spoedig een wet tot vrije emigratie aanneemt, zodat de VS haar dan de status van meestbegunstigde natie kunnen verlenen.

Een van de belangrijkste van de in totaal 17 akkoorden en verklaringen die beide presidenten in Washington ondertekenden is ook de afspraak dat zij in 1992 beginnen met de vermindering van hun voorraden chemische wapens met als doel dat deze in het jaar 2.000 aan beide zijden zijn gehalveerd en in het jaar 2.002 aan beide zijden in totaal nog maar 5.000 ton bedragen. De huidige Amerikaanse voorraad wordt geschat op 30.000 ton en de Sovjetrussische op 50.000 ton. Het akkoord voorziet ook in samenwerking om de vernietiging van de wapens en stoffen veilig te doen geschieden. Bush zowel als Gorbatsjov spraken de hoop uit dat dit akkoord een nieuwe stimulans zal vormen tot het zo snel mogelijk bereiken van een conventie tot een algeheel verbod op chemische wapens.

Daarnaast werden twee protocollen ondertekend die betrekking hebben op verbeterd toezicht op ondergrondse kernproeven.

GRAANOVEREENKOMST

De VS en de Sovjetunie hebben ook een nieuwe graanovereenkomst gesloten, ter vervanging van de overeenkomst die eind dit jaar afloopt. Het nieuwe akkoord voorziet erin dat Moskou per jaar tien miljoen metrieke ton Amerikaanse maïs, tarwe en sojaprodukten koopt. Ook sloten de twee leiders akkoorden over de uitwisseling van studenten, vreedzaam gebruik van kernenergie, uitbreiding van hun wederzijdse vliegverbindingen en over oceaanonderzoek.

Het geheel van de bereikte akkoorden vormt een groot succes voor een top die slechts twee dagen oud was en er nog twee had te gaan. Het wijst op een gestage verbetering in de betrekkingen tussen de supermogendheden ondanks de meningsverschillen over vooral het Litouwse onafhankelijkheidsstreven en de kwestie van het door het westen gewenste NAVO-lidmaatschap van een verenigd Duitsland, waarvoor, later, nog een oplossing moet worden gevonden.

"Wij zijn het niet overal over eens geworden, maar over een grote waarheid wel: de wereld heeft lang genoeg gewacht. Er moet een einde komen aan de koude oorlog", zei Bush.

Gorbatsjov zei tijdens de plechtigheid: "Franklin Roosevelts vier idealen van vrijheid van meningsuiting en godsdienst en vrij leven zonder nooddruft en vrees zijn nog niet bereikt in de wereld. Dit kon ook niet in een wereld van vijandschap en confrontatie. Daarom maken wij door de wereld van vrees te bevrijden een stap naar een nieuwe wereld". De Sovjetpresident, die in zijn land onder zware druk staat als gevolg van politieke, economische en etnische problemen, leek bewogen aan het eind van de ceremonie. "Het schijnt dat ik zelfs meer heb gezegd dan ik van plan was. Ik denk dat dat betekent dat ik menselijk ben in de zin dat ik emotioneel kan worden aangedaan".

Zich tot Bush wendende zei hij: "ik zou willen zeggen dat wij zeer veel hebben gedaan om het succes te bereiken en ik wil onze twee landen feliciteren en u de hand schudden, mijnheer de president, zodat wij elkaar kunnen feliciteren".

Het handelsakkoord is volgens deskundigen, zeker op korte termijn, nauwelijks van voordeel voor de nog steeds verder achteruithollende Sovjeteconomie, maar is het juweel in de kroon van akkoorden die Gorbatsjov bereikte. Het is van groot symbolisch belang doordat het zijn prestige in eigen land kan versterken. Het geeft de Sovjetunie de lidmaatschapskaart die nodig is voor de toegang tot de westelijke economische club en is speciaal van belang omdat Moskou onder andere toetreden wil tot het Internationale Monetaire Fonds (IMF), de Wereldbank en de GATT of algemene overeenkomst inzake handel en tarieven, die de wereldhandel regelt.

VRIJE EMIGRATIE

Wat de verlening van de status van meest begunstigde natie betreft lijkt Bush's enige voorwaarde de totstandkoming van vrije emigratie, want hij legde geen verband met Litouwen. Gorbatsjov vroeg Bush wel waarom China wel de status is verleend en de Sovjetunie deze niet krijgt en dreigde geen graanakkoord te sluiten teneinde de Amerikaanse boeren boos op Bush te maken, maar uiteindelijk ondertekende hij het graanakkoord toch.

Rex Harrison overleden

LONDEN - De Britse acteur Rex Harrison is vanmorgen in New York op 82-jarige leeftijd overleden. Dit heeft zijn agent, Lawrence Evans, meegedeeld. Harrison, die drie weken geleden nog in een Broadway-produktie optrad, had kanker aan de alvleesklier.

Harrison behoorde tot de generatie Britse acteurs die giganten als Laurence Olivier, John Gielgud en Ralph Richardson op het toneel bracht. Harrison begon op 16-jarige leeftijd te spelen bij het Liverpool Repertory Theatre. Zijn bekendste rollen waren die van professor Higgings in de musical "My fair lady", die van dr. Doolittle in het gelijknamige stuk en die van Julius Caesar in "Cleopatra".

In 1974, toen hij inmiddels meervoudig miljonair was, verliet hij om belastingtechnische redenen Groot-Brittannië om afwisselend aan de Franse en Italiaanse Riviera en in Zwitserland te gaan wonen.

Doden bij ongeval met kabelbaan

MOSKOU - Een ongeluk met twee cabines van een kabelbaan in de Sovjetrepubliek Georgië heeft gisteren aan 15 mensen het leven gekost. 45 personen raakten gewond. Dit heeft het Georgische ministerie van Gezondheid meegedeeld.

Het ongeluk gebeurde op de berg Mtatsminda vlak bij de hoofdstad Tbilisi toen de hoofdkabel van de kabelbaan brak. Daardoor stortten twee cabines die elkaar op dat moment dicht waren genaderd, 20 meter omlaag. Onder de gewonden zijn 24 kinderen.

Toast op de goede relaties...

■ WASHINGTON.- President George Bush (links) en Sovjetleider Michail Gorbatjov brachten gisteravond tijdens een diner in de Sovjet-ambassade een toast uit op de bereikte akkoorden tussen de twee grote mogendheden. Gorbatjov zei bij deze gelegenheid te hopen dat 'het schip van de Sovjet-Amerikaanse betrekkingen de huidige koers zal blijven varen'. (AFP / Satellietfoto)

KRITIEK OP REIS PRESIDENT SHANKAR

Offensief tegen Jungle-commando

Bouterse: "We gaan die club opruimen"

PARAMARIBO - Het nationaal leger zal Moengo in Oost-Suriname gaan ontzetten. Dit heeft legerleider Desi Bouterse gisteren in Paramaribo aangekondigd in een toespraak tot zijn manschappen in de Membre Boekoe kazerne. Hij zei dat de manschappen die nog niet in het veld zijn "in de komende dagen" meer over de ontzetting van Moengo zullen horen.

"We zijn zwaar gemotiveerd, we gaan die club daar opruimen", aldus Bouterse, doelend op het junglecommando van Ronnie Brunswijk dat Moengo als belangrijke basis gebruikt en van het bauxietstadje volgens Bouterse een "drugshol" zou hebben gemaakt.

DESI BOUTERSE ...club opruimen...

SITUATIE BEU

Bouterse hoopt dat de regering inziet dat het om de veiligheid van de staat gaat. Volgens hem is niet alleen het leger maar de totale gemeenschap "de onveilige situatie in Moengo" beu. "We kunnen een belangrijke bijdrage leveren om het te laten opklaren", aldus de legerbevelhebber. Bouterse heeft vice-president Henk Arron gistermorgen ingelicht. Arron heeft alle taken van president en opperbevelhebber Ramsewak Shamkar overgenomen, omdat die donderdagavond- met een tussenstop op Curaçao- naar een conferentie in Paraguay is vertrokken.

Het nationaal leger zal niet alleen in het oosten van Suriname activiteiten ontplooien. "We hebben de nationale plicht om ook het zuiden verder te consolideren", aldus Bouterse. Hij hoopt dat het leger, samen met de overheid en de plaatselijke bevolking, de zaken in het Brokopondogebied en verder zuidwaarts zo snel mogelijk kan stabiliseren.

Volgens Bouterse moeten de economische activiteiten snel weer opgestart worden zodat het gebied tot bloei kan worden gebracht. Een verzoek tot verdrijving van het junglecommando uit het Brokopondogebied en de stroomopwaartse regio van de Surinamerivier werd eerder deze week gedaan door de nieuwste illegale gewapende groep die zich Angula-beweging noemt en zegt een afsplitsing te zijn van het junglecommando. De groep ontstond in het Brokopondogebied dat hoofdzakelijk bewoond wordt door leden van de bosnegerstam der Saramaccaners.

Volgens Angula (uitdaging) heeft de strijd van het junglecommando tegen het nationaal leger slechts "verderf" gebracht voor de Saramaccaners. De groepering stelde dan ook als eis dat het junglecommando het Brokopondogebied verlaat en dreigde met een aanval op Moengo in Oost-Suriname, waar de leiding van het junglecommando is gehuisvest.

Bouterse zei dat de Angulagroep een positieve bijdrage wil leveren tot "echte vrede, echte rust". Hij maakte wel duidelijk "dat de hele club, junglecommando en Angula, schorriemorrie, een troep van jewelste" is. Volgens de bevelhebber had de regering moeten ingaan op het aanbod van de Angula-beweging om de Afobaka-krachtcentrale die door haar was bezet, over te nemen en te laten beveiligen door het nationaal leger. Indertijd heeft het leger diverse stellingen verlaten "om haar vredesding te doen", zei Bouterse. Maar, zei de legerleider, "als het niet goedschiks kan, dan maar kwaadschiks".

Bouterse verweet de regering laksheid en had er geen woorden voor dat het ingestelde crisisteam aan het junglecommando toezeggingen zou hebben gedaan tot troepentransport met de Surinaamse luchtvaartmaatschappij SLM.

Bouterse zei het "ongehoord" te vinden dat de president onder de heersende omstandigheden op reis is gegaan. Shankar wordt dinsdag in Paramaribo terug verwacht, nadat hij een vergadering van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) in Paraguay heeft bijgewoond.

Violeta kust paljas

■ MANAGUA.- President Violeta Chamorro van Nicaragua houdt zich behalve met dringende staatszaken ook volop bezig met p.r. Men ziet haar hier een als clown vermomd kindje kussen tijdens een bezoek aan een tehuis voor wezen in de hoofdstad Managua. (AFP / Satellietfoto)

Ballast Nedam

AMSTELVEEN — De bouwonderneming Ballast Nedam heeft over 1989 een winst behaald van f 28.7 miljoen, dat is f 11 miljoen meer dan in 1988. Los daarvan is nog een bijzondere bate verkregen van f 36.5 miljoen door de verkoop van een deelneming aan moedermaatschappij british aerospace. De omzet steeg met 3 procent tot f 1.4 miljard. Dit blijkt uit het vrijdag verspreide jaarverslag.

INDAMMEN VAN STAD, BEDRIJVIGHEID EN GROEN

Industrie naar Schottegat, hotels in de stad

Defensa Ambiental pleit voor scherpere ruimtelijke ordening

WILLEMSTAD — Defensa Ambiental is van mening dat bevolking, overheid en bedrijfsleven alles in het werk moeten stellen om de karakteristieke regio's van Curaçao intact te houden. 'We moeten het stedelijk gebied op een verantwoorde manier tot haar recht laten komen en tegelijkertijd de schoonheid van ons landschap behouden. Er wordt steeds meer gebouwd in de verschillende natuur- en landbouwgebieden. Hiervoor vindt er een vermenging van stedelijke elementen met natuurgebieden plaats waardoor wij ons landschap dreigen kwijt te raken aan een karakterloze omgeving waarvan er al genoeg op onze aardbol bestaan. Een duidelijke scheiding van stad, dorp en de diverse typen landschap moet nú reeds plaats vinden willen wij onze kinderen nog een mooi eiland kunnen aanbieden. Uiteraard is ook voor de toerist zo'n vorm van ruimtelijke ordening aantrekkelijk', aldus de organisatie.

Om deze redenen, zo staat in een persbericht te lezen, staat Defensa Ambiental (DA) deels achter de voorstellen die de DROV heeft uitgewerkt in het eilandelijk ontwikkelingsplan. Een belangrijk element van dit plan is de zogenaamde indamming van het urbane gebied Groot Willemstad. Alle verdere woningbouw dient zoveel mogelijk hier plaats te vinden. De nog leegstaande plekken in Groot Willemstad kunnen hiervoor gebruikt worden.

DA keert zich wel tegen de plannen om het Groene Hart van Curaçao, te weten de zône tussen Boca Sami en rif Sint Marie, voor industrie te reserveren. Veel beter is het om ook de industrie 'in te dammen', door die te concentreren in West Schottegat. Dit levert volgens verschillende deskundigen veel infrastructurele, organisatorische en financiële voordelen op.

DA vindt zich overigens wel volledig in eerdere uitspraken van de overheid, dat op Curaçao geen vervuilende industrieën meer gevestigd mogen worden.

TOERISTENOORDEN

DA is het verder eens met het principe dat her en der naar voren wordt gebracht, om ook hotels en dergelijke in Groot Willemstad te concentreren. De financiële en milieukosten worden daardoor aanzienlijk omlaaggedrukt.

Nieuwe projecten in buitengebieden vergen veel dure infrastructurele ingrepen die bovendien veel schade aan de natuur toebrengen, zo stipt DA in het persbericht aan. Men moet niet vergeten dat afgelegen toeristenoorden grote transportproblemen met zich meebrengen.

VERSNIPPERD

Hoe meer wegen men aanlegt 'ter oplossing' van het aldus gecreëerde probleem, hoe meer de gemeenschap op kosten wordt gejaagd en hoe meer de natuurgebieden versnipperd raken waardoor die helemaal zullen wegkwijnen. Al die genoemde kosten zullen nooit, door welke toeristische 'boom' dan ook, goedgemaakt kunnen worden. Het is nu tijd geworden om tevoren de milieu-effecten van de toeristische plannen grondig te bestuderen.

WEINIG VERMAAK

Uit de toeristische hoek zelf hoort men vrij regelmatig het commentaar dat afgelopen resorts weinig gevarieerd vermaak aan de toeristen kunnen bieden. Gedurende zijn vakantie is de toerist verplicht elke avond hetzelfde bandje aan te horen of dezelfde show te bewonderen. Bij een geografisch geconcentreerde toeristische sector kan men vrij kiezen uit activiteiten in verschillende hotels, die bovendien gemakkelijk bereikbaar zijn.

Om iets tegen de saaiheid in de resorts te doen wil men daar ook nog casino's vestigen, terwijl men in de casinowereld klaagt over de overcapaciteit van deze vrijetijdsbesteding op Curaçao.

Tenslotte valt, aldus het schrijven met een kritische ondertoon, op te merken dat bij de toeristische projecten noch bij de industriële projecten de energievoorziening ter sprake komt. Door de voorspelde groei van deze sectoren zal de energiebehoefte behoorlijk stijgen. Men zal dan 'genoodzaakt; zijn te investeren in de nieuwe elektriciteitsfabriek. Dit zal veel gaan kosten, maar wij moeten ook op de milieu-effecten gaan letten.

De locatie van zo'n fabriek is al een probleem en de vrijkomende rook levert het milieu ook de nodige schade op. Wij beschikken over veel zon en wind, waarom zouden we dan geen gebruik van deze schone energiebronnen maken? Tot zover het commentaar van Defensa Ambiental.

Pater Boex overleden

WILLEMSTAD — Op woensdag 6 juni vindt om zeven uur 's avonds in de Heilige Familie Kerk de heilige mis plaats ter nagedachtenis van pater Johannes Boex. De pater overleed in Nijmegen nadat verscheidene operaties tegen kanker niet mochten baten.

Johannes Boex werd op 6 september 1929 in het Noorbrabantse plaatsje Mierloo geboren. Hij trad in in de Orde van St. Dominica op 18 september 1953 en werd tot priester gewijd op 25 juli 1954.

Het was op 27 augustus 1960 dat de pater op Curaçao aanving en hij was onder meer werkzaam in de St Ana parochie op Otrobanda en op Aruba in San Nicolaas. Tevens was hij prefect van het St.Pius seminarium en aalmoezenier van het voormalig zeemanshuis op Curaçao.

In mei 1974 keerde Johannes Boex terug naar Nederland en werd daar aalmoezenier van de Antillianen in Nederland en was verbonden met het Antilliaans Contact Centrum in Amsterdam. Op 24 juli kwam de pater opnieuw naar het eiland en werd pastoor van Santa Famia en Santa Ana. Tevens was hij een van de medeoprichters van Plataforma Otrobanda.

Vanwege persoonlijke problemen hier op het eiland is hij in september 1989 op eigen verzoek teruggekeerd naar Nederland waar hij spoedig ernstig ziek werd.

Nederlandse krant over Antilliaanse kabinetsformatie

WILLEMSTAD — Het Nederlandse ochtendblad Algemeen Dagblad plaatste op donderdag 10 mei een bericht over de presentatie van Maria Liberia's nieuwe kabinet. Vanwege de opmerkelijke inhoud plaats de redactie het artikel in zijn geheel.

DONDERDAG 10 MEI 1990

Bovenwindse eilanden uit kabinet Antillen

Van een onzer verslaggevers

WILLEMSTAD — De minister-president van de Nederlandse Antillen, mevrouw Liberia-Peters, heeft de namen bekendgemaakt van de leden van de nieuwe ministerraad.

De opvallendste verandering is dat de Bovenwindse eilanden (Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius) geen zitting meer hebben in het kabinet. Bonaire is wel vertegenwoordigd door het oud-Statenlid Gums. Hij heeft de portefeuille verkeer en vervoer gekregen.

De nieuwe ministerraad bestaat uit vijf leden van de Partido Nacional di Pueblo, de volkspartij van mevrouw Liberia-Peters. Het wordt haar derde kabinet. Van de arbeiderscombinatie Si-Fal zijn twee ministers afkomstig. Zij hebben de posten sociale zaken en volksgezondheid gekregen. Het gaat om drs. Stanley Inderson en de arts Roy Heereveen.

Zwakke oppositie

Minister De Paula keert terug als minister van financiën, Knoppel krijgt de portefeuille van justitie, Smit van handel en industrie en Jessurun blijft gevolmachtigd minister in Den Haag. De nieuwe regering kan rekenen op de steun van 17 van de 22 Statenleden. De Antillen krijgen daarmee de zwakste oppositie die zij ooit hebben gehad. Voor de Bovenwinden komt het Statenlid Vance James in het parlement. Hij is een nieuwkomer, evenals het Statenlid Bintura, dat namens Nos Patria in het parlement komt.

Verwacht mag worden dat met de huidige kabinetssamenstelling de door minister Hirsch Ballin (Antilliaanse zaken) voorgestelde tweedeling van de Antillen wat gemakkelijker kan worden doorgevoerd dan aanvankelijk was verondersteld. De kabintesformatie heeft zich voortgesleept sinds premier Liberia in maart een overweldigende overwinning behaalde bij de verkiezingen.

Zij heeft er een halszaak van gemaakt het kabinet nog deze week beëdigd te krijgen, omdat de paus het komende weekeinde een kort bezoek aan Curaçao brengt. In verband met de slepende kabinetsformatie heeft minister Hirsch Ballin eerder deze maand een bezoek, dat hij op 26 mei aan de Antillen zou brengen, uitgesteld tot september. Dan zal vooral de samenvoeging van Curaçao en Bonaire en van Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius tot twee aparte delen van het Koninkrijk worden bezien.

Padvindersceremonieel Fortplein

■ *WILLEMSTAD —Het Fortplein was gisteren het toneel van het afscheid van de vertrekkende hoofdcommissaris der padvinders, David van der Ree en de installatie van diens opvolger Daniël Corsen. Een en ander ging gepaard met het nodige padvinders-ceremonieel. Deze plechtigheid werd bijgewoond door een groot aantal padvinders en genodigden, onder wie gouverneur Jaime Saleh.*

WILLEMSTAD — Op vier juni wordt in het Princess Beach Hotel op Curaçao het eerste symposium gehouden over het gebruik van de haarprodukten van 'Leisure Curl'. Leisure Curl is in 1981 opgericht door voorzitter Ernst Daurham junior en de haarprodukten worden alle gefabriceerd in Chicago in de Verenigde Staten.

Leisure Curl biedt een alternatief voor de 'wetlook'-stijl die, naast 'straight', meer gevarieerdheid bracht in de kapsels voor kroeshaar. De D-orum van Leisure Curl maakt het haar zacht en soepel en is makkelijker te onderhouden dan 'wet-look'. Bovendien wordt het haar niet zo vet van dit Leisure Curl produkt.

Tijdens drie gratis toegankelijke sessies kunnen geïnteresseerden zich op de hoogte stellen van het juiste gebruik van dit produkt. Op 4 juni in het Princess Beach Hotel op Curaçao van vijf tot negen uur; 6 juni Aruba Beach Club op Aruba van half zeven tot half elf; tien juni Holland House Hotel op St Maarten van drie tot zeven uur.

KABNAA: financiering via MJP mag

Haalbaarheid aanleg strand bij Marichi nog niet vastgesteld

WILLEMSTAD — De financiering voor het zogenaamde Marichi-strand is nog niet rond. Wel zijn er besprekingen gevoerd in Nederland over de aanleg van de zandstrook aan de zeekust van Punda. De komende tijd moet er onderzoek verricht worden naar de haalbaarheid van het plan. Het is namelijk niet zonder meer zeker dat de uitgekozen plek geschikt is.

Aldus gedeputeerde Dito Mendes de Gouveia die onlangs in de Lage Landen overlegde met het KABNAA. Het onderzoek en de technische zaken die afgehandeld moeten worden, coördineert DOW. Deze eilandsdienst laat research verrichten naar de kwaliteit van het water op de hoek nabij de ingang van de Sint Annabaai. Men gaat ook na wat de kracht van de zeestroming is op dat punt. Wil men in de toekomst verzekerd zijn van een kwalitatief zuiverder kustwater, dan zullen ook de nodige ingrepen gedaan moeten worden waar het de rioleringen van Punda, Marie Pompoen en omstreken betreft. Het afvalwater uit de woongebieden van dit deel van Willemstad komt nog altijd uit op rioolpijpen die in zee uitmonden.

DOW heeft al eerder plannen aangekondigd voor aansluiting van de stadswijken op het afvoersysteem naar de waterzuiveringsinstallatie Klein Kwartier, zodat het kustwater gevrijwaard wordt van lozingen. Eerst moeten echter de rioleringwerken van Otrobanda afgerond worden.

MJP

De gedeputeerde heeft zich voor vertrek naar Nederland laten voorlichten over de haken en ogen van strandaanleg voor de kust van Punda. Dat gebeurde tijdens een presentatie. In Nederland werd in overleg met KABNAA nagedacht over de vraag tot hoever men kan gaan met financiering van het strand-project. Van Nederlandse zijde is gesteld dat als Curaçao de aanleg van het strand prioriteit vindt, het plan in aanmerking kan komen voor financiering via het Meer-Jaren-Plan-budget.

PRIJSKAARTJE

Over het prijskaartje zwijgt de gedeputeerde. Wel is er in principe gedacht aan de 'prijs per strekkende meter' die berekend is voor de aanleg van het Avila Beach strand en het Princess Beach strand. Daar bovenop zou een toeslag met een marge tot 25 procent berekend kunnen worden vanwege de moeilijkheidsgraad van strandaanleg bij Marichi.

Ventvergunning

WILLEMSTAD — De politie in Punda zal in het vervolg slechts verbaliserend optreden tegen personen die op de handelskade zonder ventvergunning toch goederen proberen te verkopen, zo deelt de voorlichtingsdienst van de politie mee.

De patrouille stuit al geruime tijd op een aantal fruitverkopers die niet in het bezit zijn van een ventvergunning. Het verzoek van de politie om zich te verwijderen van de Handelskade en een verzoek in te dienen tot de verkoop van goederen hebben de handelaren tot nog toe langs zich neer gelegd.

Vandaag heeft de hoofdwacht het geduld opgegeven en is overgegaan tot verbalisering van twee fruitverkopers zonder vergunning om aan de openbare weg te venten. Deze wijze van optreden zal in de toekomst gehandhaafd blijven.

Conferentie coöperatieve ontwikkeling

WILLEMSTAD —Gedeputeerde Dito Mendes opent maandagochtend om 9 uur een internationale conferentie inzake de coöperatieve ontwikkeling. Aan deze conferentie memen 20 Caribische landen deel. De meeste engelstalige landen zullen vertegenwoordigd zijn, waaronder Trinidad, Jamaica, Barbados, St Vincent en Dominica. Verder zullen ook vertegenwoordigers uit Belize, Suriname en Aruba present zijn.

De conferentie wordt georganiseerd door het Bestuurscollege van Curacao in samenwerking met de International Labour Office in Trinidad. De conferentie wordt gehouden in het Van der Valk Plaza Hotel.

AGENDA CURAÇAO

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN

Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

****

VERENIGING VAN TANDARTSEN

voor de dienstdoende arts gedurende het weekeinde en op feestdagen gelieve tel.: 82222 op te bellen.

****

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS

voor wijkverpleging 'Prinses Margriet': consultatiebureaus te Sta Maria: tel.: 82344, 82412 en 82947; Montagne Abao: tel.: 673711 en Kaya Fensu (Koraal Specht): tel.: 618577; hoofdkantoor te Sta Maria 17, kantooruren van 07.00-12.30/13.00-17.00 uur. Na 17.00 uur bereikbaar: zuster Wever, tel.: 87181.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING

kantoor Gosieweg 15, tel.: 44231/44232; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Caupain, tel.: 88614, pageboy 027-053 b.g.g. 43838.
kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141, tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Caupain, tel.: 88614.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43, tel.: 43838/44510; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere woensdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO

(Fontein 35, tel.: 648077): open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Van Herwijn, tel.: 642798 b.g.g. 601760.

****

GENEESK. DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST

2 juni 1990 vanaf 08.00 uur tot 3 juni 1990 om 07.00 uur:
Dokter Winklaar, Sentro Mediko Sta Rosa, tel.: 671101; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 371418 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgene artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Winklaar, Braakman, Doran en Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST

1 juni 1990 vanaf 17.00 uur tot 4 juni 1990 om 07.00 uur:
Dokter Davelaar, Sentro Mediko Seru Fortuna, tel.: 84122; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 672938 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Goilo-Henry, Roose, Braakman-Bonder, Gerstenbluth, Davelaar, Elhage, Pablo, Heerenveen, Nivillac en Rosales-Concession)

DERDE DISTRICT BANDABAO

1 juni 1990 vanaf 17.00 uur tot 4 juni 1990 om 07.00 uur.
Dokter Lucasius, Spreekkamer Soto, tel.: 641790; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641356 b.g.g. 89266/89337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucacius, Spong en Tweed).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE

MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

Rede toerisme, volwasseneducatie

WILLEMSTAD — De directie van de IPK, de organisatie voor pariciculier initiatief op Curaçao, nodigt haar leden en andere geïnteresseerden uit om op de avond van vier juni in het kader van dit onderwerp bij elkaar te komen. De avond wordt georganiseerd vanwege 'de internationale dag van het volwassenonderwijs'. Het onderwerp van de lezing is de relatie tussen volwassenonderwijs en toerisme.

Na de lezing zal een plakkaat worden overhandigd aan een groep of organisatie die gedurende het jaar 1989-1990 een vooraanstaande rol heeft gespeeld, gevolgd door een culturele presentatie. Het geheel begint om half acht in de Concientiesteeg 2 (0).

****

DIERENASIEL

kantooruren maandag t/m vrij... 12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag... 13.00/16.00-18.00 uur; zondag...

****

DIERENARTS

voor spoedgevallen gelieve ... 614000 (Veterinaire Dienst) voo... doende arts.

CURAÇAO FESTIVAL CEN...

19.00 uur optreden van de ... groep Menudo - Brievengat.

TONEELGROEP THEATR...

20.30 uur vakantiemusical 'R... het Ruime Sop' - Centro Pro A... burgweg z/n.

UNA

20.30 uur concert met com... Robert Rojer - aula.

RAAD VAN MILIEUHYGIE...

18.00-20.30 uur muziekuitvoe... derkoor en zang i.v.m. viering ... lieudag 1990 - binnenplein F... dam.

****

ZONDAG

RK MIDDELBAAR TECH... SCHOOL

10.00-16.00 uur gelegenheid ... ging van maquettes + bijbeho... ningen gemaakt door exame... -Rigelweg 8.

RADIO PARADISE

15.00-19.00 uur 'open house' ...

LANDHUIS ASCENCION

10.00-14.00 uur 'open house'.

PLATAFORMA OTROBAND...

17.00 verzameling bij de klok ... Brion voor de sunset kaminata; 20.00-21.30 uur soiree m.m.v. ... tius Harmonie - Plasa Brion.

TONEELGROEP THEATRU...

14.30 uur vakantiemusical 'Ra... het Ruime Sop' - Centro Pro Arte ... burgweg z/n.

LANDHUIS HABAAI

10.00-18.00 uur vlooienmarkt.

RAAD VOOR MILIEUHYGIE...

20.30 uur muziekuitvoering doo... ose koren en een gastkoor uit ... i.v.m. viering van Wereldmilie... -Centro Pro Arte, Schouwburgw...

CHRISTOFFELPARK

06.00-15.00 uur 'open house' i.v... Wereldmilieudag 1990.

****

MAANDAG

TOERISTENSCHIP

09.00-18.00 uur 'Carla Costa' (S...

****

KERKDIENST...

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. ... bergeweg): zon.: 10.00 uur hoog... en 16.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 1... zond.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zo... en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagro... 18.30 uur; zon.: 09.00 en 11.30 u...
CHARO (O.L. Vrouw van Corom... 19.00 uur; zon.: 08.00, 11.00 ... (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw ... Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09... en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van ... Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 1... zon.: 08.00 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johan... 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): z... uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 u...
KORAAL SPECHT (Goede He... 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 u...
MONTAÑA (H. Dominicus): zon... 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zon.: 08.00 en 19.00 u...
Santa Famia: zon.: 06.00, 09.0... (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 1... zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 u... 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon... 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 u... 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.0...
SOTO; zat.: 19.00 uur; zon.: 09.0...
STEENRIJK (O.L. Vrouw van A... zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.0... (chrismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van F... 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 u...
TERA CORA: ZON.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): zat.: 1... zon.: 08.30 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 ... 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thad... 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 u...

****

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST

zaterdag
Otrobanda
Paradeis, F.D. Rooseveltweg ... 89676/89808.
Punda
Plasa, De Ruyterkade 36, tel.: 615545.
zondag
Otrobanda
Gosie, Gosieweg 90-A, tel.: 7974...
Punda
del Pueblo, Sha Caprileskade 7... 612444/612555.

****

DIVERSEN

VERLOF BEGRAFENIS

2 juni: P.A.J. Scherptong, Winston ... chillweg 157-E.
3 juni: H.R. Andrade, Vesuviusstr...

****

HEEFT U hulp nodig bel ... 127.

****

LUCHTPOSTSLUITING

(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: ... dag, dinsdag, donderdag en vrij... 11.30 uur; woensdag om 10.15 u... aangetekende stukken één uur v... ren.
Suriname: voor gewone stukken: ... en vrijdag om 17.30 uur en zater... 10.45 en 17.00 uur.

****

THORAX CENTRUM

(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: ... openingstijden van maandag t/m ... van 08.00-17.00 uur; op zon- en fe... gen alsmede op werkdagen na 17.0... voor spoedgevallen tel.: 85917.

it Newsletter Chata blijkt:

Bij lokale hotels bruist het van de activiteiten

ILLEMSTAD — Bij de lokale hotels bruist het van ctiviteiten: uitbreiding, vernieuwingen én eerste en.

blijkt uit de Newsletter van de Curaçao hotel en ism association (Chata). Deze Chata 'krant' ver-int om de twee maanden en bevat allerlei nieuw-over en voor de leden van deze lokale hotel en isme-organisatie, alsook wetenswaardigheden r internationale ontwikkelingen op toeristisch ied.

de Newsletter van mei t onder andere melding aakt van de verkiezingen een nieuw Chata-uur, toen Frank May-herkozen werd als voor-er. Herkozen vice-voorzit-is Monir Nasief, terwijl Rosheuvel evenzo vice-zitter is geworden.

TIVITEITENAGENDA

de activiteiten-agenda ver-int een hele reeks inter-onale congressen, confe-ies en workshops die r de Chata-leden van ng kunnen zijn, waar-er het symposium dat daag in het Princess ch hotel wordt gehouden at handelt over de gevol-van de veranderingen in teuropa voor het toerisme et Caribisch gebied. formatie wordt in de licatie ook verstrekt inza-verschillende cursussen opleidingen die er in de o en elders gegeven wor-op het gebied van de istenindustrie.

VILA BEACH HOTEL

ressant zijn de ontwik-ngem die er bij de ver-llende lokale hotels -de ta-leden- gaande zijn. greep daaruit toont aan er bij het Avila al het ndwerk) klaar is om met uitbreiding te beginnen. ssen werd er ook break-ers gebouwd en werd een nieuw strand aangelegd oosten van het huidige el, waar de uitbreiding komen. De oude pier d evenzo opgeknapt en zien van lantaarns en kjes, zodat daar 's nds fijn gewandeld en ten kan worden. Met de breiding van dit hotel in Penstraat is de bouw van grote kamers, 20 appar-tementen en een groot confe-tiecentrum gemoeid. Dit ekent dat het Avila, na de breiding, zal beschikken r in totaal 84 kamers en appartementen.

OLIDAY BEACH HOTEL

het Holiday beach hotel n de renovatiewerkzaam-en in verband met de uw van de Tradewinds res-rant en Tangabar achter rug. Ook de vergaderzalen rden opgeknapt, evenals lobby die een stuk groter geworden en de Tropic by lounge rijker is gewor-. Nu volgt, in de zomer, renovatie van alle 200 mers en suites.

LAS PALMAS

t Las Palmas beschikt ds 1 mei over een nieuwe eral manager en wel ar Rivers. Hij arriveerde t geleden op het eiland, ar is zeker geen onbe-nde in de toeristenwereld. studeerde af bij de hotel-ool van Cornell Univer-y, heeft Bachelors loma behaald bij de universiteit van Havana en heeft een loopbaan van 30 jaar achter de rug in de toeristenindustrie. Hij werkte in een groot aantal landen, bij verschillende grote hotelketens. Rivers woonde het grootste deel van zijn leven in de VS en is Amerikaans staatsburger geworden.

PRINCESS BEACH

Het Princess beach is de afgelopen 5 maanden het toneel geweest van een complete metamorfose: de beach werd met een kwart mijl uitgebreid, het oude zwembad werd 'opgeruimd' en werd een nieuw zoutwaterzwembad aangelegd.

SONESTA

Het Sonesta Beach hotel is er nog niet, op de eerste stenen na. Die werden op 4 mei gelegd. Dit vijf sterren hotel tegenover het ITC zal 248 suites en kamers tellen, alsook verschillende faciliteiten, zoals een open pool deck restaurant. Operatie zal in handen zijn van Sonesta Curaçao Hotel Corporation, een dochter van Sonesta International hotels corporation, uit Boston. Eigenaarsmaatschappij is Rif Resort Hotel, waarvan Eduardo Halabi managing-director is.

CARIBBEAN HOTEL

Het Caribbean hotel heeft de aandacht gevestigd op brandveiligheid door de installatie van een modern brandveiligheidssysteem in alle kamers en gangen. Door dit nieuwe systeem kunnen de rookdetectors constant in de gaten worden gehouden in een centraal paneel dat kort geleden op de markt werd gebracht. Het Caribbean hotel is het eerste gebouw op het eiland dat over een dergelijk modern systeem beschikt. Het systeem werd vervaardigd door een Amerikaanse firma. Het ontwerp gebeurde in overleg met de Curaçaose brandweer.

Uit het Chata-newsletter blijkt verder dat er in de aprileditie van het tijdschrift 'Islands' twee pagina's met advertenties gepubliceerd werden over Curaçao. Dat deed de ALM in samenwerking met een aantal lokale hotels. Verder verscheen er in het supplement van de 'Caribbean Celebration' informatie over het Curaçao Seaquarium. Ook de synagoge en het Penhagebouw prijken in het blad: dit alles beslaat niet meer dan een halve pagina, hetgeen aanzienlijk minder is dan de exposure die Bonaire of de Britse en Franse eilanden in het blad krijgen.

AMERIKANEN

Uit cijfers die onlangs de US Travel & Tourism administration publiceerde bleek dat de Amerikaanse toeristen vorig jaar 43 biljoen dollars uitgaven in het buitenland, waardoor toerisme het nummer een 'exportproduct' van de VS is. Voor het eerst hebben buitenlandse gasten meer geld in de VS uitgegeven dan de Amerikanen in het buitenland.

Curaçao werd vorig jaar bezocht door 28041 Amerikaanse en Canadese toeristen ten opzichte van 27073 in 1988. Het aantal 'tourist arrivals' uit die twee landen bedroeg tussen januari en april dit jaar (exclusief cruise toeristen) 12750, hetgeen een kleine achteruitgang is vergeleken met dezelfde periode vorig jaar. Chata meent dat het de hoogste tijd is dat er promotieactiviteiten op gang worden gezet om in deze trend verandering te brengen.

ITC WINKELS

Tot slot wordt in de Chata publicatie informatie gegeven over een aantal nieuwe zaken die zich in het ITC hebben gevestigd. Genoemd worden de Braziliaanse Trading Carteira International (Braziliaanse produkten bedoeld voor hotels en andere toerisme organisaties) en Minerals & Gems, een sieraden-boutique, waar allerlei edelstenen en kunstartikelen te koop worden aangeboden.

Kritiek op wisselende voorwaarden

Shankar: Nederland moet hulp Suriname hervatten

WILLEMSTAD — President Ramsewak Shankar van Suriname is van mening dat de hervatting van de Nederlandse ontwikkelingshulp "een wezenlijke bijdrage" kan leveren aan het herstel van de democratie in Suriname. Shankar zei dit gisteren in een vraaggesprek met het ANP toen hij enige tijd op Curaçao verbleef op doorreis naar Paraguay.

"In de overgangsfase waarin wij nu verkeren, dienen wij de politieke vooruitgang te onderbouwen met een verdere economische ontwikkeling", zei Shankar.

Shankar verklaarde dat sedert november 1987, toen met vrije verkiezingen de huidige regering werd gekozen, Nederland alleen maar humanitaire en overbruggingshulp heeft verstrekt. "Wij vinden het een belemmering als de normalisatie van de ontwikkelingssamenwerking aan voorwaarden wordt gebonden", aldus het Surinaamse staatshoofd.

Minister Sedoc, die de Surinaamse president op zijn reis vergezelt, wees erop dat Suriname "heel zwaar" het accent legt op de implementatie van het in 1975 gesloten verdrag over de ontwikkelingssamenwerking. "In dat verdrag zijn er geen voorwaarden gesteld voor de hulpverlening". Volgens Sedoc komt Nederland telkens met "wisselende voorwaarden" aandragen.

EISEN

Zo moest eerst de hulp het hele land ten goede komen, dan werd geëist dat er geen cent naar het leger mocht, dan weer eiste Nederland aanpassing van de wisselkoers, afslanking van het overheidsapparaat, afschaffing van de subsidie aan verlieslijdende bedrijven, afroming van de over-liquiditeit of terugdringing van het begrotingstekort.

"Wij werken aan verschillende van deze zaken, maar ze zijn niet makkelijk te realiseren. Het ambtenarenkorps afslanken betekent dat er in de particuliere sector meer banen moeten worden geschapen. Het aanpassen van de wisselkoers heeft zowel extern als intern verstrekkende gevolgen, die alle stuk voor stuk moeten worden bestudeerd", aldus Sedoc.

Bokser vrijgesproken in aandeel drugstransport

HAARLEM/WILLEMSTAD — De Haarlemse rechtbank heeft donderdag de 29-jarige C. T. uit Rotterdam wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken van betrokkenheid bij de invoer van een grote partij cocaïne. Tegen de Rotterdammer, een bekend amateurbokser, was acht jaar celstraf geëist. De sportman werd november vorig jaar gearresteerd nadat op de luchthaven Schiphol bijna 22 kilo cocaïne was onderschept. De partij drugs zat in de koffer van een vrouw, met wie T. naar Suriname was gereisd. Volgens de Rotterdamse bokser is hij bij het cocaïnetransport vanuit Suriname misbruikt door zijn vroegere manager, die de hele operatie zou hebben opgezet. Deze persoon is na de affaire spoorloos verdwenen.

Justitie ging er echter van uit dat T. wel degelijk van de drugssmokkel op de hoogte is geweest. De verklaringen van de man zouden leugenachtig zijn. De rechtbank acht dat echter niet bewezen.

Bliksembezoek Hirsch Ballin

WILLEMSTAD — De minister van Antilliaanse en Arubaanse zaken, mr Ernst Hirsch Ballin, heeft afgelopen woensdag een bliksembezoek afgelegd aan Curaçao, na enige dagen op Aruba te hebben doorgebracht. De minister werd op de luchthaven opgewacht door de kersverse minister van Ontwikkelingssamenwerking, Jopie Giskus. Ze hebben tijdens een onderhoud op het vliegveld een aantal zaken besproken die verband houden met de ontwikkelingssamenwerking. Tijdens zijn korte verblijf op Curaçao heeft minister Hirsch Ballin zijn opwachting gemaakt bij gouverneur Jaime Saleh en premier Maria Liberia-Peters. Omdat de Antilliaanse regering net aangetreden is, werd afgesproken dat het bestedingsoverleg op ministerieel niveau pas in september zal plaats vinden. Wel zullen Kabna-directeur Frits Palm en de directeur van het departement Ontwikkelingssamenwerking, ir James op ambtelijk niveau besprekingen voeren met de Bestuurscolleges van de verschillende eilanden betreffende de ontwikkelingssamenwerking, waaronder de voortgang van een aantal lopende en nieuwe projecten.

Begeleiding bursalen blijft onbesproken

WILLEMSTAD — Vanwege de maandag gehouden Eilandsraadsvergadering over onder meer de FKP heeft gedeputeerde Dito Mendes de Gouveia vroegtijdig zijn dienstreis naar Nederlnad moeten afbreken. Gesprekken in dat land over vernieuwingsprojecten voor het onderwijs en over de begeleiding van bursalen moesten afgezegd worden. Het is niet zeker of de gedeputeerde binnenkort weer naar Nederland gaat om de geplande besprekingen toch te voeren.

Gedeputeerde zwijgt

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Dito Mendes de Gouveia van onder meer onderwijsaangelegenheden zwijgt over de vorderingen van de paritaire commissie. "Ik heb nog geen definitief voorstel gezien. Maar we gaan komende week hard vergaderen".

Wervingsavond voor evangelisch centrum

WILLEMSTAD — Op 15 juni wordt er in de Kerk van Groot Kwartier een fundraising-concert gehouden ter ondersteuning van de realisatie van de bouw van een evangelisch centrum. Zoals reeds aangekondigd door de pastoor van de Kerk van Groot Kwartier zal binnenkort worden aangevangen met de bouw van een Evangelisch centrum in Groot Kwartier. Op 13 mei werd de eerste steen gelegd en kreeg het toekomstig centrum de naam 'Sentro di Evangelisashon Juan Pablo II'.

De wervingsavond begint om half negen en er wordt onder meer gezongen door Koro Mikosto di Groot Kwartier (Laus deo et Mariae) en Los Juveniles (Unity Singer). Het is een gevarieerde avond met zowel religieuze als populaire muziek en musicals en opera.

Sleepboot

WILLEMSTAD — De 7,8 miljoen gulden kostende sleepboot die de Curaçao Ports Authority heeft laten bouwen door Damen Shipyard te Gorichem is onderweg naar Curaçao. Mendes de Gouveia was vorige week aanwezig bij de officiële oplevering van het schip in Nederland.

OP WERELDMILIEUDAG 5 JUNI

Boomaanplant op Rotterdamweg

WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van Wereldmilieudag wordt op dinsdag 5 juni door de kinderen van de Chay Willemschool in samenwerking met de dienst Landbouw, Veeteelt en Visserij bomen geplant op de Rotterdamweg. Dat zal gebeuren omstreeks 09.30 uur. Eerst wordt door Selikor de straat schoongemaakt en zullen 100 door de Isla betaalde vuilnisbakken geleverd worden aan gezinnen in die straat. De Isla sponsort overigens ook een muzikaal optreden van onder andere een Venezolaans koor in de schouwburg van Curaçao.

De boomaanplant is één van de activiteiten die de Milieudienst en de Raad voor Milieuhygiëne in petto hebben voor de komende week. Zaterdag om 18.00 uur in Fort Amsterdam en zondag van 20.00 uur in Centro Pro Arte worden in het kader van de Dag van het Milieu al muziekoptredens gegeven. Verder worden er dezer dagen interviews over het milieu uitgezonden op TeleCuraçao, hierin komen verschillende personen uit de Curaçaose samenleving aan het woord. Onder hen mr Jaime Saleh, Elmer Wilsoe, en Diana Chemaly, respectievelijk de gouverneur, de gezaghebber en een lid van de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao.

De activiteiten concentreren zich voorts om de scholen. Onder meer een schoolkrant en een spuitbussenprijsvraag vragen de betrokkenheid van de kinderen.

Eman contra Oduber cs.

'Berdad' neemt het niet al te nauw met waarheid

ORANJESTAD — Voor het gerecht vond de behandeling plaats van een zaak aangespannen door mr Henny Eman - bijgestaan door mr Hans Sjiem Fat - tegen de leiding van de MEP bestaande uit premier Nelson Oduber, minister Fredis Refunjol en de Statenvoorzitter Felix Flanegin - bijgestaan door mr A. Bikker.

Eman voelde zich beledigd door de leugens die door het MEP-orgaan - het MEP-embleem staat erop - genaamd 'Berdad'. In eerste instatie werd door de MEP-Statenleden Frido Croes en Didi Werllet rectificatie gedaan voor hun stellingen in het eerste nummer van 'Berdad'. Doch in het daarop volgende nummer van 'Berdad' werden wederom onjuistheden over de AVP en Eman verkondigd, die Eman deed besluiten een klacht bij de rechter in te dienen.

Ter verdediging werd door het gedaagde MEP-trio aangevoerd, dat de MEP geen verantwoordelijkheid neemt voor wat in 'Berdad' wordt gepubliceerd en dat zij dit niet geschreven hebben. Deze verrassende verdediging - waarbij de MEP zich distantieert van eigen publicaties - trok gisteren in de rechtszaal de aandacht.

Op 13 juli zal de rechter uitspraak doen.

Afgifte vergunningen Aruba gaat sneller

ORANJESTAD — De commissie Vergunningsverordening overhandigde onlangs haar rapport aan de minister van Volksgezondheid Pedro Kelly.

De commissie kreeg als taak de minister te adviseren over versnelling van de procedue bij het toekennen van vergunning conform de Vergunningsverordening voor resaurants, hotels, bars en andere gelegenheden.

In het rapport staan aanbevelingen opgenomen voor de verbetering van de controle op de hygiënische toestand in voornoemde gelegenheden. Door deze nieuwe aanpak worden aan huidige en aanstaande vergunninghouders een betere garantie gegeven voor de continuïteit van hun zaak bij nakoming van de Vergunningsverordening. Lokale mensen en toeristen krijgen de garantie voor een betere kwaliteitshygiëne in restaurants, hotels, refresquerias, take away-eethuizen en anderen.

De commissie bestond uit functionarissen van het departement Algemene en Juridische Zaken, Domeinbeheer, politie en Volksgezondheid.

KvK aan Hirsch Ballin:

Status Aparte voortzetten

ORANJESTAD — De Arubaanse Kamer van Koophandel bracht tijdens haar onderhoud met koninkrijksminister mr Ernst Hirsch Ballin over het discussiestuk 'Schets van een Gemenebest-constitutie voor het Koninkrijk der Nederlanden' naar voren, dat zij voorstander is van voortzetting van de status aparte. Ook bij eventuele herziening van het Statuut dient de status aparte als vertrekpunt gehanteerd te worden, aldus de Kamer.

Van de minister vernam de Kamer, dat er met de Arubaanse regering weinig verschil van inzicht bestaat ten aanzien van de materiële inhoud van de toekomstige betrekkingen tussen de rijksdelen Aruba en Nederland. Slechts de vorm waarin dit gerealiseerd zal worden, staat ter discussie.

De Kamer deelde de bewindsman mee het van voornaam belang te achten, dat de besluitvorming ten aanzien van de staatkundige structuur op een brede consensus berust. Om dit te bereiken vindt zij het wenselijk, dat op korte termijn een volksraadpleging wordt gehouden, waarbij de bevolking haar voorkeur kan uitspreken. In dit verband pleit de Kamer voor het instellen van een nationale commissie, die belast wordt met alle voorbereidingen van dit referendum.

Tijdens het onderhoud KvK/Hirsch Ballin zijn er verschillende andere actuele onderwerpen aan de orde geweest, waaronder de toeristische infrastructuur, de spanning op de arbeidsmarkt en de woningmarkt, de financieel-economische toestand en de toekomstige staatkundige structuur van Aruba.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-743.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
PRINCIPAL: 20.30 uur **Dad** (drama/comedy, 14 jr).
DRIVE-IN: 20.30+24.00 uur **The hunt for Red October** (action, 14 jr).

******

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: del Pueblo, tel.: 21253.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

******

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur):
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta Cruz: dokter A.J.F. Croes, Paradijswijk 23, tel.: 34482/24797.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter K. Vieira via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

******

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): de wacht heeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

******

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: tel.: 38989 (24 uur per dag).

******

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, **tel.: 115)**

******

FADA (Van Walbeeckstraat 25): voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

******

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Spirit of adventure: 'Challenging China Yantze' (deel 1); 18.45 Style with Elsa Klensch; 19.00 Leu fo'i kas; 20.00 CNN international news; 20.30 The Eleventh hour: 'Human's impact on the earth'; 21.00 Earth '90 (live uitzending via satelliet); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Just for the record; 17.30 Matinee: 'Alfred the Great'; 19.30 Special: 'Costa Rica today'; 20.30 Quo Vadis; 21.30 CNN international news; 21.55 Ellis Island; 22.40 Week in review; 23.30 Sports tonight; 24.00 Sluiting.

******

DIVERSEN
ARUBAANSE KUNSTKRING: 20.30 uur concert - Cas di Cultura (tenor Nestor Cardenas en mezzo-sopraan Linda Marik).

CENTRO DI BARRIO Y DEPORTE DAKOTA: 17.00 uur off. opening expositie 'Fair play, por fabor' door minister Guillermo Trinidad.

SPORT
VOETBAL
(semi-prof)
20.00 uur San Luis Deportivo vs La Fama -RCA-Sportcentrum.
(eerste divisie)
16.30 uur Arikok vs Dos Caminos - Wilhelminastadion; 16.30 uur Caravel vs Nacional - NSC.

******

ZONDAG
DIVERSEN
SPORT

VOETBAL (eerste divisie): 16.30 uur Brazil Jrs vs Universal - Wilhelminastadion.

******

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat. 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

******

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur dankdienst i.v.m. 40-jarig bestaan van de grote kerk, voorganger ds A. van den Doel.
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur Pinksterdienst, voorganger ds Hessen; zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen, Pinksterdienst en bevestiging van een ambtdrager.

******

KAPEL MARINIERSKAZERNE SAVANETA: 09.30 uur vieirng Pinsterenfeest o.l.v. vlootpredikant ds J.G. Majoor.

******

Koopsom bedraagt 34,2 miljoen gulden

Electriciteitsbedrijf Elmar in overheidshanden

ORANJESTAD — De elektriciteitsmaatschappij Elmar nv gaat per 1 september dit jaar over in handen van de overheid. De koopsom voor honderd procent van de aandelen bedraagt 34.2 miljoen florin. De Elmar blijft zoals het thans is met haar eigen directie, personeel en commercieel beleid en van politieke benoemingen straks zal er geen sprake zijn.

Aldus werd gisteren vernomen van premier Nelson Oduber en het onderhandelingsteam van de regering bestaande uit mr Tico Croes (R.A.), mr Tabare Monzon en Julio Curiel, welk team assistentie kreeg van de Nederlandse advocaat mr Wops.

Premier Oduber bracht naar voren, dat het huidige Elmar-personeel niet bezorgd of bang hoeft te zijn over zijn positie daar de regering eigen discipline voor zichzelf heeft gesteld om financiering voor de koop te kunnen krijgen. Hij noemde het huidige beleid van Elmar goed en in het commercieel beleid zal ook geen verandering komen.

'De politiek zal er helemaal niet aan te pas komen om meer mensen bij de Elmar te benoemen. De enige benoeming die de regering zal doen, is die van de leden van de raad van commissaris', zei de premier.

Er zijn reeds drie banken geïnteresseerd om de koop van de Elmar te financieren en deze zullen door het onderhandelingsteam van de regering benaderd worden. Ook van enkele buitenlandse maatschappijen, in Nederland en de Verenigde Staten, vernam de premier dat zij geïnteresseerd zijn in het kopen van de Elmar. Met de koop van de Elmar verwacht de regering een minimale winst van elf miljoen florin per jaar te maken.

De koopovereenkomst is gekoppeld aan de voorwaarde, dat de regering drie maanden krijgt om de financiering rond te hebben, terwijl de curatoren van de OGEM er voor zullen moeten zorgen dat bij de overdracht de aandelen vrij en onbezwaard zijn. Het onderhandelingsteam van de regering zal binnenkort offertes gaan vragen van de lokale banken voor deelname aan de financiering.

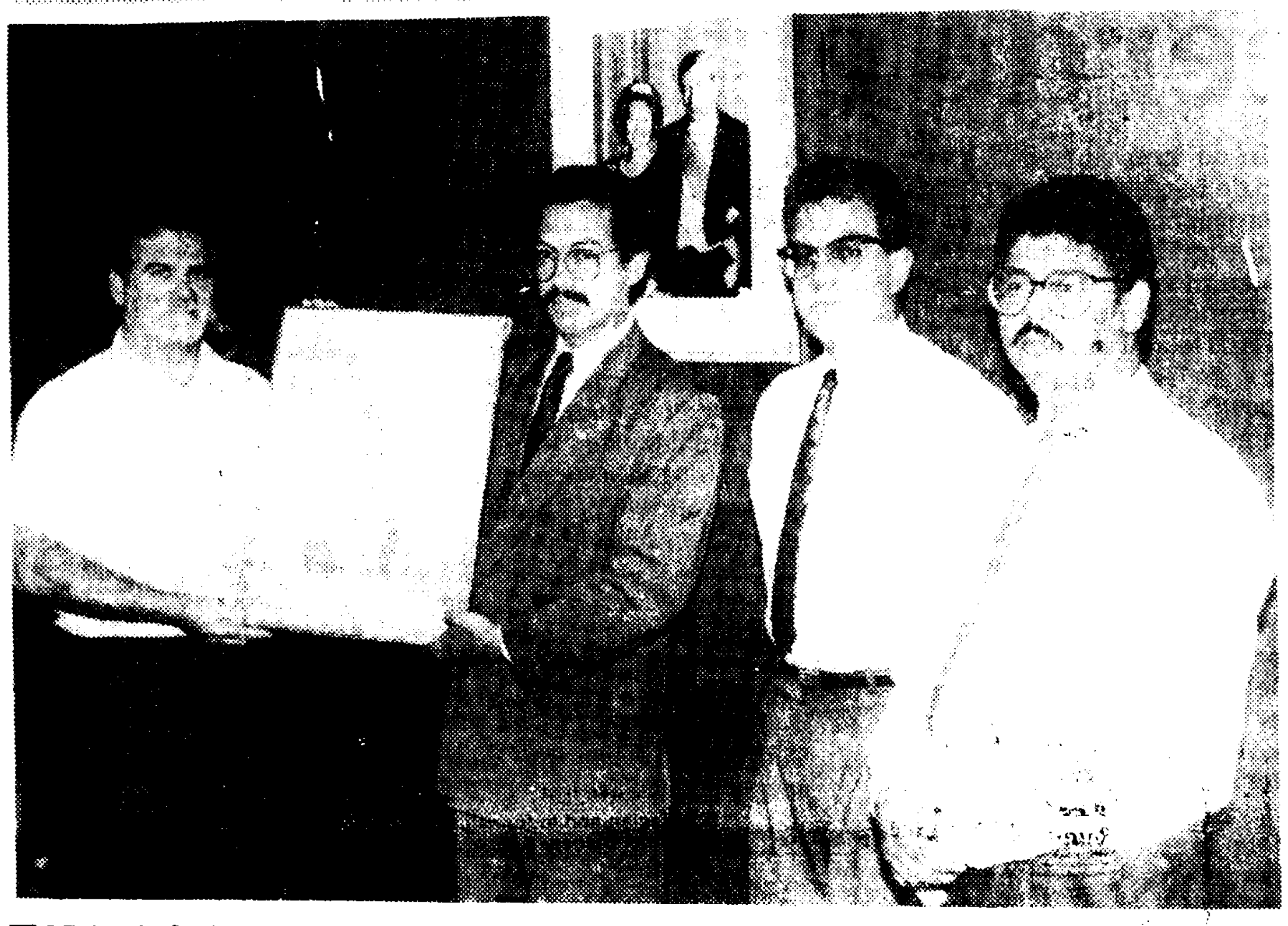
Premier Oduber liet desgevraagd horen, dat het hier een nv betreft. Hij zei dat ook de koop van de Elmar in de Staten zal worden behandeld, maar pas nadat de financiering zal zijn afgerond.

■ ORANJESTAD — Voorzitter van de Kiwanisclub Palmbeach Glenn Robles in tegenwoordigheid van secretaris Yubi Toppenberg en voorzitter van de Citizenship Services Hans Henriquez overhandigde aan kapitein Orlando Quandt, staflid van de Rode Kruis-colonne een donatie van vijftienduizend florin voor het Rode Kruis Aruba. Ook Erlinda Leysner was bij deze uitreiking aanwezig.

■ ORANJESTAD — Tot slot van de geslaagde secretaressenconferentie werd op Plaza Libertado Betico Croes een culturele avond gehouden. Premier Nelson Oduber bracht namens Aruba dank aan de Arubaanse secretaressenvereniging (ASA) voor de uitstekende organisatie.
De voorzitster Carla Paris-Arends mocht van de premier een plakkaat in ontvangst nemen.

Jazzfestival nadert

■ ORANJESTAD — Het organiserend comité van Aruba Jazz and Latin Music Festival - dat op 15 juni begint -bracht onder voorzitterschap van Leo Tromp een bezoek aan minister ing. Eddy Briesen.
De bewindsman kreeg enige artikelen en een poster van het festival. Bij de uitreiking waren aanwezig de commissieleden Augustin Werleman en Richard Tromp. Minister Briesen wenste de commissie veel succes toe.

Air Aruba vliegt via Curaçao naar Miami

AEROPURTO REINA BEATRIX — Ingaande 22 juni gaat Air Aruba haar vluchten van Aruba naar Miami verlengen door ook Curaçao op te nemen, vijf keer per week met de Boeing 757 Curaçao-Aruba-Miami. Alle passagiers van Curaçao kunnen op Aruba gebruik maken van de 'pre-clearance' door de Amerikaanse Immigratie op de Arubaanse luchthaven, zoals Air Aruba dit van het begin van de route Aruba naar Miami reeds deed.

De tarieven tussen Curaçao en Miami zijn dezelfde zoals het tarief tussen Aruba en Miami. Op 25 juni aanstaande opent Air Aruba haar non-stop vluchten op Sao Paolo, beginnende één keer per week en misschien spoedig opgevoerd tot tweemaal per week. Op Aruba hebben reizigers uit Sao Paolo aansluiting op de Miami-vlucht van Air Aruba. De tarieven naar Sao Paolo zijn dezelfde zoals de Brazilaanse maatschappij VASP berekend.

Voorts maakt Air Aruba een studie van de mogelijkheid spoedig te vliegen op Caracas, Santo Domingo en Sint Maarten met de Boeing 757. In verband met de financiële situatie in Brazilië, welke ook de financiering en export van Braziliaanse vliegtuigen raakt, is Air Aruba de mogelijke aankoop van de turboprop 'Brasilia' aan het evalueren.

De studie van een jetvliegtuig voor middenlange afstanden in het Caribisch gebied is in studie en spoedig kan een beslissing worden verwacht. Afgelopen maand vervoerde Air Aruba bijna drieduizend passagiers tussen Aruba en Miami met een 'op tijd' van 94 procent.

Ingezonden

De KLM is keihard

'DE KLM werkt keihard aan kwaliteitsverbetering'.

En dat is maar goed ook, dacht ik meteen na het lezen van deze kop in de Amigoe van vrijdag 25 mei.

Mijn moeder en ik vlogen namelijk op vrijdag 18 mei met de 'Frederic François Chopin' DC-10 naar Nederland. Het was heel onverwacht, dus konden wij alleen plaats krijgen achter in het roken-gedeelte daar waar het in het midden van vijf naar vier stoelen verandert. Deze stoelen zijn inderdaad *keihard* aan kwaliteitsverbetering toe. Ze zijn namelijk door de waarschijnlijk wat zwaardere passagiers geheel misvormt.

Ik had ook zo een wat zwaardere passagier voor me en elke keer als hij een 'comfortabele' positie innam, viel het tafeltje met een smak *keihard* naar beneden. Tijdens de reis toch wel zo een keer of tien.

Toen de passagier die voor mijn moeder zat zijn 'ligpositie' aannam, lag hij letterlijk bij haar op schoot. Ze kon met haar handen niet haar voeten aanraken. Als er gegeten moest worden, werden de heren vriendelijk verzocht hun stoelen in de 'upright position' te zetten. De twee drankjes die we tijdens de twaalf-urige reis kregen aangeboden, hebben we maar vastgehouden om de heren niet weer te storen.

Met aandacht en verbazing las ik het stuk van 25 mei verder: de nieuwe stoel in de Business Class..., de Europese Business Class..., het groot aantal veranderingen in de Royal Class..., de Individuele keuze van meer dan 70 (!) cd's in de Royal Class...

Maar dan toch... middenin een halve pagina kwaliteitsverbeteringen de Tourist Class..., de Class van de gewone jongen achterin. Mede Tourist Class-reizigers let op!

Per 4 juli hoeven wij niet meer onze koptelefoons operatief uit onze oren te laten verwijderen. We krijgen echte, eerlijke elektronische koptelefoons. Ik ben daar persoonlijk erg blij mee.

En wat nog meer?

De maaltijden zijn afgestempeld op het veranderde smaakpatroon van de consument...

Hopelijk betekent dit dat we 's morgens één uur voor de landing geen keiharde blauw-groen gekleurde ommelet-koek meer krijgen.

CARLO BASTIAANSE
Aruba

Uitslagen bridge-avond

ORANJESTAD — De uitslag van de wekelijkse bridgeavond in de Tivoliclub was als volgt: A-klasse: heren Somers/Marapin 63.69 procent, 2. dames Somers/Henriquez 54.10, 3. dames Verbunt/Van Leerdam 53.57, 4. mv Den dunne/heer Van Leerdam 51.19; B-klasse: 1. dames Van Duin/Tjin Tham Sjin 66.00; 2. dames Bergen/Slimmen 63.84, mv Boelen/heer Toonissen 58.93 en mv Keizer/heer Friso 58.48.

Dinsdag 5 juni organiseert de bridgeclub Aruba Ariba een 'mixed pairs'-toernooi in de Tivoliclub om half acht 's avonds. Vrijdag 8 juni wordt in het Aruba Palmbeach Hotel het jaarlijkse Epson Tournament gehouden aanvangende om acht uur 's avonds. Alle bridgers zijn welkom.

Bijeenkomst Wit Gele Kruis

ORANJESTAD — Wederom zal de stichting voor volkshygiëne, het Wit Gele Kruis (WGK) Aruba, een informatie-bijeenkomst voor toekomstige moeders en vaders organiseren. Zes dinsdagen achter elkaar, te beginnen dinsdag 12 juni, vanaf zeven tot negen uur zal in het Buurtcentrum Brazil deze bijeenkomst worden gehouden. Voor inschrijving kan men zich aanmelden bij het hoofdkantoor van het WGK (tel.: 24444) of 12 juni aan het Buurtcentrum Brazil.

Alle facetten van het 'moederschap' zullen besproken worden waaraan medewerking verlenen: zuster Pourier, dokter Bislip, mevrouw P. Bislip, mejuffrouw Dijkhout, vroedvrouw S. Tromp, drs J. Perna, zuster Rodriguez, Famia Planea en mevrouw L. Figaroa.

Expositie Atelier 90

ORANJESTAD — Vrijdag 1 juni hield Atelier 1990 haar eerste expositie van olieverfwerken en etsen die gecreëerd werden gedurende de lessen in april en mei onder leiding van Francien Kerkmeer, Lydia Fisher en Frans van der Zee.

Deze expositie is dagelijks van zeven tot tien uur 's avonds te bezichtigen in het Artesania-gebouw op de Eagle. Atelier 1990 start op 5 juni met een tekencursus onder leiding van Mirto Nicolaas. De lessen worden gedurende de maand juni op dinsdagavonden gegeven. In juni zullen ook de lessen onder leiding van Lydia Fisher (olieverf schilderen) en Frans van der Zee (etsen) worden voortgezet op respectievelijk de woensdag- en donderdagavonden. De lessen zijn van zeven tot tien uur 's avonds in het Artesania-gebouw.

Meer gegevens over deze cursussen zijn te verkrijgen via de telefoonnummers 28324 en 23152.

■ ORANJESTAD — In Surfside werd het certificaat uitgereikt aan de 25 leden van de groep mensen die de cursussen hebben gevolgd van Caribbean Hotel Training Institute. De cursussen worden gesponsord door AHATA en American Express. De cursisten zijn in vijf groepen verdeeld voor de cursussen, waarin de verschillende hotelwerkzaamheden behandeld worden.

Mogelijk geworden door gulheid protestantse gemeente

Grote kerk veertig jaar

ORANJESTAD — Op eerste Pinksterdag is het veertig jaar geleden dat de grote protestantse kerk werd ingewijd. Er was veel planning aan vooraf gegaan. Terwijl er al wel eerder terloops over gesproken werd, besloot de Kerkraad op 13 mei 1935 om definitieve plannen te maken voor de bouw van een nieuwe kerk in Oranjestad.

Door de offervaardigheid van de leden der Protestantse Gemeente en enkele giften van buitenstaanders kwam het benodigde geld geleidelijk aan bij elkaar. De meest royale gever was Addison W. Croes. Koningin Wilhelmina gaf vijfhonderd gulden. De Lago Oil & Transport co. doneerde achtduizend dollar en de Curaçaosche Petroleum Maatschappij drieduizend gulden.

Door de Tweede Wereldoorlog kon er van bouwen niets komen, maar men bleef gestaag doorwerken aan de voorbereidingen van de bouw. Op 28 maart 1948 kon de eerste steen worden gelegd. Gezaghebber L.C. Kwartsz legde een loden koker met daarin een oorkonde, een bijvel, een exemplaar van het algemeen reglement der gemeente en een afdruk van het nieuwe kerkgebouw, in de eerste steen en Addison Croes metselde er de sluitsteen op.

DIENST 1950

Gedurende 1948 en 1949 werd er gebouwd en op eerste Pinksterdag, die toen op 28 mei 1950 viel, werd de nieuwe kerk feestelijk geopend, Ds T. Hogerwaard en de collega's van andere kerken gingen, samen met de leden van de Kerkeraad van de Oude Kerk naar de nieuwe. De kerk was stampvol. Een flink koor zong onder leiding van Alida Lampe. Ds Hogerwaard preekte over Openbaring 3:7-13. Verscheidene sprekers voerden het woord.

Op 3 juni 1990 is dit alles dus veertig jaar geleden. De kerkdienst van die morgen zal in grote lijnen de dienst van 1950 volgen. Na de dienst is er een speciale jubileum-tentoonstelling in het Bijbelmuseum en een receptie in de grote zaal.

De grote Protestantse kerk is een markant gebouw in het hart van Oranjestad, dat niet alleen een geliefd object is van fotograferende toeristen, maar ook een waardig gebouw ten bate van de protestantse eredienst. Tezamen met de oude kerk uit 1846, die momenteel gerestaureerd wordt, vormt het jubulerende gebouw een punt van rust in onze bedrijvige hoofdstad.

Ter gelegenheid van het veertig-jarig bestaan wordt op eerste Pinksterdag 's morgens om tien uur in de protestantse kerk een dankdienst gehouden. Na deze dienst is er een speciale tentoonstelling in het Bijbelmuseum in verband met dit jubileum. De receptie wordt in de grote zaal gehouden.

***

MITSUBISHI Heavy industries (scheepsbouw, zware machinebouw) boekte in het eind maart afgesloten boekjaar een winststijging van 12,1 procent. De winst kwam uit op 55,24 miljard yen (Nf 685 miljoen). Het concern

Ook Aruba viert wereldmilieudag

ORANJESTAD — Dinsdag 5 juni is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot World Environment Day. Ter gelegenheid hiervan wordt op morgen 3 juni in de Sociedad Bolivariana een programma georganiseerd met als thema 'Youth and environment'. Op deze dag zal onder andere een forum worden gehouden met een aantal prominente sprekers. tevens zijn bijna alle voortgezette onderwijsinstellingen gevraagd om aan deze dag mee te werken aangezien het thema 'youth and environment' is.

Het is de bedoeling dat er leerlingen uit het voortgezet onderwijs (behalve examenklassen) deel gaan nemen aan een workshop en het forum. Het programma is van negen uur 's morgens tot half twee 's middags.

Mede in verband met deze dag wordt voor de kinderen van zes tot en met achttien jaar een vragenwedstrijd, die betrekking heeft op het milieu, georganiseerd. Aan deze wedstrijd zijn een aantal leuke prijzen verbonden. De oplossing van de vragen dienen bij de administratie van de scholen voor woensdag 6 juni ingeleverd te worden, voorzien van naam, adres, telefoonnummer en school. De prijswinnaars zullen naderhand via de televisie en de krant bekend worden gemaakt.

De te beantwoorden vragen zijn:
- wat is de naam van de Reinigingsdienst op Aruba?
- wat is de naam van de natuurbeschermingsorganisatie op Aruba?
- hoe heet de olietanker die verleden jaar een catastrofale olieramp aan de kust van Alaska heeft veroorzaakt en in welke baai heeft dit plaatsgevonden?
- welk bedrijf heeft gezorgd voor ernstige milieuverontreiniging op Aruba?
- noem twee veroorzakers van waterverontreiniging op Aruba
- welke organisatie heeft in het verleden een grote opruimingsactie georganiseerd?

Geen nieuw oefenduel

ZAGREB - De wedstrijd tegen Joegoslavië blijft de laatste oefeninterland van het Nederlandse elftal voor het begin van de wereldtitelstrijd, op 12 juni tegen Egypte.

Bondscoach Beenhakker ziet af van pogingen, in Zagreb voor woensdagavond nog een redelijke tegenstander te vinden. Ondanks het gemis aan ritme van spelers als Gullit, Van Tiggelen en Erwin Koeman, volstaat hij in de periode tussen 3 en 12 juni met trainingen.

Beenhakker: "De risico's van voetballen tegen een of andere ploeg uit de regio zijn me te groot. Dan gaat er weer prestige en weet ik wat allemaal meespelen. Voor je het weet heb je er weer een blessure bij. We volstaan met trainingssessies. Dat lijkt me voldoende."

Aruba Hi-winds pro am

■ ORANJESTAD — Aruba staat de komende dagen in het teken van de Aruba Hi-Winds Pro-Am windsurfkampioenschappen, die gisteravond met het nodige ceremonieel ingeluid werd. Vandaag zijn de eerste wedstrijden van start gegaan.
Foto: het windsurf-gezicht dat gisteren te zien was op de Eaglebeach, het hoofdkwartier van de Aruba Hi-Winds.

Timman wint schaakvierkamp

TERSCHELLING - Jan Timman heeft de vierkamp met John van der Wiel en de Britten Nunn en Hodgson met overmacht gewonnen.

In drie overvaarten van Harlingen naar Terschelling won Timman al zijn partijen, waarbij de spelers vijftig minuten bedenktijd tot hun beschikking hadden.

Het opmerkelijke van de vierkamp, op het traject van het eiland naar de vaste wal speelden de schakers simultaan, was dat er geen remisepartijen voorkwamen.

De eindstand is: 1. Timman 3 punten, 2. Nunn 2, 3. Hodgson 1, 4. Van der Wiel 0.

Said Aouita geblesseerd

PARIJS - Said Aouita, de meervoudig wereldrecordhouder hardlopen, wordt in een ziekenhuis in Parijs geopereerd.

De Marokkaan is onlangs teruggekeerd van de eerste training op hoogte in zijn loopbaan in Boulder in de Amerikaanse staat Colorado, waar hij last kreeg van hevige pijn in een been.

Vrijdag bleek bij een onderzoek in Parijs dat Aouita lijdt aan een Loge syndroom waardoor een zenuw wordt ingeklemd en hevige pijnen in de kuitspier ontstaan. Aouita heeft al zijn wedstrijden voor de eerste helft van het seizoen afgezegd.

Niet meer in actie komt de Zwitserse kogelstoter Werner Gunthor. De wereld- en Europees kampioen herstelt zo langzaam van een rugoperatie, dat hij geen enkel risico wil lopen door te snel weer in wedstrijden uit te komen. Gunthor heeft daarom besloten dit seizoen van wedstrijden af te zien.

Centrale bank in jaarverslag over 1989:

Kredietrestrictie van banken sorteerde effect

ORANJESTAD — In het jaarverslag over 1989 besteedt de Centrale Bank Aruba (CBA) aandacht aan de goud- en deviezenpositie die op peil is gebleven.

Door betalingen uit te stellen en nagenoeg af te zien van monetaire financiering, heeft de overheid in 1989 de beschikbaarheid van binnenlandse financieringsmiddelen voor de private sector beperkt. Datzelfde effect had de kredietrestrictie - tussen de bank en de banken overeengekomen en hernieuwde groei van de internationale reserves te bewerkstelligen en excessieve spanningen op de arbeidsmarkt te helpen voorkomen - dankzij de loyale medewerking van de banken aan de groeibeperking van het krediet aan de private sector tot vijftien procent.

Het gevolg was, dat voor financiering van de groei van de invoer gedeeltelijk een beroep op niet-geregistreerd buitenlands leverancierskrediet werd gedaan. De geregistreerde invoerbetalingen namen daardoor maar in bescheiden mate toe. Tezamen met hogere inkomsten uit toerisme en een toegenomen netto particuliere kapitaalinvoer leidde dit tot een betalingsbalansoverschot van veertig miljoen florin; de internationale reserves konden zich daarbij juist op een niveau van rond de drie maanden invoerwaarde handhaven. In feite was de reservepositie sterker, vanwege de lage waardering van het goud bezit van de bank.

De herwaardering van het goud, per ultimo 1989, tegen een prijs die dichter bij de marktwaarde ligt, leidde tot een verhoging van de reservepositie met 37 miljoen, oftewel ruim een halve maand invoerwaarde. Aan de andere kant mag niet worden vergeten dat de reservepositie eind 1989 werd geflatteerd door het vergrote beroep op buitenlands leverancierskrediet en de mogelijkheid dat de binnenlandse vraag deels onbevredigend bleef onder invloed van de kredietrestrictie. Beide laatstgenoemde factoren kunnen tot een extra deviezenafvloeiing leiden als de kredietrestrictie zou worden opgeheven.

Bij de bepaling van het monetaire beleid voor 1990 heeft de bank met de verschillende bovengenoemde vooruitzichten rekening gehouden: de inflatoire risico's inherent aan de arbeidsmarktsituatie; de opwaartse druk op de bestedingen van de overheid en de particuliere sector en het belang van een verdere deviezenaanwas, in ieder geval in gelijke pas met de voortgaande invoergroei maar bij voorkeur meer, om een wat steviger buffer te bereiken voor de kleine, open en kwetsbare Arubaanse economie.

Onder deze omstandigheden werd het wenselijk geacht de kredietbegeleiding voort te zetten en in december 1989 werd overeengekomen dat de banken in 1990 de groei van het krediet aan de private sector opnieuw tot vijftien procent zullen beperken. Tegen de zomer zullen de economische situatie en vooruitzichten opnieuw worden bekeken, om te zien of een beleidswijziging nodig is.

In de loop van 1989 kwam op de bank de ontwerplandsverordening Toezicht op de financiële sector gereed. Deze moet de huidige landsverordening uit 1972 vervangen. De ontwerptekst voorziet in een verbreding van vooral het bedrijfseconomische toezicht van de bank, zowel in termen van de haar ter beschikking staande instrumenten als in de scala van instellingen onder haar toezicht. Zo zal onder meer de volledige verzekeringssector daaronder gaan vallen. De laatste ontwikkelingen op het gebied van het internationale toezicht zijn verwerkt. Het ontwerp is voor commentaar aan de financiële instellingen op Aruba voorgelegd, alvorens naar het parlement te worden geleid.

Het opstellen van deze nieuwe wetgeving maakt deel uit van de voortdurende inspanning om de solidariteit en de goede reputatie van de financiële instellingen die onder het toezicht van de bank vallen, te behouden en verder te verbeteren. In dat kader werd ook in de zomer van 1989 de internationaal verbeterde maatstaf tot beoordeling van de financiële solidariteit van de banken geïntroduceerd. De nieuwe 'capital ratio' zal bij ons in 1992 tenminste tien procent moeten bedragen, gelet op de geringe omvang en de beperkte mogelijkheden voor diversificatie van de financiële activiteiten op Aruba.

Voorts werd de gedragscode om te voorkomen dat het bankwezen wordt misbruikt voor het witwassen van criminele gelden, die al van kracht was sinds 1986, door de Arubaanse Bankiersvereniging nog eens bevestigd door de formele onderschrijving, in maart 1990, van de desbetreffende beginselverklaring van het Baselse Comité voor bankentoezicht. Een dergelijke onderschrijving wordt door de bank ook geëist van de offshorebanken op Aruba, die overigens gering zijn in aantal en nog geen grote activiteiten ontplooien.

Aldus de CBA in haar jaarverslag 1989.

WK Uruguay

Ambtenaren krijgen vrij

MONTEVIDEO - De ambtenaren in Uruguay krijgen vrij voor het WK.

Luis Lacalle, de president van Uruguay, heeft een decreet getekend waardoor ambtenaren tijdens het toernooi om het wereldkampioenschap voetbal vroeger naar huis kunnen om de wedstrijden van hun land op de televisie live te volgen.

"Gezien de belangstelling die de mensen voor een dergelijk evenement hebben, is het prettig wanneer de werktijden worden aangepast", aldus de president.

Uruguay speelt in Groep E tegen België, Zuid-korea en Spanje in Verona en Udine.

Verboden wapens bij Haagse politie

DEN HAAG — Naar schatting 200 agenten van de Haagse politie zijn uitgerust met een dienstwapen dat niet meer mag worden gebruikt. Dat heeft de politie vrijdag bevestigd.

Het betreft overwegend oudere agenten die nog niet zijn geschoold voor het gebruik van het nieuwe Walther-dienstpistool. Zij zijn nog uitgerust met het FN-pistool, dat sinds 1 april niet meer mag worden gebruikt en ook niet meer mag worden gedragen.

Het ministerie van Justitie heeft geweigerd Den Haag als enige korps toe te staan het oude wapen langer te gebruiken. Volgens een woordvoerder is het korps in problemen gekomen doordat het nieuwe wapen niet tijdig in grote aantallen beschikbaar is gesteld. Ook kampt de politie met capaciteitsproblemen bij de schietopleiding. Voor het gebruik van het nieuwe wapen moeten agenten een driedaagse cursus volgen. Het Haagse korps beschikt nog maar sinds korte tijd over nieuwe, moderne schietbanen. Daarvoor werd de schietcursus bij een korps in de regio gegeven.

De politie verwacht in de komende maanden de achterstand te kunnen wegwerken. Volgens een woordvoerder gaat het vooral om oudere hoofdagenten in bureaubanen, die het wapen zelden of nooit gebruiken.

***

HET WESTDUITSE concern Hochtief heeft een contract van driehonderd miljoen mark getekend voor de bouw van een nieuwe terminal op het vliegveld Okecie van de Poolse hoofdstad Warschau. Het project wordt gefinancierd door de Amerikaanse Citibank en kredieten van de Westduitse regering. De nieuwe terminal krijgt een capaciteit van drie miljoen passagiers per jaar. De enige terminal die het vliegveld nu heeft is berekend op slechts zeven honderdduizend passagiers, maar moet noodgedwongen 2,2 miljoen mensen per jaar verwerken.

***

Tilburgse wethouder bij Oduber

■ ORANJESTAD — De Tilburgse wethouder van Economische Zaken en Werkgelegenheid P.J. van der Ende bracht een beleefdheidsbezoek aan premier Nelson Oduber. Hij overhandigde de premier een brief van burgemeester mr G. Brokx en een boek over Vincent van Gogh. Gesproken werd over mogelijke sport en culturele uitwisseling tussen Aruba en de Wolstad.

Brian Laudrup naar Bayern

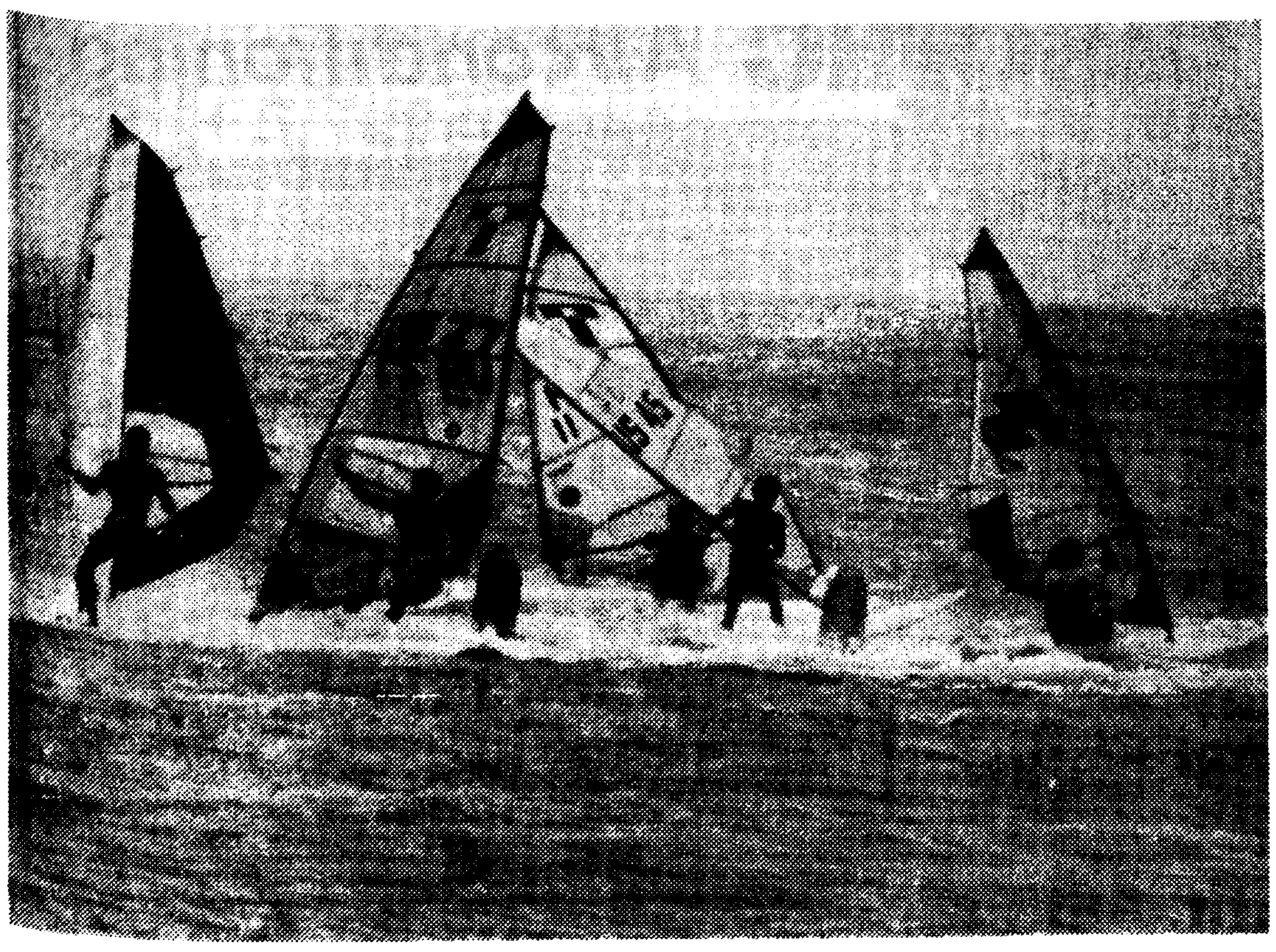
MUENCHEN - Brian Laudrup speelt de komende twee seizoenen voor Bayern München.

De Westduitse landskampioen had ruim zeven miljoen gulden over voor de 21-jarige Deense international die dit seizoen het shirt van Bayer Uerdingen droeg.

Vorig jaar speelde de aanvaller nog voor Brondby IF waar hij eigenlijk tot 1992 onder contract stond.

Uerdingen heeft een behoorlijke winst op Laudrup gemaakt. De Krefelders betaalden nog geen twee miljoen gulden voor het jongere broertje van de bij Barcelona spelende Michael Laudrup. De club profiteert bovendien mee als Bayern de aanvaller aan een buitenlandse club overdoet.

De licht geblesseerde Laudrup deed niet mee in de vriendschappelijke interland tegen de Bondsrepubliek. Voor de ploeg van Franz Beckenbauer is het de laatste wedstrijd in de voorbereiding op de eindronde van het wereldkampioenschap voetbal.

ORANJESTAD — Wie denkt dat de Aruba H-Winds ook dit jaar een herhaling zal worden van andere jaren, heeft het volgens de organisatoren en de Arubaanse windsurfamateurs goed fout. PR-man Rodney Croes is trots op de vele televisie-stations uit het buitenland die de H-Winds nauwkeurig gaan volgen. Voorzitter Anthony Blok is eveneens in zijn nopjes met een record aantal inschrijvingen. Zijn secretaresse is niet in staat tijdens deze laatste drukke dagen voor het surfevenement een precies cijfer te geven van het aantal surfers, maar het zijn ongeveer 230 amateurs en professionals.

„Ik ben nu de hele dag bezig om alle inschrijvingen te verwerken in de computer en de surfers uit het buitenland onder te brengen in hotels. Donderdag en gisteren zijn alle amateurs aangekomen, maandag komen de professionals", aldus een hard werkende Grace Raf. Maar de voorbereidingen voor dit grootse surfevenement spelen zich niet alleen in kantoorruimtes en achter computers af. Bij Eagle Beach en Malmok wordt hard en veel geoefend, op het strand veel gediscusieerd over het materiaal dat het beste zou zijn voor de Hi-Winds en er wordt veel gespeculeerd over de eventuele kanshebbers voor een goede plaats in het eindklassement.

De 24-jarige amateur-surfer Glenn Thodé, Bonairiaan van geboorte, maar al jarenlang woonachtig op Aruba, beschouwt de komende surfkampioenschappen als "exceptioneel". Op de vraag of hij een ruwe schatting wil doen naar de prestatie van de Arubaanse windsurfamateurs, valt een korte stilte. daarna zegt hij resoluut: „Er bestaat een grote kans dat de eerste twee of drie plaatsen van het overall-klasssement in beslag worden genomen door Arubaanse surfers. We hebben op het moment heel wat kwaliteit in huis: op de eerste plaats Roger Jurriens, de topper van Aruba en de enige die al jarenlang met de professionals meedoet. De verwachting is dat hij binnen de top 20 kan eindigen."

WINNAARS

Bij de amateurs worden Appie Westera en Rudy de Miranda als dé grote winnaars getipt. Ook Vedric Pas is een sterke surfer en hij heeft goed materiaal. Jean-Pierre van den Eerenbeemt heeft volgens Thodé ook goede kansen om hoog te eindigen. „Hij vaart niet veel wedstrijden, maar als hij goed heeft geoefend de laatste tijd, kan hij hoog scoren.'

De jonge Jeroen Westrate moet ook niet vergeten worden. „Een klein, snel jochie die je over het hoofd zou kunnen zien. Maar ik houw Jeroen in de gaten: voor je het weet staat ie bovenaan de lijst", lacht Thodé. Verder is Eric Criens een constante vaarder, staat hoog in het Arubaanse klassement en vaart "altijd OK". Bij de masters (amateurs ouder dan 35 jaar) vallen de namen van 'de cracks' Moris Friedman en Brian Harms op.

Maar hoe zit het met Glenn Thodé zelf? Hij staat als de snelste surfer van Aruba, maar is bescheiden wanneer gevraagd wordt naar zijn kwaliteiten. „Tja, ik kan een hoge snelheid bereiken, maar surfen is meer dan dat. Ik ben geen constante vaarder zoals Appie. Rudy of Vedric; zij kunnen bij zowel matige als harde wind varen. Ik heb een zwaar lichaamsbouw en kan eigenlijk alleen goed presteren bij keiharde wind. Laten we zeggen dat ik niet kansloos ben." Echt belangrijk vindt hij het ook niet om hoog te eindigen. Hij vindt het belangrijker dat het windsurfen nu eens eindelijk wat meer aandacht krijgt en wordt gewaardeerd.

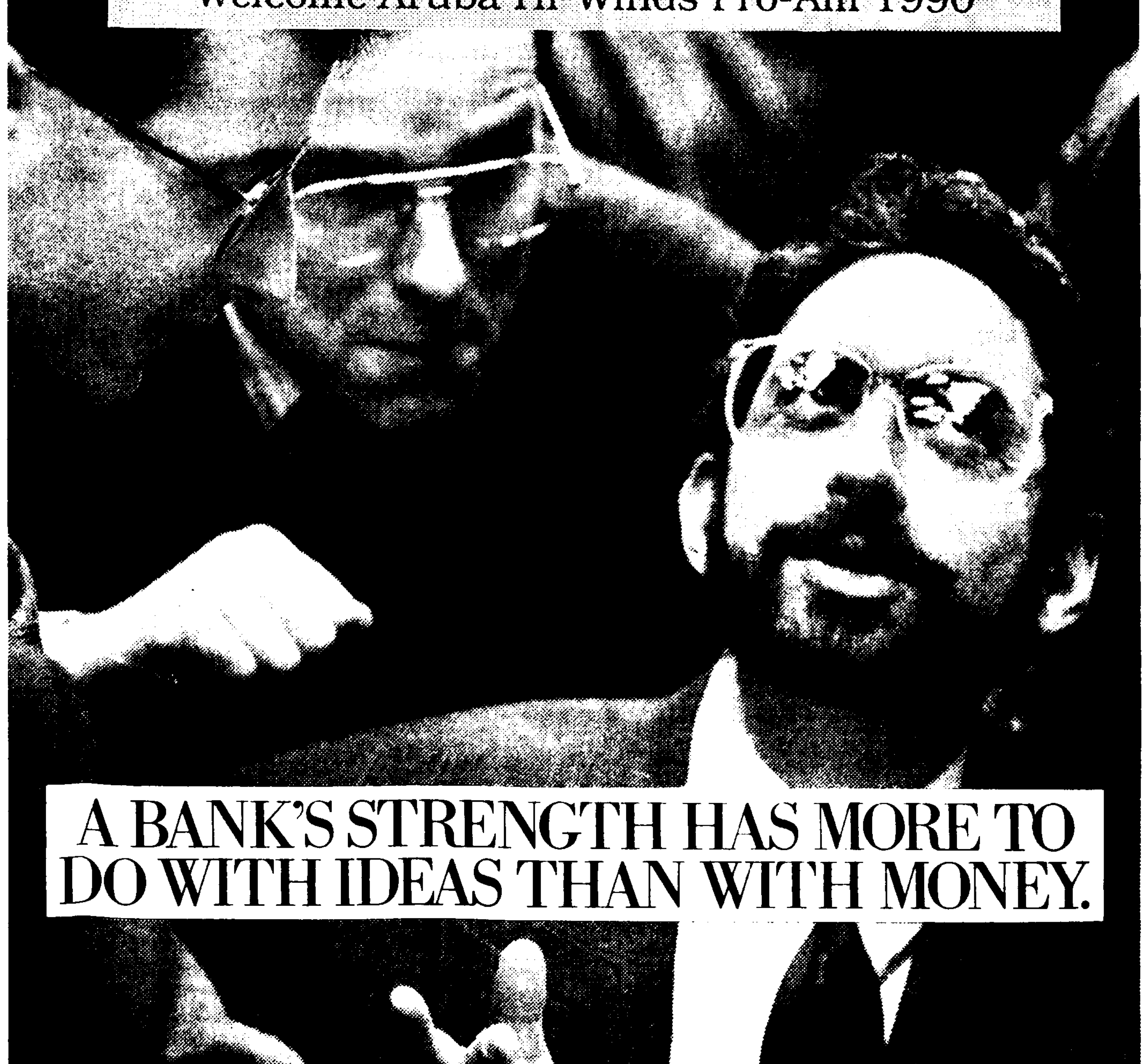
TOERISTENSPORT

Thodé: „Ik heb het idee dat steeds meer Arubanen geïnteresseerd raken in het hele windsurf-gebeuren op Aruba. Het is altijd een sport voor toeristen geweest, maar het begint nu gelukkig ook onder de bevolking te leven. Vorig jaar zijn er heel wat jonge Arubanen begonnen en zij stonden na korte tijd al redelijk goed op de plank. Ik denk dat ze over een jaar uitstekende surfers zijn. De omstandigheden op Aruba lenen zich ook uitstekend om goed te surfen; techniek, snelheid en plankbeheersing kun je hier ontzettend snel leren. De condities zijn ook perfect: goede, constante wind en vlak water. Aruba is een Mekka voor windsurfers, dat zouden meer mensen zich eens moeten realiseren. Ik geef een voorbeeld. Victor Jansssen, een Nederlandse jongen, stapte drie maanden geleden voor het eerste op een surfplank. En hij doet de komende week mee met de Hi-Winds. Het is een jongen die al heel hard gaat en zeker kansen heeft om goed te eindigen. Victor zou een voorbeeld moeten zijn voor veel Arubanen. Als je maar enthousiast bent, volhoudt en veel oefent, ben je binnen zeer korte tijd een goede surfer."

Maar Thodé geeft toe dat surfmateriaal vrij prijzig is. „Je moet voor het betere materiaal heel wat centen neertellen. Misschien is dat ook wel een van de redenen voor jonge Arubanen om een andere sport te gaan beoefenen. Jammer, er kan nog heel wat verbeterd worden. Zo zouden er ook veel meer Arubaanse meisjes moeten surfen. Er zijn nog steeds veel mensen die denken dat je heel sterk moet zijn om goed te kunnen surfen, maar dat is een fabeltje. Kijk naar Merrit Gorter, 14 jaar, klein en tenger; die vliegt met een enorme snelheid over het water. Ze heeft een grote inzet, een goede techniek-beheersing en prima surf-materiaal. Dat meisje is vorig jaar eerste bij de amateurs geworden. Dit jaar zijn Veronica Posner en Chantal Pas weer van de partij. Ook de Amerikaanse surf-instructrice Julie Renfro moet niet onderschat worden; een goed surfster en grote concurrente voor Marrit. Dat wordt een spannende, felle strijd!" aldus Thodé.

De organisatie, de sponsors en de surfers zien de Aruba Hi-Winds 1990 dus wel zitten. Glenn Thodé is van mening dat er dit jaar een stuk beter voor staat dan vorig jaar. „De Hi-Winds worden nu goed vertegenwoordigd door Arubaanse surfers. Ik hoop dat we het goed doen. De top tien van de amateurs gaat door naar de professionals. Laten we hopen dat Aruba daarin goed vertegenwoordigd is."

PROGRAM

1 - 11 JUNE 1990
EAGLE BEACH

4th. Annual ARUBA HI-WINDS Pro Am

Aruba Hi-Winds Pro-Am 1990

"Bon Bini" or welcome to all participants to the 1990 Aruba Hi-Winds Pro-Am. Following you will find our racers and social program for this year. The board of the Aruba Hi-Winds Foundation wishes you the best of luck during the race and a great time in Aruba.

Saturday, JUNE 2, 1990

7.00 - 9.00 Registration for amateurs continued at Eagle Beach Site at the A.H.W. trailer.
9.00 Skippers meeting for amateurs.
9.25 Official opening 1990 Aruba Hi-Winds Pro-Am
9.30 Speed slalom races for the amateurs.
10.00 - 19.00 Golden Tulip's Food & Beverage stands open.
12.00 - 16.00 Music by "Pride".

Sunday, JUNE 3, 1990

8.30 Skippers meeting for amateurs.
9.00 Speed/Jibe slalom races for the amateurs.
10.00 - 19.00 Golden Tulip beverage stands open.
15.00 Election Miss Aruba Hi-Winds Bikini elections.
16.00 - 19.00 Golden Tulip Happy Hour with the "Sunny Isle steel band".

Monday, JUNE 4, 1990

8.30 Skippers meeting for amateurs.
9.00 Jibe slaolm races for the amateurs.
10.00 - 19.00 Golden Tulip beverage stands open.
17.00 - 19.00 Golden Tulip Happy Hour with the "New Dimension".
19.30 - 20.00 Amateur's prize awards/Pro welcome party at the Tamarijn Hotel (pool area and "Cunucu terrace"); courtesy of A.H.A.T.A.

Tuesday, JUNE 5, 1990

8.30 Skippers meeting for Professionals.
9.00 Speed slalom races for the Professionals.
10.00 - 19.00 Golden Tulip beverage stands open.
17.00 - 19.00 Golden Tulip Happy Hour with "Salsa i Sabor".

Wednesday, JUNE 6, 1990

8.30 Skippers meeting for Professionals.
9.00 Speed slalom races for the Professionals.
10.00 - 19.00 Golden Tulip beverage stands open.
17.00 - 19.00 Golden Tulip Happy Hour with "The New Miller Band".
19.00 - 22.00 Rock and Roll party at the Palm Island, with "EXIT"; courtesy of the A.H.A.T.A.

Thursday, JUNE 7, 1990

8.30 Skippers meeting for Professionals.
9.00 Speed slalom races for the Professionals.
13.00 Skippers meeting Long distance race.
10.00 - 19.00 Golden Tulip beverage stands open.
17.00 - 19.00 Golden Party for participants at Paradise Beach Village; courtesy of Paradise Beach Villas.

Friday, JUNE 8, 1990

8.30 Skippers meeting for Professionals.
9.00 Jibe slalom races for the Professionals.
13.00 Skippers meeting Long distance race Amateurs.
10.00 - 19.00 Golden Tulip beverage stands open.
17.00 - 19.00 Golden Tulip Happy Hour with "The New Dimension".
19.30 - 22.30 Beach BBQ Party at Divi Divi (at the "Pelican Terrace and Beach area"); courtesy of A.H.A.T.A.

Saturday, JUNE 9, 1990

8.30 Skippers meeting for Professionals.
9.00 Jibe slalom races for the Professionals.
13.00 Skippers meeting Long distance race.
14.00 Body Building exhibition.
10.00 - 19.00 Golden Tulip beverage stands open.
15.00 - 19.00 Golden Tulip Happy Hour with "EXIT".

Sunday, JUNE 10, 1990

10.00 Skippers meeting for Professionals.
10.30 Jibe/Speed slalom races for the Professionals.
13.00 Skippers meeting "FUN EVENTS".
14.00 Fun and games.
10.00 - 19.00 Golden Tulip beverage stands open.
12.00 - 19.00 Golden Tulip Happy Hour with "Pride" and "Papito y su Doble Sabor".
19.30 - 23.30 Awards Banquet at the Golden Tulip with "The G.M.T. Band"; courtesy of Golden Tulip Hotel.

Bewijsmateriaal niet overtuigend

UEFA steunt Van Langehove

BERN - De Europese voetbal unie behoudt het volledige vertrouwen in de Belgische scheidsrechter Marcel van Langehove.

Die uitspraak heeft de tuchtcommissie van de UEFA vrijdag in Bern gedaan, nadat Van Langehove door de Franse vereniging Olympique Marseille van corruptie was beschuldigd.

Marseille had de scheidsrechter "aangeklaagd" na de wedstrijd tussen Marseille en Benfica, waarbij hij een handsbal van Vata over het hoofd had gezien. Vata maakte de treffer, die Benfica de winst en een plaats in de finale van het toernooi van de landskampioenen bracht.

De Franse vereniging had de beschuldiging tegen Van Langehove "indirect" gespeeld, door te melden dat Portugese clubs scheidsrechters in de Europese-bekertoernooien zouden hebben omgekocht.

De tuchtcommissie stelde in zijn mededeling van vrijdag, na zowel vertegenwoordigers van de club als de scheidsrechter te hebben gehoord, dat de documenten die Marseille had overlegd ter ondersteuning van zijn klacht, niet als bewijsmateriaal konden worden beschouwd.

NOTARIS

Van de andere kant had Van Langehove, via een verklaring afgelegd voor een notaris te Bern, toestemming gegeven tot het inzien van zijn bankrekeningen. De mededeling van de UEFA noemt het gedrag van de scheidsrechter in deze zaak volstrekt correct.

Van Langenhove zal zich het komende weekeinde in Italië melden als een van de 36 scheidsrechters, die zijn aangewezen voor de eindronde van het toernooi om het wereldkampioenschap voetbal. De tuchtcommissie van de UEFA zal zijn onderzoek, naar mogelijke omkopingsgevallen, onafhankelijk van de zaak-Van Langenhove, voortzetten.

Prijswinnaars Amstel-schaaktoernooi

WILLEMSTAD - De prijswinnaars van het twintigste Amstel Schaaktoernooi bij elkaar.

Op de foto zien we onder anderen: A. Smith, I. Moron, J. Izijk, B. Nieuw, Mw. Geene, M. Pourier (de oprichter van 20 jaar geleden), P. Pilgrim, M. Blume, A. Craane, N. Zalm, R. Croes (Aruba), A. Nicolaas (Aruba), O. Martina, P. Sambre.

Zij werden de prijswinnaars van de in totaal 92 deelnemers aan het toernooi. Het Amstel-toernooi werd twintig jaar geleden voor het eerst georganiseerd door de toenmalige voorzitter van de KNSB, Minguel Pourier.

Zoals altijd was het toernooi weer een groot succes.

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

BASEBAL
(AA-klasse)
17.00 uur Amstel vs Groot Kwartier Stars;
20.30 uur Royal Scorpions vs Marlboro (Aruba) - Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * * *

ZONDAG
VOETBAL
(Federashon Futbòl Kòrsou)
16.00 uur (eerste divisie) De Koning vs Eleven Brothers:
18.00 uur (eredivisie) Jong Colombia vs Victory Boys - Sentro Deportivo Kòrsou.

* * * * * *

LINKERFLANK BLIJFT KWETSBAAR

Rutjes bij de laatste vier

Waarschijnlijk twee wijzigingen in Oranje

ZAGREB - Uit het verleden is Leo Beenhakker in de realiteit gestapt. De bondscoach realiseerde zich plotseling dat het Nederlands elftal twee jaar geleden op weg naar de Europese titel "wel erg veel geluk" had. Vervolgens besloot hij een eigen formatie te bedenken.

Beenhakker, die de nederlaag tegen Oostenrijk van woensdag aanvankelijk weet aan een gebrek aan concentratie, verklaarde zaterdag "enkele details" te zullen veranderen. Meer niet. "Ik predik de revolutie niet."

De tijdelijke opvolger van Thijs Libregts drukte zich daarmee voorzichtig uit. Inderdaad verdwijnen waarschijnlijk maar twee spelers uit het elftal, als verwacht om de knelpunten op links (Witschge/Erwin Koeman) en rechts (Vanenburg) op te lossen. Daarnaast gaat de bondscoach nog eens met drie spelers intern aan het schuiven. Kortom, de halve ploeg gaat "om".

Het elftal wordt niet langer afgestemd op Gullit, twee weken geleden door de bondscoach nog de sleutelfiguur genoemd, maar op Van Basten. Het wonderkind van AC Milan speelt naar alle waarschijnlijkheid als tweede spits, kort achter Kieft. Zoals dat de laatste twintig minuten tegen Oostenrijk ook gebeurde.

Beenhakker: "In die fase heb ik genoten van Van Basten. Op voorwaarde dat hij als aanvaller en niet als middenvelder gaat spelen, komt hij daar zeer goed uit de voeten. Niets nieuws toch? In 1985, bij mijn eerste optreden als bondscoach, heb ik al eens gezegd dat Kieft en Van Basten een ideale combinatie kunnen vormen."

Van Basten dus. Beenhakker: "Trainen en het spelen van vriendschappelijke wedstrijden behoort niet tot zijn hobbies. Toch doet hij dat momenteel zeer geconcentreerd. Nu is hij in staat anderen beter te laten spelen, hij kent zijn verantwoordelijkheid als vedette. Hij is voetbaltechnisch zo intelligent, zo vaardig, zo gedreven. Hij heeft mij zeer verrast."

Als Beenhakker in een nachtje slapen niet weer ingrijpend van gedachten verandert, voetbalt Ruud Gullit zondag tegen Joegoslavië rechts op het middenveld. "Wat of Ruud daarvan vindt? Hij zei: mooi, goed, prachtig."

Het concept van twee jaar geleden is daarmee van de baan. "Als we willen voetballen als destijds", aldus Beenhakker, "hebben we tijd nodig om tot een eenheid te komen. Die tijd hebben we niet meer."

"Bovendien heeft dat systeem geen enkele verrasing meer. Elke coach heeft 200 meter video-band thuis van de wedstrijden van toen. Daardoor worden we kwetsbaar. Woensdag werd vooral duidelijk dat we op links soberder moeten spelen. Zoals ik al zei hebben we goede voetballers, maar nog geen goed elftal."

Om Ronald Koeman beter te laten functioneren brengt Beenhakker Graeme Rutjes in de ploeg als "extra slot op de deur." Oranje valt daarmee min of meer terug in het oude 4-4-2-systeem. Met Rijkaard dus als middenvelder. Ook zo'n detail, aldus de bondscoach. "Frank speelt dertig meter verder vooruit dan woensdag, meer niet. Bovendien is hij dit bij zijn club gewend."

De gedachte van Beenhakker achter deze mutatie is vrij logisch, zoals de altijd voorzichtige Rijkaard al eerder aan de bondscoach en diens voorganger(s) had proberen uit te leggen. Door de komst van een extra verdediger kunnen zowel Koeman als Rijkaard voor aanvallende impulsen zorgen.

"Het is niet meer of-of", verklaarde Beenhakker. De bondscoach zei nog niet geheel te zijn afgestapt van het idee Van Basten-Gullit-Rijkaard in de as en Vanenburg op rechts. De dribbelaar van PSV, door blessures en andere oorzaken al maanden uit vorm, mag derhalve nog enige hoop koesteren.

Voor Witschge geldt hetzelfde. Als Erwin Koeman niet op tijd hersteld is, kan hij de rol op links overnemen. Het was overigens de oudste Koeman zelf die na de wedstrijd tegen Oostenrijk zei dat het op links zo niet langer kon.

OPSTELLING

Vermoedelijke opstelling: Van Breukelen; Van Aerle, Ronald Koeman, Rutjes en Van Tiggelen; Gullit, Wouters, Rijkaard en Erwin Koeman, Van Basten en Kieft.

Wind laat afweten bij windsurfraces

WILLEMSTAD — De PBA World Cup windsurfraces, die momenteel bij het Princess Beach Hotel plaatsvinden, werden op de tweede racedag geconfronteerd met te weinig wind.

Race-director Wim Thijs besloot, na overleg met Roy Bottse en Christian Herles (PBA-president), om drie uur de windsurfers verder vrijaf te geven. Hoe zeer onberekenbaar de natuur is, bleek weer eens. Een half uur na de afkondiging stak een fikse wind op, doch het besluit kon reglementair niet worden herroepen.

Vele deelnemers besloten Willemstad in te gaan en de Curaçaose hoofdstad te bekijken en wat inkopen te doen alvorens de cruise met de 'Mermaid', die gisteravond plaatsvond, te beginnen.

Vandaag wordt wel veel wind verwacht.

Trail Blazers naar NBA-finale

PHOENIX - Voor het eerst in dertien jaar hebben de basketballers van de Portland Trail Blazers zich geplaatst voor de finale van de Amerikaanse profcompetitie.

In Phoenix behaalde Portland zijn vierde zege in de halve finalereeks tegen de Suns: 112-109. Daardoor werden de Trail Blazers winnaar van de Eastern Conference.

Waarschijnlijke tegenstander in de NBA-finale is Detroit Pistons, dat in de andere halve eindstrijd een voorsprong van 3-2 heeft op Chicago Bulls.

Met ieder 23 punten waren Clyde Drexler en Terry Porter bij Portland de productiefste spelers, Jeff Horbacek van Phoenix kwam tot een persoonlijk record van 36 punten.

Steven Rooks blijft sukkelen

DOBIACCIO - Steven Rooks blijft maar sukkelen in de Giro.

De Noordhollander heeft in de Italiaanse etappewedstrijd last van allerlei lichamelijke ongemakken. Gekneusde ribben, een pijnlijke knie en een lastige wond aan een achillespees die maar niet wil helen.

Stand-in voor Gullit rekent erop

Krijgt Gillhaus kans tegen Joegoslavië?

ZAGREB - Op weg van Wenen naar Zagreb heeft het Nederlands elftal de gelegenheid gehad te filosoferen over de knelpunten, die bij de vriendschappelijke wedstrijd tegen Oostenrijk aan het licht kwamen. In hoeverre bondscoach Beenhakker conlusies trekt uit de wijze waarop woensdagavond werd verloren, blijft nog even een geheim.

Ervan uitgaande dat de hopeloze vorm van het merendeel der internationals, zoals Van Tiggelen het noemde, "een incident" is geweest, vallen er hooguit twee mutaties in het elftal te verwachten. Of die al zondag, in de laatste oefenwedstrijd tegen Joegoslavië worden doorgevoerd, is twijfelachtig.

Op links ligt het grootste probleem. Witschge, niet gelukkig in de rol van "diepste" speler op links, functioneert aanmerkelijk beter wanneer hij een man voor zich heeft, Erwin Koeman is op zijn vertrouwde positie ver van topvorm verwijderd.

De spelers weten dat ze elkaar geregeld voor de voeten lopen, maar zijn voorzichtig in hun uitlatingen daarover. Bovendien: wat is het alternatief voor Beenhakker? Witschge-Roy is op papier logisch, maar de linkerspits van Ajax heeft wel het talent, maar niet de vorm van een international.

Wellicht dat Beenhakker besluit Gillhaus op links naar voren te schuiven. "Op die positie", aldus de speler van Aberdeen, "kom ik zeker uit de voeten. In een van de oefenwedstrijden tegen amateurs is het zelfs uitgeprobeerd. Verder kan ik er weinig van zeggen. Ik reken nergens op."

GILLHAUS

Gillhaus was in zekere zin de revelatie van de eerste trainingsweek in Zeist, waar hij overtuigend een plaats binnen de selectie afdwong. Beenhakker ziet in hem de stand-in voor Gullit, wanneer deze diep in de duels aan het einde van zijn krachten is. De oud PSV'er werd echter ook geselecteerd vanwege zijn veelzijdigheid. "Een rijk bezit binnen de selectie", aldus Beenhakker.

Gillhaus speelde tot nu toe twee landenwedstrijden en staat op twee doelpunten. "Een gemiddelde om vast te houden", vindt hijzelf. Op het moment dat Gullit woensdagavond tegen Oostenrijk het veld verliet had de aanvaller zijn derde "cap" moeten krijgen. Een blessure voorkwam dat.

"Vorige week bij een oefenwedstrijd in Amersfoort heb ik een schop tegen mijn kuit been gehad. Dat leidde tot een fikse bloeduitstorting. Wellicht dat ik toch iets te veel heb geforceerd." Gillhaus zegt overigens niet te weten dat Beenhakker hem bij tijd en wijle voor Gullit wil laten opdraven. "Daar hebben we nog nooit over gesproken."

Op de andere flank ligt eveneens een probleem, waarover Beenhakker zich evenmin nadrukkelijk heeft uitgelaten. Vanenburg is al tijden niet in vorm, Van 't Schip heeft een redelijk seizoen achter de rug. Verder dan een wisseling op de flanken lijkt binnen Oranje niet voor de hand.

CONCEPT

Beenhakker houdt vast aan het concept, waarmee Rinus Michels twee jaar geleden bij de Europese titelstrijd in de Bondsrepubliek veel succes had. "Bovendien ontbreekt de tijd om ingrijpende wijzigingen door te voeren", aldus Beenhakker.

Volgens Van Tiggelen kan het duel met Oostenrijk ook maar het best snel worden vergeten. Ook waar het om zijn eigen prestatie gaat. De verdediger van Anderlecht speelde internationaal zelden zo slecht.

"Dat was echter verklaarbaar", vond hijzelf. "Ik heb lang geen duels op niveau gespeeld. Dan kan zoiets gebeuren. Als de rest van het elftal goed had gespeeld, was dit op te vangen geweest. Veel jongens draaiden echter niet. Daardoor werd het voor mij, Erwin Koeman en Ruud Gullit zeer moeilijk."

ZEIST - Nederland heeft er dertien nieuwe coaches betaald voetbal bij.

De technische afdeling van de KNVB maakte vrijdag bekend dat Jan van Eijk, Louis van Gaal, Azing Griever, Ab Gritter, Ton de Hoop, Wally Jansen, Adrie Koster, Gerard van der Lem, Niels Overweg, Hans van der Pluym, Jan Pruyn, Jan Versleijen en Jan Derks het eindexamen van de cursus met goed gevolg hebben afgelegd.

Standen Curaçao Little League

WILLEMTAD - De standen tot aan vandaag in de Curaçao Little League zijn (met achter de naam de gewonnen en verloren duels):

Little League

Pariba:		
Gomez Shipping	8	2
Fria	8	2
Firgos Papaer	7	2
A.B.N.	5	5
Boolchands	2	6
MAS Prod.	2	6
C.W.P.	1	8
Pabou:		
March. Hardw.	9	0
Amalie	8	1
Libby's	5	3
K.K. Piscadera	4	5
Coca Cola	4	6
Ennia Life	3	7
Curoil	0	10

Senior League

Pariba		
Love Ice	11	1
Pet Care	8	1
Kodak	6	3
A.B.N.	5	6
Boolchands	4	7
Kodela	1	9
MAS Prod.	1	8
Pabao:		
Libby's	10	2
Malta Amstel	10	2
March. Hardw.	9	3
Zwitsal	3	9
Curoil	3	9
Ennia	1	11

"Dat is de taak die me ligt"

Rutjes "slot" achter Koeman

ZAGREB - Met een brede glimlach verscheen Graeme Rutjes op de korte persoijcenkomst van de spelers van het Nederlands elftal.

Ook de verdediger ging ervan uit dat hij terugkeert in de ploeg. "Ik moet waarschijnlijk het slot op de deur gaan vormen achter Ronald Koeman. Dat is een taak die me ligt. Een soort van organisatorische rol. Voor dezelfde functie heeft Aad de Mos me van KV Mechelen naar Anderlecht gehaald."

De verdediger, tot nu toe goed voor zes interlands, pleitte voor een terugkeer naar het bekende systeem van vier verdedigers, vier middenvelders, twee aanvallers.

"Zoals we woensdag tegen Oostenrijk speelden, met Van Aerle vooruitgeschoven op rechts, en Erwin Koeman vooruitgeschoven op links, is het voor de centrale verdedigers nauwelijks te belopen. Het lijkt me dan ook verstandig de organisatie achterin enigszins aan te passen."

Rutjes, oorspronkelijk afkomstig van Excelsior, speelde in maart voor de laatste keer voor Oranje. Het Nederlandse elftal, overigens al vier wedstrijden achter elkaar zonder overwinning, verloor toen van de Sovjetunie, 1-2.

Major League

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden in de hoogste klasse van de Amerikaanse baseballcompetitie luiden als volgt:

American League
New York Yankees - Baltimore Orioles 4-3; Milwaukee Brewers - Toronto Blue Jays 7-1; Boston Red Sox - Cleveland Indians 4-3; Chicago White Sox - Minnesota Twins 2-1; Oakland Athletics - Kansas City Royals 4-3; California Angels - Texas Rangers 4-3; Detroit Tigers - Seattle Mariners 9-7.

National League
New York Mets - Philadelphia Phillies 4-0; Montreal Expos - Pittsburgh Pirates 4-1; Saint Louis Cardinals -Chicago Cubs 6-4; Atlanta Braves - San Diego Padres 16-11; Cincinnati Reds - Los Angeles Dodgers 5-2; San Francisco Giants - Houston Astros 6-5.

Gravely artboetiek: Rose en zachtgroen

ROSE EN ZACHT GROEN zijn de kleuren van de nieuwe Gravely en Artboetiek die gisteren 1 juni werd geopend aan de Seroe Loraweg door Tiny Dijk, de vrouw van wijlen Piet Dijk. Deze nieuwe Artboetiek is gevestigd op dezelfde plaats als waar Piet Dijk in 1962, ook op 1 juni, begon met zijn schildersbedrijf.

VERFLUCHT

Van al die potten verf is nu niets meer te bekennen, maar de verflucht zal voorlopig nog niet verdwijnen. Tiny Dijk verkoopt hier niet alleen, maar lijst ook schilderijen in. Bijna alle lokale kunstenaars kunnen de weg naar haar werkplaats goed vinden. Dit inlijstwerk heeft Tiny Dijk nu uitgebreid. Naast de zelfgemaakte lijsten verkoopt zij ook kant en klare lijsten in alle formaten, van heel klein tot zeer groot.

Zij heeft tevens een ruimte ingericht waar zij posters verkoopt, de bekende Van Goghposters ter gelegenheid van dit Van Goghjaar, maar ook andere kunstposters van b.v. Esscher of voor liefhebbers van een ander soort kunst, van glanzende auto's. Ook paarden, vliegtuigen en ballet zijn voor velen geliefde onderwerpen. Bij zo'n poster is een lijst op maat altijd leverbaar.

Naast de posters biedt Tiny Dijk ook gelegenheid aan kunstenaars om hier hun werk te exposeren en te verkopen. Vooral voor plaatselijke kunstenaars, maar er hangen nu enkele schilderijen van Gieling en Schasfoort. Zij hebben lang op Curacao gewoond, en wonen nu weer in Nederland. Het zijn plekjes van Curacao, herinneringen aan een goede tijd.

KAARSEN

Schilderijen, posters, lijsten, maar in de vitrine onder de toonbank maakt Tiny Dijk nog een zijsprongetje. Bij een bezoek aan Engeland kwam zij terecht bij een kaarsenmaker. Zij zag hem zijn kaarsen maken en raakte zo onder de indruk van dit handwerk en vooral van de resultaten hiervan dat zij besloot wat van zijn werk mee te nemen naar Curacao. Die kaarsen, met vlechtwerk en in vele kleuren, zijn nu in haar Artboetiek te koop.

De opening van deze nieuwe zaak vond plaats door Jose Maria Capricorne die als eerste door een groot, op maat gesneden, passepartout stapte. De vele belangstellenden volgden om de smaakvol ingerichte ruimte te bewonderen.

Minister Ivo Knoppel:

Automatisering bij overheid is must

WILLEMSTAD — Hoofden van overheidsdiensten zouden op hun begroting een toelaatbare marge moeten inbouwen om een eerste aanzet te doen naar automatisering. Automatisering is immers, ook bij de overheid, niet meer weg te denken. Dat verklaarde minister Ivo Knoppel donderdagavond bij de opening van een seminar bedoeld voor hoofden en ander personeel van Landsdiensten.

Dat seminar, dat twee dagen duurde en door ruim 80 man werd bijgewoond, was een initiatief van de Kerngroep Automatisering en werd gehouden in samenwerking met de UNA. Doel was het gebruik en de kennis op het gebied van de automatisering binnen de landsoverheid te stimuleren en zo snel mogelijk te komen tot standaardisering op dit gebied om vervolgens de weg te openen naar een intergouvernementele sturingcommissie.

Minister Knoppel zei bij de opening dat het nut en doel van automatisering duidelijk is: verbetering van de serviceverlening.

Voorzitter Robert Candelaria van de Kerngroep Automatisering zei dat het seminar tot doel heeft een adviesplatvorm op automatiseringsen informatica-gebied te creëeren. A. Cohen (lid van de Kerngroep en recentelijk door de overheid aangesteld als informatiecoördinator bij de overheid) wees op het nut van standaardisatie met betrekking tot de te gebruiken apparaten en software. Een ander lid, R. Römer, gaf een korte historische schets van de automatisering bij de overheid en het Centraal Bureau voor de Statistiek in het bijzonder.

G. Vos van de dienst Inspectie der Geneesmiddelen gaf een uiteenzetting van de moeilijke en lange weg die deze dienst heeft moeten doorlopen om uiteindelijk met behulp van een minicomputer de bedrijfsvoering te regelen. A. Martina, hoofd van de dienst Informatieverzorging gaf meer informatie over verschillende automatiseringsprodukten die DIV ter beschikking stelt. G. Cijntje, eveneens lid van de Kerngroep, noemde het feit dat de regering een beleid voorstaat om alle opleidingen en cursussen op het gebied van de informatica te concentreren bij de UNA.

UNA-lezing:

Gezondheid in de volgende eeuw

WILLEMSTAD — In de UNA wordt op vijf juni een lezing gehouden onder de titel 'Towards the 21st century a perspective from the Pan American Health Organization'. De lezing over de gezondeidsvooruitzichten in de 21e eeuw, wordt verzorgd door dr Carlyle Guerra de Macedo en gehouden ter gelegenheid van zijn bezoek aan de Nederlandse Antillen als directeur van de Pan American Health Organization. De rede begint om acht uur 's avonds en duurt tot half tien.

Kandidaten Miss Curaçao 1990

■ *WILLEMSTAD — Gisteravond hebben acht meisjes zich officieel gepresenteerd als kandidaat voor de titel van Miss Curaçao 1990. Dat gebeurde in het Holiday Beach Hotel. De Cybeco heeft de organisatie in handen van dit evenement. Cybeco staat voor Curaçao Youth Beauty Contest Organization. De kandidaten zijn in alfabetische volgorde: Jeanine Alberto, Faina Cathalina, Elsmarie Claret, Semiah Faries, Jacqueline Krijger, Geraldine Mook, Charla Nieveld, Suzette Saunders.*

De meisjes krijgen deze dagen bewegingslessen, instructies in modelleren, ze leren spreken in publiek en ontvangen etiquettelessen.

Later deze maand worden in voorrondes de Miss Playa en de Miss Fotogenika gekozen. Op zondag 1 juli is in Centro Pro Arte de uiteindelijke verkiezing.

Zeewierfossiel: 1,1 miljard jaar

SYDNEY — Geologen hebben in de binnenlanden van het westen van Australië een zeewierfossiel gevonden dat volgens hen 1,1 miljard jaar oud is. Daarmee zou de tot nu toe vroegst bekende verschijningsvorm van het planteleven op aarde met 540 miljoen jaar worden overtroffen.

Geologe Kathleen Grey van het Instituut voor Aardonderzoek van westelijk Australië zei vrijdag dat de vondst, eerder deze maand gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift precambrian research een leemte vult in de kennis over de geologische ouderdom van de aarde.

"Eerdere vondsten gingen niet verder terug dan 560 miljoen jaar. Daardoor bleef er een enorme tijdspanne bestaan tot de eerste algencel die zo'n twee miljard jaar oud is", aldus Grey in een telefonische reactie vanuit Perth. "Wat we hebben gevonden verwijst naar 1,1 miljard jaar geleden. We vonden individuele sporen die gelijk zijn aan het huidige zeewier, zo'n dertig millimeter lang, complex en erg georganiseerd. Er zijn strengen bij waar zich kralen aan hebben gehecht, zoals een parelketting. Honderden van deze strengen bedekten een gehele heuvelkant".

MIJNSTAD NEWMAN

De geoloog Ian Williams deed de ontdekking twee jaar geleden op een plek 150 kilometer ten noordoosten van de mijnstad Newman, toen hij dit gebied in kaart probeerde te brengen. Grey en Williams hebben vanaf dat moment de fossielen bestudeerd om zeker te zijn van de echtheid daarvan.

Grey zei dat de zeewierfossielen, die nog een naam moeten krijgen, op een prehistorisch strand zijn aangespoeld, in een gebied dat al droog kwam te liggen zo'n 500 miljoen jaar voordat dieren op het land verschenen.

De eerste vorm van leven op aarde, een eencellige bacterie, verscheen 3,5 miljard jaar geleden. Deskundigen gaan er volgens Grey van uit dat de aarde 4,5 miljard jaar oud is.

Glasheffing met jubilaris Salas & Co

■ *WILLEMSTAD — L.J. Salazar is 35 jaar in dienst bij Hubert Salas & Co. Dat werd gisteren gevierd in The Pub. Van links naar rechts de volgende glasheffers: Nelson Salas, Ivan Falbru (MCB), Harold Odor van the Pub, Rucille (dochter van de jubilaris) en kijk, kijk, minister Ivo Knoppel van Justitie. Hubert Salas & Co is wholesaler en distributeur op Curaçao en producent van vloeibare zepen. De onderneming heeft vestigingen in Miami en Aruba.*

Postzegels vóór sport, tegen drugs

WILLEMSTAD — Ter herdenking van het 65-jarig bestaan van de voetbalvereniging S.U.B.T. en in het kader van een anti-drugscampagne brengt de Dienst Posterijen van de Nederlandse Antillen een gecombineerde uitgifte op de markt. De serie bestaat uit twee zegels en de uitgifte datum is vastgesteld op 13 juni 1990.

Ter herdenking van de S.U.B.T. wordt er een postzegel van 65 cent met een toeslag van 30 cent uitgegeven en in het kader van een anti-drugscampagne een postzegel van 115 cent met een toeslag van 55 cent. De ontwerpen zijn afkomstig van Wilson Garcia en worden gedrukt door Joh. Enschede & Zonen. Ze zullen verschijnen in een oplage van 100.000 postzegels.

De combinatie van de voetbalvereniging en de anti-drugs campagne moet worden gezien in het licht van: *sport en in het bijzonder voetbal, een beter alternatief voor drugs.* Statistieken wijzen uit dat de leeftijd waarop iemand met drugs begint te experimenteren tussen de twaalf en veertien jaar ligt. Met sport leert men zelfdiscipline, het vaststellen en bereiken van een doel en het is tevens een gezonde tijdvulling.

S.U.B.T. is ontstaan uit een fusie van drie voetbalverenigingen.

■ *Deze week werd in het Holiday Beach Hotel gehuldigd Jenny Bates (uiterst rechts). De medewerkster van het project-team dat Kadushi Cliffs opbouwt zal binnenkort terugkeren naar Groot-Brittannië. Zij heeft de naam voor het project bedacht en voor een belangrijk deel meegewerkt aan de vervaardiging van de Kadushi Cliffs-brochure die aan geïnteresseerde potentiële time-sharekopers wordt overhandigd.*

Deviezenvoorraad met 13,8 miljoen afgenomen

WILLEMSTAD — De officiële deviezenvoorraad is in april met 13,8 miljoen gulden afgenomen. Dit is voornamelijk het resultaat van het netto aankoop met deviezen door de commerciële banken en het departement van Financiën enerzijds en de storting van gelden door PDVSA aan de Isla-raffinaderij anderzijds.

De schuld van de Centrale overheid bij de Bank van de Nederlandse Antillen (BNA) op de rekening 'Tijdelijk kasvoorschot land' is met 3,2 miljoen afgenomen als gevolg van de verkoop van schatkistpapier. Het rekening-courant tegoed van de Centrale overheid is met slechts 1,7 miljoen afgenomen.

Het rekening-courant tegoed van het eilandgebied Curaçao is met 15,9 miljoen afgenomen. Dit is met name het gevolg van het voldoen van rente- en aflossingsverplichtingen op MJP-leningen.

De rekening 'Meerjarenplan projecten' is met 3.9 miljoen afgenomen. Van dit bedrag was 1,6 miljoen bestemd voor projecten van het land en 2,3 miljoen voor projecten van het eilandgebied Curaçao, aldus een toelichting op de verkorte balans van de BNA.

WILLEMSTAD — De Padvindstersvereniging van de Nederlandse Antillen PNA bestond woensdag 30 mei zestig jaar. Zondag is er ter gelegenheid van het jubileum een feest voor leden en oudleden en genodigden in Hofi Pachi Sprockel. Van 10.00 uur tot 15.00 uur.

DE OORLOG TEGEN DE DRUGS

'Bankdirecteuren net zo schuldig als drugshandelaren'

Een van de verslaggevers van de Haagsche Courant bezocht onlangs in Washington DC een bijeenkomst over verdovende middelen. In dit artikel beschrijft hij de wijze waarop de Amerikanen de drugshandel en het gebruik wensen te bestrijden. In hun filosofie is nauwelijks of geen plaats voor lankmoedigheid. Na de Koude Oorlog wordt nu de Oorlog tegen de Drugs gevoerd. Vandaag: Het geld.

JACK BLUM openbaar aanklager en senator, laat tijdens het gesprek in één van deze sfeerloze regeringsgebouwen in Washington, twee gezichten zien.

Het ene moment is hij fel: 'Gooi die bankiers met hun mooie witte overhemden net zo goed maar in de cel als ze meewerken aan het witwassen van drugswinsten. En liefst net zo lang als de drugshandelaren zelf, want ze zijn net zo schuldig. Zijn banktransacties maken het tenslotte mogelijk dat onze kinderen verslaafd worden'.

Het andere moment lijkt hij de onverschilligheid zelf. Zegt dan: 'Ach, witwassen van crimineel geld hoort gewoon bij de handel in narcotica. Geen enkel land ter wereld zal het prettig vinden dat superwinsten afkomstig uit die handel via hun bankinstellingen worden gewit. Het is dan ook een typisch voorbeeld van iets dat een land in z'n eentje niet kan tegengaan. Waarom het toch almaar gebeurt? Ja, die vraag stellen wij ons ook keer op keer. Ik denk dat er te lang andere prioriteiten zijn gesteld. Die banken in Panama bijvoorbeeld, die konden jaren doorgaan. Trouwens, alleen een dwaas zal beweren dat je criminaliteit kunt uitbannen. Maar dring het tenminste terug'.

Jack Blum wijst erop dat de meeste transacties met drugs aanvankelijk met contant geld werden betaald. Bij drugsverkopen op straat is dat nog zo. Daar doe je niets met je bankcheque of je creditcard. 'Ik heb het eens meegemaakt', zegt hij, 'dat we een kamer in Miami binnenvielen, waarin die drugsjongens in afwachting van een zakje, tot hun enkels in de bankbiljetten van twintig dollar stonden. En uit elk raam hing zo'n jongen met een machinegeweer om die poen te bewaken. Ze waren bang dat ze door weer een andere bende van het geld zouden worden beroofd. Daarom is het later allemaal via banken gegaan. Ze hadden alleen een bepaalde ingang nodig, een dekmantel. En bovendien moest het ook nog eens onmogelijk zijn voor de opsporingsinstanties om na te gaan waar het geld vandaan kwam of waar het heen ging'.

VERBODEN

Volgens hem waren er aanvankelijk voldoende banken, die daar intrapten. Dat werd anders toen het officieel werd verboden. Er werden banken vervolgd waarvan bekend was dat ze met de misdaad in zee gingen. Een goed voorbeeld is de Bank of Boston, die zich in de beginjaren tachtig voor de rechter moest verantwoorden vanwege allerlei dubieuze financiële transacties. De bank heeft uiteindelijk een flinke boete gekregen.

Toen het voor banken en andere financiële instellingen in de Verenigde Staten verplicht werd alle transacties van meer dan tienduizend dollar bij de overheid te melden, verdween het geld naar het buitenland. In het begin van de jaren tachtig waren bij voorbeeld de Kaaimaneilanden favoriet. De aldaar gevestigde banken stelden aan hun cliënten geen vragen, en weigerden tegelijkertijd vragen van de autoriteiten te beantwoorden. Het ging daarbij om fantastische bedragen, die met de koffersvol in privé-vliegtuigjes of jachten werden binnengebracht. Vervolgens werd Panama een waar bankcentrum voor drugshandelaren die zwart geld wilden wit maken.

Eigenlijk was Panama om die reden al bekend. In de jaren zeventig waren er al veel banken, die toen nog niets met de drugshandel hadden te maken. Het ging toen om reusachtige bedragen uit de off-shore business. Het werd ook een vrijhaven voor rijke mensen die zo weinig mogelijk belasting wilden betalen. De Colombiaanse koffiebaronnen toen hun winsten buiten het bereik van hun eigen regering. Pallets vol met pakken dollars kwamen in die tijd volgens Blum als luchtvracht binnen. 'Op een bepaald moment werd Panama totaal beheerst door crimineel geld. Er waren enkele honderden banken, waarvan een flink aantal alleen maar bedoeld was om geld wit te wassen. De Verenigde Staten heeft Panama vervolgens de pin op de neus gezet, en vooral op het moment dat generaal Noriega in de problemen kwam, in 1987, zijn er met de regering bepaalde afspraken gemaakt.

SINT MAARTEN

Daarna ging het criminele geld naar andere landen. Blum noemt met name de Nederlandse Antillen. Vooral casino's zijn een prachtige dekmantel voor zwartegeldpraktijken.

'Op Sint Maarten heb je er tien, geloof ik. Als je zo eens binnenloopt, zie je niet eens veel mensen, maar wie speelt, speelt grof. Ja daar wordt veel geld gewassen. De munteenheid op Sint Maarten is de gulden, maar je moet moeite doen om er één op het eiland te vinden. Het gaat allemaal om de dollar'.

Een centrum voor het witwassen noemt hij momenteel Londen. En ook via Zwitserland en Luxemburg is nog van alles mogelijk.

Inmiddels kwam ook via internationaal overleg de vraag aan de orde wat regeringen konden doen tegen het schonen van illegaal verdiend geld. **Naar een ruwe schatting gaat over de hele wereld tenslotte zo'n 600 miljard gulden om in de drugshandel.**

WEERSTAND

Jack Blum daarover: 'Wij stellen voor alle transacties met dollars te noteren. Daartegen bleek een ongelooflijk weerstand te bestaan. Alle banken over de hele wereld, vatten dat op als een aanval op hun betrouwbaarheid. Jullie Amerikanen willen de hele westerse wereld jullie regels opleggen, zo werd er gezegd.

Maar ook Europa heeft er tenslotte mee te maken. De heroïnehandel daar leidt tot het witwassen van guldens, franks en ponden. Toch is het tijd om de banken te controleren. Dan zou er veel minder drugshandel zijn. In de Verenigde Staten is 120 miljard dollar aan bankbiljetten zoek. Ja, waarschijnlijk allemaal ergens zwart ondergebracht'.

Blum heeft goede hoop dat andere landen uiteindelijk meegaan met de Amerikaanse visie. 'We hebben er ook twintig jaar over gedaan om anderen duidelijk te maken dat je beter niet kunt roken. Nu begint men dat elders ook in te zien.' Nederland krijgt hij al enigszins aan zijn zijde. De ministers van Financiën en Justitie hebben onlangs de Tweede Kamer voorgesteld dat iedereen die bij een bank grote transacties doet zich moet legitimeren. Ze willen ook dat er bestuderd wordt of de banken verplicht verdachte transacties bij de overheid moeten melden.

■ *CARACAS - Personeel van de Guardia Nacional van Venezuela houdt de wacht bij een partij zuivere cocaine van 225 kilo. Deze was bestemd voor Baltimore in de Verenigde Staten. Het spul was verborgen in een lading porcelein. De vondst werd onthuld door generaal Manuel Ibedaca als commandant van de Guardia Nacional. (AFP-satellietfoto)*

START-akkoord nog lang niet ideaal

WASHINGTON - Het nog dit jaar te ondertekenen START-akkoord waarover president Bush van de Verenigde Staten en Sovjetleider Michail Gorbatjov gisteren hebben gesproken, voorziet in vermindering in zeven jaar van het aantal "overbrengingsmiddelen van kernkoppen" - lange-afstandsraketten of bommenwerpers - aan beide zijden tot een maximum van 1.600 met in totaal niet meer dan 6.000 kernkoppen.

Vrijwel algemeen is men van oordeel dat dit akkoord nog lang niet "ideaal" is, want er blijft volgens Amerikaanse deskundigen dan aan beide zijden nog steeds een aantal kernkoppen over met een gezamenlijke kracht van elk 60.000 maal de bom op Hiroshima in Japan in 1945, genoeg om de hele wereld een aantal malen te vernietigen. Bovendien is het akkoord niet "waterdicht" en wel om twee redenen: een bommenwerper wordt, ongeacht hoeveel hij er aan boord heeft, nog steeds gerekend als een kernkop en vanaf zee gelanceerde kruisraketten worden niet meegerekend voor het maximum en vallen onder een apart akkoord dat het aantal aan beide zijden beperkt tot 880. Mede daardoor komt de vermindering volgens deskundigen niet uit op de oorspronkelijk naar gestreefde 50 procent, maar op rond 30 procent.

Het voornaamste voordeel van het akkoord lijkt echter dat de te land gestationeerde zware raketten met elk meer, afzonderlijk te richten, koppen wordt beperkt. Deze zijn de gevaarlijkste. Doordat zij uiterst nauwkeurig zijn en snel noden zij de tegenstander ertoe, uit voorzorg, de eerste klap uit te delen tegen deze raketten in hun silo's. START betekent zo een verschuiving van de nadruk van deze raketten naar mobiele kruisraketten en vanaf zee gelanceerde raketten, waardoor de kans dat een partij een oorlog begint alleen al om te voorkomen dat zijn nucleaire afschrikkingsmiddelen worden uitgeschakeld kleiner wordt.

Om de kritiek te pareren dat er ondanks start nog vele kernkoppen overblijven zeiden Bush en Gorbatsjov gisteren ook zich ertoe te verplichten na de ondertekening van het akkoord nieuwe onderhandelingen te beginnen om verdere vermindering in de kernarsenalen te bereiken.

Doordrukken

WILLEMSTAD — De onderwijsgedeputeerde van Curaçao was sericus toen hij de invoering van de leerplichtwet afgelaste. De wet is klaar maar het commentaar daarop van de verschillende partijen moest nog verwerkt en doorgesproken worden.

Dito Mendes de Gouveia: 'Doordrukken kan natuurlijk altijd, maar dat is niet de juiste weg. Het is inderdaad jammer dat de wet niet meer voor dit leerjaar kan gelden, maar zij kan niet halverwege een schooljaar ingevoerd worden. Als het niet aan het begin van het komend schooljaar kan, dan moet het'.

De ouderverenigingen, de Sitek en de schoolbesturen hadden in het presidium de commentaren moeten bespreken. De Sitek-acties waren de oorzaak van het opschorten van de afrondende vergaderingen zo verklaarde de bestuurder enige weken geleden op het hoogtepunt van de tweede grote protestgolf van onderwijzers. Dat was enkele dagen voordat er op Scherpenheuvel een vredesakkoord werd gesloten en de afkoelingsperiode inging.

Ordeverstoorders

WILLEMSTAD — Tijdens een feest in een plaatselijk hotel te Piscadera werd een bewaker van een verhoogd gedeelte geduwd en vervolgens nog met stenen bekogeld. De bewaker had een aantal ordeverstoorders die aan het vechten en met stenen aan het gooien waren, verzocht om het erf te verlaten.

De bewaker werd met lichte verwondingen naar het hospitaal gebracht, waar hij na behandeling huiswaarts kon keren.

HET WESTDUITSE Volkswagen-concern en het Oostduitse IFA-Kombinat Karl-Marx-Stadt zetten samen een verkooporganisatie op, waarin zij elk voor de helft deelnemen.

Aankomst president Suriname

■ *WILLEMSTAD — Afgelopen donderdag arriveerde de president van Suriname, ir R. Shankar, voor een kort bezoek aan Curaçao. Hij was op doorreis naar Paraguay, waar hij de OAS vergadering zal bijwonen. De president werd bij aankomst welkom geheten door de chef-protocol Buitenlandse Betrekkingen Roy Singer, Edward Heerenveen van de afdeling Voorlichting, de adjudant van de gouverneur R. Cook en Otto Goedhart, vertegenwoordiger van de SLM. Tijdens het bezoek heeft de president beleefdheidsbezoeken afgelegd bij gouverneur Jaime Saleh en premier Maria Liberia. President Shankar wordt vergezeld door onder andere de minister van Buitenlandse Zaken Eddie Sedoc. De delegatie is gisterenavond rond zeven uur via Caracas naar Paraguay gereisd.*

Op de foto: President Shankar (derde van links) met links naast hem minister Sedoc bij aankomst op Curaçao.

Chanty zoekt een baasje

■ *WILLEMSTAD — Na de vele enthousiaste reacties op de vorige adoptiepromotie van Sira heeft deze hond (foto) ook goede hoop spoedig een baasje te vinden. Het is een gesteriliseerd teefje en ze heet Chanty. Haar vacht is kortharig en luchtbruin van kleur. Ze heeft één hangend en één staand oor en een zwarte snoet. Ze is ongeveer twee jaar en zit sinds maart '89 in het asiel. Ze houdt ervan om in dingen te bijten (in dingen niet in mensen...) en moet dus wat eigen speelgoedjes hebben of af en toe een bot. Ze heeft een enthousiaste karakter en is speels. Heel geschikt voor een gezin met tieners. Belangstellenden kunnen contact opnemen met het dierenasiel (54300) om een afspraak te maken.*

MENSEN

Flo Jo in de uitverkoop

Florence griffith, de Amerikaanse sprintster die de wereld aan haar voeten kreeg tijdens de Olympische spelen van Seoel 1988, ligt in de uitverkoopschappen in de Verenigde Staten. Dat wil zeggen: haar pop Flo-Jo, 25 centimeter groot en gemaakt naar de beeltenis van de zwarte atlete.

De 'Flo-Jo-doll' had voor het zwarte Amerikaanse kind het antwoord moeten worden op de blanke Barbie. Helaas: de middenstand kan het ding zelfs tegen ramsjprijzen niet meer aan de man brengen.

Ook op andere fronten zit het Griffith tegen. Na haar fantastische optreden in Seoel nam een ieder verrukt kennis van het figuurtje 'Barry Bam Bam', het denkbeeldige kereltje dat de hoofdrol voor zijn rekening nam in de sprookjes die Florence Griffith in haar dagboeken noteerde. Een uitgever zag er destijds brood in en sloot een contract af met de sprintster. Echter, het wachten is nog altijd op de eerste pennevrucht.

En last but not least liet tussentijds de omroepgigant NBC weten het wachten op de vermeende creativiteit van de atleet beu te zijn en de plannen voor een kinderserie met haar te hebben geschrapt.

Verliefd paar treedt af

De twee **verliefde wethouders** in Geldermalsen zijn allebei afgetreden. Zowel de PvdA-afdeling als de VVD-afdeling hebben dat dinsdagochtend in afzonderlijke persberichten meegedeeld.

De beide wethouders, Jos Wouters (PvdA) en Hans Witteveen (VVD), kwamen de afgelopen week in opspraak, omdat zij samen een tot dan toe onbekend gebleven liefdesrelatie onderhielden. Dat zat met name CDA-wethouder Van Velzen, die met Wouters en Witteveen sinds 1 mei het driepersoons-college van de gemeente Geldermalsen vormde, niet lekker. Hij nam het zijn beide collega's kwalijk dat zij hun relatie tijdens de college-onderhandelingen hadden verzwegen. Volgens Van Velzen zou hier sprake kunnen zijn van "verstrengeling van belangen".

De beide wethouders waren sinds maandag al met verlof. In de persberichten van zowel de PvdA als de VVD werd meegedeeld, dat het hier persoonlijke beslissingen betreft. Fracties en besturen van de respectieve afdelingen zouden zich pas in de loop van deze week op de positie van hun wethouders beraden.

Bruidspaar wint van Prince

Hotel Des Indes stelt de imperial suite en het dakterras op 2 juni ter beschikking aan het Haagse **bruidspaar** Marcel Soek en Merith van Gijtenbeek. Dat maakte directeur B. Felix van het hotel bekend.

De rechtbank in Den Haag bepaalde vorige week reeds dat het bruidspaar en niet popster Prince recht heeft op de suite. Des Indes kreeg daarbij een dwangsom van 25.000 gulden opgelegd.

Prince nam overigens begin deze week zijn intrek in een Rotterdams hotel. Inmiddels is hij teruggevlogen naar Minneapolis omdat de muziek voor zijn film Graffity Bridge zou moeten worden bijgeschaafd. Hij zal vrijdag weer naar Nederland afreizen voor concerten zaterdag en zondag in de Rotterdamse Kuip. Of hij het komende weekeinde in Des Indes zal overnachten, wil de directeur niet bevestigen.

Het conflict tussen het echtpaar en hotel Des Indes ontstond nadat het hotel kenbaar maakte dat de door het echtpaar vooraf gereserveerde imperial suite voor Prince zou worden vrijgehouden. Daarmee kwam de geplande receptie en huwelijksnacht van het echtpaar in gedrang. Zij zochten hun gelijk bij de rechter en kregen die.

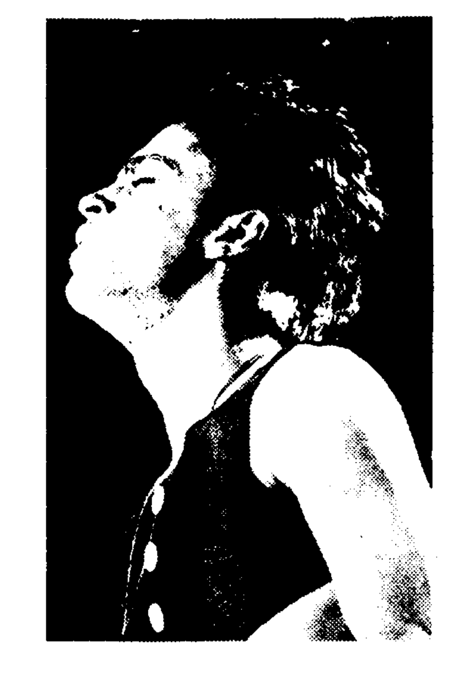
Subtiel protest in China

Posters met de afbeelding van wijlen **Mao Tsetoeng**, het boegbeeld van het Chinese communisme, worden heel goed verkocht op de universiteit van Peking. De beeltenis van de grote roerganger siert volgens de Peking Daily inmiddels al de slaapkamer van ruim drieduizend studenten.

Die hangen daar niet omdat Mao in intelectuele kring plots weer zo wordt aanbeden. Volgens de studenten is het een satirisch protest tegen de verdeling van de macht in China, die uitsluitend in handen is van bejaarden. 'De autoriteiten vermoeden waarschijnlijk wel dat wij Mao niet werkelijk eerbiedigen, maar ze kunnen ons niets maken. Dit is geweldige satire', aldus een van de studenten.

Toch is deze subtiele vorm van protest niet geheel zonder gevaar. Eerder deze maand werd de student Peng Rong gearresteerd. Hij had een politieke speech geschreven waarin een versluierde veroordeling van de regering was verwerkt.

De Chinese leiders hebben gezegd dat alle middelen zullen worden aangewend om te voorkomen dat de herdenking van 3 en 4 juni vorig jaar -toen het leger de roep om meer democratie bloedig onderdrukte - de stabiliteit in het land in gevaar brengt.

Pop-beurs in New York

De stichting popmuziek Nederland (SPN) heeft de popgroepen Sjako/ De Dijk en de rapper Tony Scott geselecteerd voor deelname aan het elfde New **Music Seminar** in New York. De groep Urban Dance Squad is bovendien gevraagd het "New York Nights Festival" te openen in het wereldberoemde palladium.

Het new music seminar is de grootste muziekbeurs in zijn soort en duurt dit jaar van 14 tot en met 18 juli. In de avonduren wordt ter gelegenheid van deze muziekbeurs in diverse clubs het New York Nights Festival gehouden.

De deelname van de Nederlandse popmusici wordt mede mogelijk gemaakt door een subsidie van de ministeries van WVC en Economische zaken. Vertegenwoordigers van popgroepen, industrie en pers zullen onder het motto "Holland rocks" in de SPN-stand op de New Yorkse beurs de Nederlandse popmuziek onder de aandacht brengen van de internationale muziekindustrie en -pers. Daartoe zal onder meer een promotie-cd met 19 Nederlandse bands worden verspreid.

Het is de derde keer dat de SPN met een afvaardiging op de beurs aanwezig zal zijn.

HBO

ZATERDAG

16.30 Breakin' 2 Electric Boogaloo (PG)
18.15 Breakout (PG)
20.00 Road House (R)
22.00 HBO comedy hour: 'George Carlin - Doin' it again'
23.00 Tales from the crypt: 'Four-Sided triangle'
23.30 The Boost (R)
01.10 Masquerade (R)
02.40 The Fury (R)
04.40 Caribe (R)

ZONDAG

13.00 Starman (PG)
15.00 Superman II (PG)
17.30 Stand & Deliver (PG)
19.15 Poltergeist III (PG)
21.00 Star Trek V: The final frontier (PG)
23.00 Say Anything (PG13)
12.45 Checking Out (R)
02.20 Grandmother's House (R)
03.50 The Rose (R)

Verglassen

Is het mogelijk om gekookte en dus ondoorzichtige kippe-eieren of oogballen van vissen weer doorschijnend te maken? Jazeker, zeggen de Japanse onderzoekers Eisel Takushi, Liu Asato en Tadashi Nakada van de Universiteit van de Ryukyus in Okinawa, Japan in de rubriek 'wetenschappelijke Correspondentie' van het weekblad Nature.

Met een simpel experiment slaagden zij erin om een gepeld en gekookt ei te vitrificeren (verglassen) door het twee weken in de ijskast te plaatsen. Reeds na een dag werd, aldus het drietal, de buitenste rand van het ei hard en doorzichtig. Na zestien dagen was al het eiwit volkomen hard geworden en was de massa van het ei door wateronttrekking teruggelopen tot 17%. Het experiment lukte ook met de gekookte oogbal van een vis.

Het verglaasde eiwit was een 'plastische bleekgele vaste stof'; de hardheid kwam volgens de auteurs voort uit aan elkaar klitten van de (circa veertig verschillende soorten) gedenatureerde eiwitmoleculen in het eiwit.

TBS

ZATERDAG

17.05 Fishing with Roland Martin
17.35 Fishin' with Orlando Wilson
18.05 World Championship wrestling
20.05 Movie: 'Fistful of dollars (1967, Clint Eastwood)
22.00 Baseball: 'Atlanta Braves vs San Diego Padres'
24.45 Night Tracks: Chartbusters
01.45 Movie: 'Legend of Lizzie Borden' (1975, Elizabeth Montgomery)
03.45 Night Tracks

ZONDAG

13.20 Movie: 'Please don't eat the Daisies' (1960).
15.30 Andy Griffith
16.00 Baseball: 'Atlanta Braves vs San Diego Padres'
18.45 Wrestling
19.00 Movie: 'Forbidden Planet'
21.00 Nat'l Geo. Explorer
23.00 Future Watch
23.30 Lose weight
24.00 Beauty breakthrough
24.30 World tomorrow
01.00 Love after marriage
01.30 Better ways to grades
02.00 Soloflex
02.30 Larry Jones
03.00 'Til help arrives
03.30 KitchenMate
04.00 NWA Main Event
05.00 Hogan's Heroes
05.30 Gomer Pyle

TELECURAÇAO

ZATERDAG

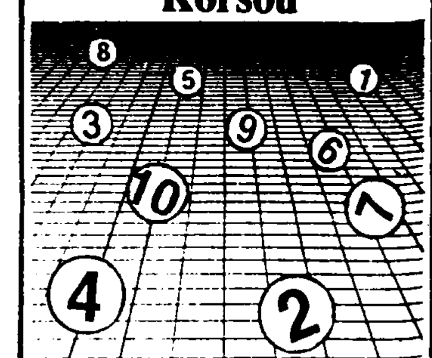
12.00 Teleton van Fundashon Movimiento Desempleado (FMD);
19.00 Koktel Turistiko met Captain Sterling
20.00 Notisiero Tele-8;
20.30 Karta di Oro
20.45 Musical special;
21.00 vervolg Teleton FMD;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 vervolg Teleton FMD;
23.30 Sluiting.

ZONDAG

14.30 Raggedy Ann & Andy;
15.00 Live uitzending vanuit Princess Beach Hotel & Casino met optreden van Ruby Perez;
17.00 Bingo-show;
17.45 Wega di Number Kòrsou;
18.00 Sena di Señor;
19.00 Wil di suerte;
19.30 Moda ku Mylène met Mylène Richardson;
20.00 Notisiero Tele-8;
20.30 Shete dia;
21.00 Best seller: 'Mistral Daughter';
22.00 Starting from scratch;
22.30 Santo Domingo invita;
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

Wega di Number Kòrsou

7785
5290
8383

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Ard Hoyvers (hoofdredacteur)
A. van Leeuwen (adjunct-hoofdredacteur)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Joel Labadie, Sheila Rhodes (secretaresse), Izaak Moenirelam (sportredacteur), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Issell (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)

Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Eileen Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

SABA:
Correspondente:
Esther Mommers, tel: 2285

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewall-weg 1

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-16151, toestel 319)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met: The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

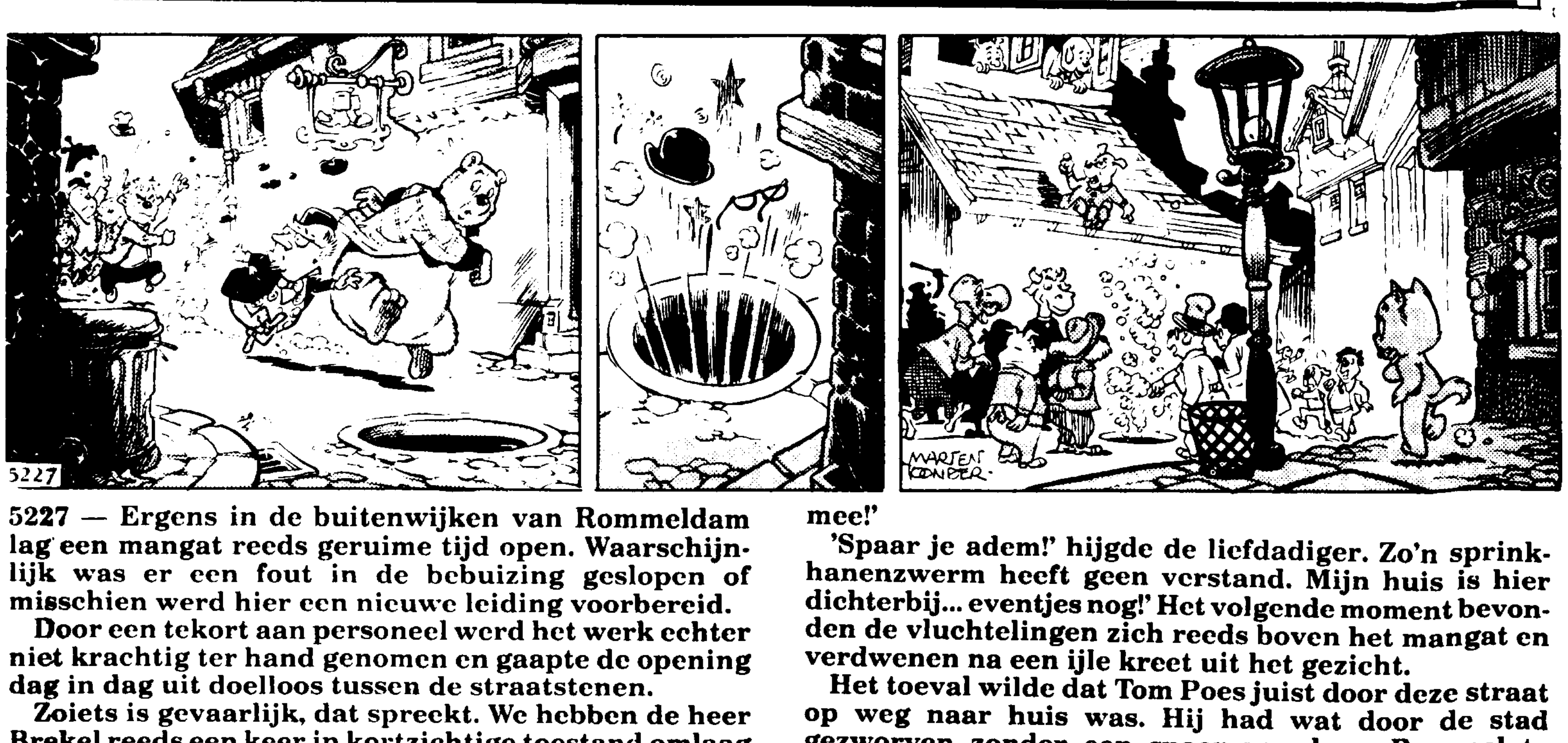
DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Nassaustraat 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique -

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen vijftien gulden per maand

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

5227 — Ergens in de buitenwijken van Rommeldam lag een mangat reeds geruime tijd open. Waarschijnlijk was er een fout in de bebuizing geslopen of misschien werd hier een nieuwe leiding voorbereid.

Door een tekort aan personeel werd het werk echter niet krachtig ter hand genomen en gaapte de opening dag in dag uit doelloos tussen de straatstenen.

Zoiets is gevaarlijk, dat spreekt. We hebben de heer Brekel reeds een keer in kortzichtige toestand omlaag zien tuimelen en hier zien we hem opnieuw, nu in gezelschap van heer Bommel, het gat naderen. Geen van beiden had er erg in: hun aandacht werd te zeer in [illegible] menigte die hen achter-[illegible].

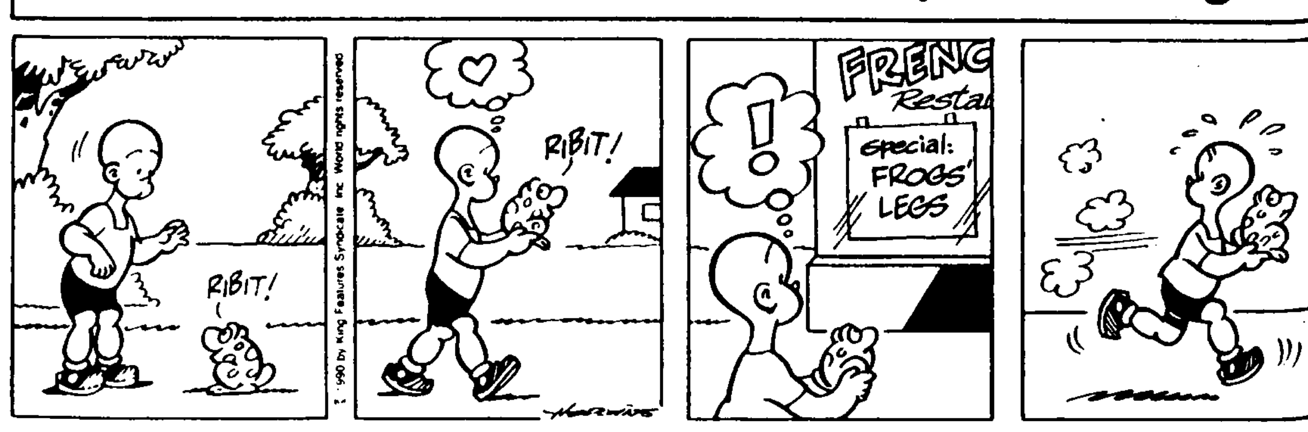
'Ik heb niets gedaan!' riep heer Ollie al dravende. 'Het is de schuld van Tom Poes.... Ik moest met Brekel mee!'

'Spaar je adem!' hijgde de liefdadiger. Zo'n sprinkhanenzwerm heeft geen verstand. Mijn huis is hier dichterbij... eventjes nog!' Het volgende moment bevonden de vluchtelingen zich reeds boven het mangat en verdwenen na een ijle kreet uit het gezicht.

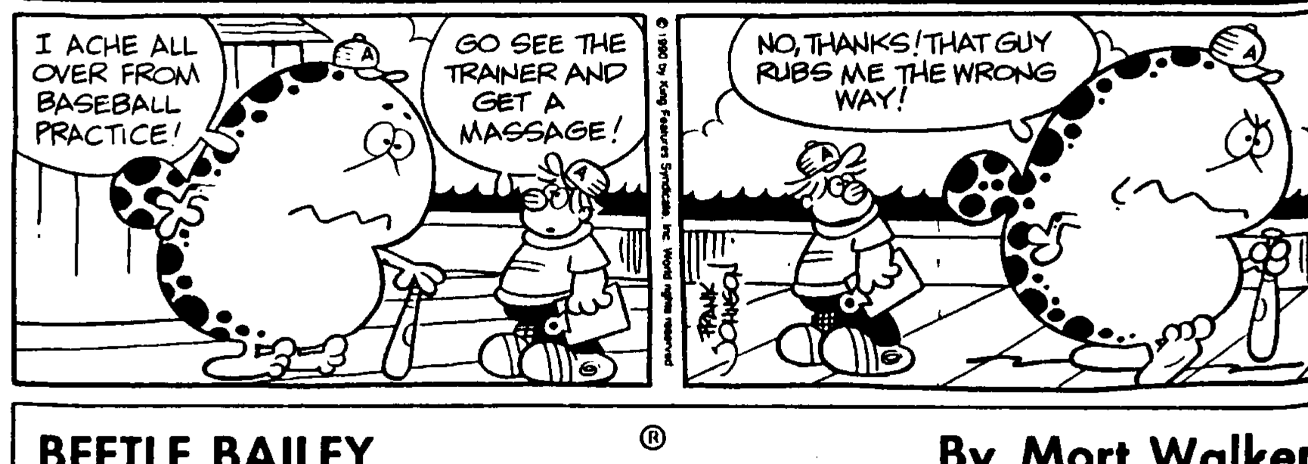
Het toeval wilde dat Tom Poes juist door deze straat op weg naar huis was. Hij had wat door de stad gezworven zonder een spoor van heer Bommel te ontdekken - en hij had juist besloten om de gang van zaken maar rustig af te wachten toen hij een aangroeiende menigte bij de open put ontwaarde.

'Dat is dezelfde plek waar Brekel een nieuwe bril heeft gehaald', prevelde hij ongerust. 'Wat doen al die lieden daar? Ze schijnen boos te zijn en het lijkt wel of ze Brekel roepen. Zou hij er opnieuw in gevallen zijn?'

HENRY ® **By Dick Hodgins**

BONER'S ARK ® **By Addison & Frank Johnson**

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

REDEYE ® **By Bill Yates & Mel Casson**

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur, zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.45 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur -Hotel Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Tera Cora.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging hiervan gelieve contact op te nemen met de heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

SPREEKUUR GEZAGHEBBER: elke donderdag van 09.00-11.00 uur op het Bestuurskantoor, Kralendijk; laatste donderdag van de maand van 10.00-12.00 uur te Rincon.

LVV: **openingstijden Slachthuis** i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden.

(3 juni)
COMCABON
07.30 uur start 8-km wandelmars bij Kasa Sindikal;
09.30 uur koffiemorgen - Kasa Sindikal van AFBW.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk, Kralendijk:
maandag t/m zaterdag om 18.45 uur; zondag om 08.00 en 19.00 uur.
Coromotokerk, Antriol:
maandag t/m zaterdag om 19.30 uur; zondag om 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk, Rincon:
maandag t/m zondag om 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique 4.

Samenwerkingsproject ABC-eilanden

Laboratorium Marcultura officieel in gebruik genomen

KRALENDIJK — Het samenwerkingsproject tussen de drie ABC eilanden heeft met de officiële ingebruikneming van de nieuwe faciliteiten van de Stichting Marcultura te Sorobon nu een definitieve vorm gekregen. Donderdagmiddag werd in aanwezigheid van de Arubaanse minister Briesen en de gedeputeerde van LVV van Bonaire Cai Marsera, de sleutel overhandigd van het door de firma Jansen gebouwde laboratorium en met deze symbolische handeling lijkt het in 1980 gestarte 'carco-project' definitief afgesloten. De doelstellingen en de professionele opzet van de carco- en viscultivatie zijn veel uitgebreider dan van het ruim tien jaar geleden begonnen project aan de Kaya Gobernador Debrot.

De reden van de verhuizing van Marcultura was de beperktheid van de lokatie op het in bruikleen gekregen stuk erfpacht van Habitat. Het bestek voor het nieuwe laboratorium, dat in augustus van het vorige jaar het hoogste punt bereikte is gemaakt door Fundashon Cas Bonairiano (FCB) en de bouw werd gegund aan het bouwbedrijf Jansen die de laagste inschrijver was. Het project zou al afgerond worden in 1989, maar door omstandigheden is dat wat uitgelopen en het uiterst moderne proefstation waarover Aruba, Curaçao en Bonaire nu beschikken werd donderdagmiddag officieel overgedragen.

SAMENWERKING

Een onderzoek gehouden door de mariënbioloog van de Curaçaose LVV dr Wil Nagelkerken wees uit dat er nog slechts enkele tientallen carco's van een tot twee jaar in Lac voorkwamen, terwijl er zelfs geen enkele volwassen carco meer werd gevonden. Dit bleek een voldoende noodsein voor de drie Benedenwindse eilanden om een gezamenlijk carco cultivatie project te gaan uitvoeren.

Overigens is dat al lang uitgebreid tot andere culturen en wordt bovendien getracht de carco- en de visstand op peil te houden. De inbreng van Bonaire bij dit project was vooral het terrein, terwijl de beide andere eilanden - samen met financiële steun vanuit Nederland - voor het financiële gedeelte aanzienlijk bijdroegen. De verdere voorspoedige ontwikkeling van de Stichting Marcultura - ook al waren er enkele dieptepunten in het bestaan - vergde een aanzienlijk bedrag van ruim twee miljoen gulden dat gefinancierd kon worden uit het Meerjarenplan (MJP).

In het op Sorobon opgetrokken laboratorium is vrijwel alles aanwezig voor het nemen van de noodzakelijke proeven, maar eveneens voor het maken van analyses en de kweek van carco, vis en garnalen. De produktie van de garnalen zal overigens niet ver verwijderd blijven van de honderd miljoen per jaar.

De kweekruimte voor de garnalen is een zogenaamde 'reverse day night'. Dat betekent dat de ruimte wordt afgesloten voor het binnendringend zonlicht, maar dat in de avonduren de ruimte wel verlicht wordt. Het zou een probleem zijn om overdag de eieren weg te halen. De reverse day night lost dit probleem op. In gesprek met de gedeputeerde van Landbouw Visserij en Veeteelt (LVV), Cai Marsera beaamde deze dat het in de bedoeling ligt dat de Stichting Marcultura selfsupporting zal worden. Zo ver is het overigens nog niet en Marsera zegt de stichting ook niet te willen haasten, al denkt hij zelf aan een stichting los van de overheid in het komende jaar.

Eén van de geldinbrengende projecten van Marcultura de verkoop van de kweek van garnalen aan het buitenland zijn. Daar moeten ze hun kweek uit de natuur halen. Dat is een veel tijd en geld vragende bezigheid. Deze kweek kan dan betrokken worden van Bonaire hetgeen een onmiddellijke tijdwinst betekent. Voor de kweek van vis is er ook in het buitenland voldoende belangstelling. De belangrijkste doelstelling voor Bonaire is echter een selfsupporting stichting die eigen werknemers in dienst heeft, los staat van de overheid en hulp kan verlenen aan particulieren die eenzelfde project willen ondernemen.

DE JAPANSE Casio, onder meer 's werelds grootste producent van digitale horloges, heeft in het eind maart afgesloten boekjaar een nettowinst behaald van omgerekend Nf 89'37 miljoen, dertien procent meer dan in het boekjaar ervoor. De omzet groeide met 12,6 procent tot Nf 3,63 miljard.

KRALENDIJK — Afgelopen vrijdagochtend hebben zes gevangenisbewaarders de eed afgelegd als buitengewoon politieagent in handen van gezaghebber G.A.Soliano, het hoofd van de plaatselijke politie. De eed aflegging werd bijgewoond door W. Principaal, hoofd van de gevangenis op Bonaire.

Foto: De personen die vrijdag de eed aflegden: S.P. Beaumont, I.B.Cicilia, R.B. Martines, A.K. Molina, I.A. Richardson en S.H. Clarenda.

Buitengewone agenten van politie

Vacature in Maria Hopperstichting

KRALENDIJK — Het bestuur van de stichting Maria Hoppner werkt dagelijks hard om binnen enkele maanden het tweede tehuis voor kinderen op Bonaire te openen. Het zijn kleine tehuizen, waar maar een beperkt aantal kinderen ondergebracht kan worden en waar kinderen behalve een gedegen opvoeding ook een intensieve begeleiding ontvangen. De rechter samen met de Voogdijraad bepalen of een kind ondergebracht moet worden in een van de tehuizen van de stichting.

Vroeger werden deze kinderen naar Curaçao gestuurd, waar ze werden opgenomen in het G.O.G. of een ander instituut. Nu echter de stichting Maria Hoppner op Bonaire bestaat, kunnen de kinderen op hun eigen eiland blijven. De huizen onder de stichting worden niet geëxploiteerd als instituut, maar in feite als een gezinswoning, waar een echtpaar is belast met de opvoeding van een aantal kinderen. Het eerste huis van de stichting wordt geleid door George Claasen en Flora Molina die in Villa Maria samenwonen met vijf kinderen. In dat geval jongens. Het tweede huis dat te Kralendijk geopend zal worden, biedt plaats aan zes meisjes.

Volgens de voorzitter van de stichting Michiel Bijkerk moest er twee weken geleden helaas afscheid genomen worden van de secretaresse/penningmeester Tilly Pronk die naar Nederland zal terugkeren. Dat betekent derhalve een vakature in het bestuur. Bijkerk zoekt daarom iemand die bereid is mee te helpen aan het werk van de stichting en geïnteresseerden kunnen daarvoor contact opnemen met Bijkerk. De Stichtingsvoorzitter wijst er wel op, dat het vrijwilligerswerk is dat ook inderdaad door elk bestuurslid belangeloos wordt verricht.

Bijkerk tegenover de Amigoe: 'We hopen iemand te vinden die bereid is hard voor de gemeenschap te werken. De beloning voor hem of haar is de wetenschap een beetje te hebben bijgedragen tot de verbetering van de wereld'.

Gedeputeerde Cai Marsera:

Marcultura-lab is goed alternatief

KRALENDIJK — Tijdens de officiële opening van het laboratorium van de Fundashon Marcultura sprak gedeputeerde van LVV Cai Marsera van een historisch gebeuren. 'Wij leggen ons altijd toe op de ontwikkeling van het toerisme, maar nu hebben wij iets geschapen dat zijn economische bijdrage op een ander terrein levert', aldus Cai Marsera.

Trots wees de LVV gedeputeerde van Bonaire erop, dat de werkzaamheden die in het Bonaireaanse laboratorium verricht worden in de totale regio van het Caribisch gebied en zelfs daarbuiten een deskundigheid brengen die gebaseerd is op onderzoekingen die verricht zijn in het laboratorium van Marcultura.

Marsera attendeerde er eveneens op, hoe belangrijk deze ontwikkeling van de stichting is - gebaseerd op samenwerking van de drie eilanden Aruba, Curaçao en Bonaire - in verband met de komende decentralisatie. Cai Marsera: 'De komende decentralisatie zal nieuwe structuren brengen, maar projecten als deze zullen toch zorgen dat de historische banden tussen de eilanden blijven bestaan. Dat betekent dat ondanks politieke scheiding er toch terreinen van samenwerking zijn die de volkeren van de drie eilanden blijven binden'.

Gedeputeerde Marsera was zeer verheugd, dat het -door Nederland gefinancierde project - in eigen beheer uitgevoerd is. Volgens de gedeputeerde een duidelijk teken, dat een aannemer (bouwbedrijf Cornelis Jansen) en het toezicht van de Fundashon Cas Bonairiano (FCB) in eigen hand gehouden kan worden.

Tenslotte zei Marsera dat van het werk dat verricht zal worden in het modern uitgevoerde laboratorium niet alleen ten voordele strekt van de ABC-eilanden, maar dat daarvan de gehele regio kan profiteren. Het produkt dat Marcultura biedt brengt niet alleen de Antillen, maar zelfs Bonaire op de wereldkaart.

AANDEELHOUDERS van het Zweedse autoconcern Volvo hebben toegestemd in de samenwerking met de Franse branchegenoot Renault.

LVV wil degenaratie door inteelt voorkomen

KRALENDIJK — Het hoofd van de dienst LVV Edward Berben heeft voor de lokale knoekeigenaars een aantal gefokte en geselecteerde fokdieren beschikbaar. Behalve aankoop kunnen deze geselecteerde dieren ook op andere manieren, bijvoorbeeld door inruil van ooit eerder gekocht vee, verkregen worden.

Indien het om dezelfde categorie dieren gaat (raszuiver, 3/4 ras, 1/2 ras) dan kan er kg. tegen kg. geruild worden. Indien het om slachtdieren gaat, dan geldt 2 kg. slachtdier (levend gewicht) tegen 1 kg. fokdier.

De voordelen voor de knoekeigenaar liggen voor de hand: er komt geen geld aan te pas; hij hoeft geen afzet te zoeken voor zijn fok- of slachtdieren; zijn kudde wordt niet groter en kan met dezelfde hoeveelheid voeder rond komen; door middel van het regelmatig wisselen van bokken wordt inteelt voorkomen ('de bok is de halve kudde').

Het komt lokaal maar al te vaak voor dat een (goede) bok jarenlang op dezelfde kudde wordt gebruikt en zijn eigen kinderen, kleinkinderen, etc. dekt. Dit verschijnsel noemt men inteelt en kan tot degeneratie leiden (onder andere kleinere en zwakke dieren met weinig produktiepotentieel).

Momenteel staan te trappelen van ongeduld om ingezet te worden in uw kudde: enkele 1-jarige raszuivere Black-Belly rammen; enkele zuivere Anglo-Nubian bokken van verschillende leeftijden; enkele 1/2 en 3/4-ras Anglo-Nubian bokken (plus minus 4 maanden oud). Alle dieren zijn ontwormd, streng geselecteerd en van prima kwaliteit. Geïnteresseerden kunnen kontakt opnemen met de dienst LVV-Bonaire, Plantage Amboina, telefoon 8836.

***

DE AMERIKAANSE Procter and Gamble heeft in het eerste kwartaal van dit jaar een winst geboekt van 404 miljoen dollar tegenover 310 miljoen dollar in dezelfde periode van 1989. De omzet nam met dertien procent toe tot 6,12 miljard dollar.

***

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12.00 uur:
Licht tot half bewolkt in de nacht- en ochtenduren kans op een plaatselijke bui. Matige tot vrij krachtige, af en toe krachtige oostelijke wind (tussen tien en 28 knopen).

WEEROVERZICHT:
De storing in de hogere luchtlagen, die de afgelopen dagen het weer enigszins beïnvloed heeft, trekt verder westwaarts en heeft geen invloed op het huidige weer. De vochtigheid en onstabiliteit zijn echter voldoende om in de komende 24 uur een plaatselijke bui op de Benedenwindse eilanden tot ontwikkeling te doen komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Station	Vanmorgen 08.00 L.T. Het weer	Afgelopen 24 uur Max	Min	Neerslag mm
Aruba	half bewolkt	31	27	1.5
Bonaire	licht bewolkt	-.-	-.-	0.0
Curaçao	licht bewolkt	33	27	sp
St Eustatius	licht bewolkt	29	27	4.5
St Maarten	licht bewolkt	30	26	0.0
Amsterdam	zwaar bewolkt	26	14	4.0
Boston	half bewolkt	28	16	0.0
Caracas	half bewolkt	29	21	0.0
Chicago	regenbui	29	22	sp0
Detroit	geheel bewolkt	26	20	0.0
Kingston	half bewolkt	34	26	0.0
Miami	licht bewolkt	32	16	1.0
New York	licht bewolkt	28	19	0.0
Paramaribo	zwaar bewolkt	28	23	30.0
Philadelphia	nevel	27	16	0.0
Port of Spain	licht bewolkt	32	24	0.0
San Juan	zwaar bewolkt	32	24	17.3

Diep bedroefd delen wij mee dat op de leeftijd van 60 jaar in Nederland is overleden onze beminde Medebroeder

PATER JOHANNES BOEX O.P.

ex-pastoor van de H. Familie en H. Anna kerk.

Voor zijn zielerust zal de Eucharistie gevierd worden woensdag 6 juni in de kerk van de H. Familie, 's avonds 7 uur.

Namens de Paters Dominicanen,

N. Erkamp O.P.
vicaris.

HET BRITSE olieconcern British Petroleum heeft zijn resterende kolenbelangen in de Verenigde Staten voor 115 miljoen dollar verkocht aan Zeigler Coal holding company. Het gaat om kolenmijnen in de staten Illinois, Indiana en West Virginia met een totale steenkoolreserve van 390 miljoen ton. Vorig jaar werd een omzet behaald van 380 miljoen dollar en beliep de kolenverkoop 14,1 miljoen ton.

NAPA

AMIGOE

ZATERDAG 2 JUNI 1990 | PAGINA 1

Weekend Bijlage

Regelgeving door overheid gewenst

DE WONDERBAARLIJKE onderwater. Degene die deze wereld wil ontdekken zal zich snel naar zonnige oorden begeven waar weersomstandigheden en stromingen voor veelkleurige en veelvormige flora en fauna zorgen. Waar het water dusdanig helder is dat een en ander inderdaad zichtbaar is. En waar de temperatuur van het water zo aangenaam is dat je bijna zou wensen een vis te zijn.
Mooie woorden, die rechtstreeks uit een reclame folder kunnen komen. Toch zijn ze waar en het is dan ook niet voor niks dat het duiktoerisme enorme vormen aanneemt. De sportduiker is met een lantaarntje te vinden. Duiken als vorm van recreatie en ontspanning heeft de sportduiker overspoeld. De enkeling is een massa geworden die Curaçao als dertiende op de voorkeurslijst plaatst om te duiken. Hoewel ons eiland slechts 3.2 procent van de duikmarkt van het Caribisch gebied beslaat, neemt het wel een midden-positie bij de meest geliefde duikoorden van het Caribisch gebied. Toch heeft ons eiland weinig tot niks geregeld op het gebied van de duikindustrie.

= door Candida Cruger =

"Dive operators" verstaan hun vak, maar de overheid blijft achter

Een ieder die wil duiken kan leren duiken. Het Toeristenbureau op Curaçao meldt dat je voor zo'n 250 dollar oftewel 450 gulden je Padi kunt halen. Dit is een van de certificaten waarmee je overal ter wereld kunt duiken. Te duur? Maximaal een week en met een beetje geluk drie dagen en de duiktechniek heeft geen geheimen meer! De intensiviteit van de cursus garandeert een positief resultaat. Na een paar uurtjes theorie wordt het water ingegaan. Niet om te zwemmen maar om daadwerkelijk een eerste duikpoging te ondernemen. Per dag worden zo'n twee duiken gemaakt. Natuurlijk allemaal onder begeleiding.
Sinds 1983 is het aantal duikers enorm toegenomen, waarbij onmiddellijk twee groepen onderscheiden moeten worden: de locale bevolking en het internationale duikverkeer, de toeristen. 'Rond 1960 werden de zwemlessen op school geïntroduceerd, het is pas vanaf die generatie dat zwemmen algemeen goed werd onder de Curaçaose bevolking. Als je eenmaal kunt zwemmen, ga op dit eiland al snel snorkelen en als je dat kunt is de stap naar een duikfles ook niet groot meer. Voordat schoolzwemmen werd geïntroduceerd kon een Curaçaoënaar nauwelijks zwemmen', verheldert Jeffrey Sybesma, beheerder van het onderwaterpark op Curaçao. Voor duiktoeristen biedt het eiland alles wat wensbaar is. Een gevarieerde onderwater wereld rondom het hele eiland, waarbij het gebied van Princess Beach tot Oostpunt eruit springt en sinds 1983 tevens tot beschermd gebied is verklaard; het onderwaterpark.

BELLETJES

Degenen die duiklessen geven op Curaçao staan allen goed bekend. Iedere duikinstructeur heeft echter een eigen voorkeur ontwikkeld. De één geeft duikles in groepsverband terwijl de ander individueel les geeft. Eric Wederfoort, die al zo'n 25 jaar duikles geeft en vorig jaar zijn eerste duikongeluk ervaarde, maakt duidelijk dat de richtlijnen binnen de duikwereld strikt zijn: een duikinstructeur mag niet meer dan acht duikers mee naar beneden nemen.
Het aantal dive-operators stijgt gestaag en met name de grote hotels beschikken inmiddels vrijwel allen over een eigen duikclub. Naast de clubs in de hotels, zijn er nog enkele particuliere organisaties, de marine en een aantal werkloze duikinstructeurs die bevoegdheid hebben in het geven van duikonderricht. Stuk voor stuk hebben ze hun papieren en ook broeder Valeriano van het St Elisabeth Hospitaal die onder andere werkzaamheden verricht in de decompressietank, vindt dat degenen die duiklessen geven hun werk goed verstaan.

Elk ongeluk is er één te veel

Toch valt over de veiligheid te twisten. De oorzaak daarvan ligt niet zozeer bij de dive-operators alswel hoofdzakelijk bij de overheid.
Sybesma: 'Iedereen met de juiste papieren, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en ingezetene van het eiland kan een duikclub beginnen. Het is me nóg niet ter ore gekomen, maar in principe is het mogelijk dat iemand zegt: hier heb je 350 gulden en geef mij die papieren maar'. Valeriano: 'Mensen kunnen zuurstoftanks huren zonder dat zij een duikbrevet hoeven te tonen. Bovendien hoeft die tank niet dezelfde dag te worden ingeleverd. De volgende dag wordt vaak nog even snel met een halve tank en duik gemaakt, met alle risico's van dien'. Wederfoort: 'De bewustwording over het duiken is, sinds het volgen van duikcursussen gemeengoed is geworden, met 180 graden ten positieve gedraaid. Vanuit de overheid kan men echter preventiever optreden. Bijvoorbeeld door het verplicht stellen van het tonen van een certificaat bij de vulstations.'

GEEN 'SPIELEREI'

Jeffrey Sybesma kreeg in 1983 het beheer van het onderwaterpark op Curaçao toegewezen en is als dusdanig werkzaam bij het Caribisch Maritiem Biologisch Instituut (CARMABI). Hij vindt dat Curaçao wat duiktoerisme betreft wel op de goede weg zit, maar dat vanuit de overheid actiever moet worden opgetreden. Zowel Valeriano als Wederfoort als Sybesma zijn van mening dat een betere organisatie dan wel wetgeving zowel het duiktoerisme àls de veiligheid àls het onderwaterpark ten goede komen. Ieder met hun eigen argumenten.

De Carmabi-medewerker wijst erop dat een duiker qua veiligheid, net als iemand die autorijdt, allereerst zijn eigen verantwoordelijkheden draagt. Hij is er tevens van overtuigd dat de opleidingen die hier op Curaçao gegeven worden de duiker voldoende doordringen dat duiken geen 'spielerei' is. Volgens hem zijn het eerder de ervaren duikers die ongelukken maken doordat ze overmoedig raken en zaken gaan onderschatten. Duiken blijft

Koralen voor de kust van Curacao, een pracht natuurbezit maar er moet voor worden gewaakt om te voorkomen dat rovers en vandalen deze rijkdom kapotmaken.

"Duiken is geen spielerei"

een gevaarlijke bezigheid waarbij de nodige gedragsregels in acht moeten worden genomen.

'Duiken is een sport gebaseerd op tabellen, bij zoveel meter zo lang onder water. Bovendien leert elke goede instructeur je aan om nooit alleen te gaan duiken, het zogenaamde buddy-systeem. Er zijn echter genoeg mensen die zich er niks van aantrekken. Daarnaast zit het in de mens om het gevaar op te zoeken. Dit zijn echter dingen die je niet kunt tegenhouden of controleren. Iedereen draagt in dat opzicht zijn eigen verantwoordelijkheid', aldus de parkbeheerder die zelf leerde duiken van een vriend. De richtlijnen die hij meekreeg: ' Je moet je adem niet inhouden als je naar boven gaat en niet tè snel naar boven gaan want dan krijg je belletjes in je bloed'.

VEILIGHEID

Het gebrek aan regels, dan wel wetten kàn volgens Sybesma zijn charmes hebben. Het gebrek aan flexibiliteit zoals in Nederland, leidt vaak tot absurde situaties. Hij is echter wel van mening dat de overheid iets mòet en kàn doen aan de veiligheid. De overheid zou simpelweg een controlerende instantie kunnen oprichten. Het af en toe inspecteren of de mensen die de lessen geven het inderdaad goed doen, is een kleine handeling die de opleidingen hem inziens grotere een waardezekerheid geven. Anderzijds wijst hij op de grote publieke interactie die op Curaçao bestaat. 'Als mensen hier ongelukken maken dan weet iedereen het. Iemand die duiklessen wil nemen zal nooit naar een dergelijke club gestuurd worden.'
Hij is van mening dat àls er ongelukken gebeuren op het gebied van de duiksport, dit inderdaad ongelukken zijn die nu eenmaal kunnen gebeuren en dat het niet met de kwaliteit van de opleidingen op Curaçao te maken heeft. Broeder Valeriano van het St Elisabeth Hospitaal is dezelfde mening toegedaan.

Als één van de experts op het gebied van de decompressietank (een tank waarin de toestand van een te hoge druk in een lichaamsholte opgeheven wordt) heeft hij al heel wat duikers met embolie zien komen en gaan. Embolie is een gevreesd fenomeen onder de duikers. Het is een duikersziekte die de duiker kan oplopen als hij te snel naar boven gaat. Door deze tè snelle stijging bestaat het risico dat lucht in het bloed terecht komt, hetgeen onder meer tot verlammingen kan leiden. Een decompressietank kan een en ander voorkomen.
Gemiddeld gebeuren er volgens broeder Valeriano zo'n acht duikongelukken per jaar. 'Ik heb het hier echter niet over dodelijke duikongelukken want daar heb ik niks mee van doen', zegt Valeriano, die toegeeft niet meer te duiken omdat hij teveel ongelukken heeft zien gebeuren. Volgens Jeffrey Sybesma fluctueert het aantal duikongelukken en kan er geen zinnig antwoord gegeven worden op de vraag of het aantal in verhouding veel is. 'Elk ongeluk is er één teveel, maar aangezien er absoluut geen totaal overzicht is op het aantal duikers dat Curaçao heeft en het aantal duiken dat jaarlijks gedaan wordt, bestaat er absoluut geen inzicht', aldus een verontwaardigde Sybesma die het gebrek aan organisatie op Curaçao weleens vervloekt.

GEEN OVERZICHT

Zowel broeder Valeriano als Eric Wederfoort geven toe dat het overzicht ontbreekt. Eric Wederfoort voegt daaraan toe voor zichzelf wel een registratie bij te houden en volgens hem doen de hotels dat ook. Dit laatste wordt geconfirmeerd door Valeriano. Toch bestaat er geen officiële registratie. Sybesma heeft twee jaar lang de duikorganisaties achter de broek heeft gezeten om het aantal duikers en duiken bij te houden. De laatste gegevens stammen uit 1985, het jaar dat Sybesma het opgaf om in z'n auto alle duikorganisaties af te rijden met het verzoek de gegevens te noteren. Het aantal duikers bedroeg in dat jaar 2500. Dit zegt echter weinig zolang het aantal duiken onbekend is. Op Bonaire, waar het duiktoerisme gigantische afmetingen aanneemt, duiken jaarlijks zo'n tien- tot vijftienduizend mensen met een gemiddelde van tien duiken per persoon. Dit staat niet in verhouding met de gegevens uit 1985 op Curaçao, waar het gemiddeld aantal duiken 2.7 bedroeg.
Het gebrek aan organisatie heeft in meerdere vormen haar weerslag op het duiktoerisme. Eric Wederfoort: 'We promoten het duiktoerisme, de onderlinge samenwerking ontbreekt echter volkomen. Het wordt tijd dat we als duikorganisaties eens met z'n allen rondom de tafel gaan zitten. We moeten op één lijn zitten voor de toeristen en service-minded bezig zijn. Waar wij het als eiland van moeten hebben is 'herhalings-toerisme'. Als de mensen terugkeren naar huis moeten ze het gevoel hebben waar voor hun geld gekregen te hebben. In plaats van elkaar te beconcurreren kunnen we beter samenwerken met een positief resultaat voor alle clubs'.

Op het gebied van veiligheid is de instructeur van mening dat de overheid wel regels kan instellen die preventief werken. In het aanstellen van een controlerend orgaan die de duikscholen inspecteert - een voorstel dat zowel door Jeffrey Sybesma als broeder Valeriano werd gelanceerd - ziet hij echter geen heil. 'We worden gecontroleerd door Californië, mensen die hier les volgen krijgen papieren mee die ze moeten invullen. Daarin kunnen ze hun mening kwijt over de kwaliteit van de duikcursus. De overheid heeft nog veel te leren. Het zou niet verwonderlijk zijn als er mensen op functies terecht komen die er helemaal niet thuis horen. Die moeten dan beslissen over zaken waar ze geen verstand van hebben.'
'Wederfoort heeft wel gelijk als hij dat zegt, maar dergelijke zaken zijn te voorkomen als mensen inderdaad voor die controlerende functie worden opgeleid', reageert Valeriano. Hij wijst op de goede samenwerking die inmiddels bestaat met de marine en dat het middels steekproeven goed zou zijn bijvoorbeeld controle uit te oefenen op het equipment dat de duikorganisaties gebruiken. 'De preventie vanuit de overheid is een zware ontbrekende factor in een industrie die het verder goed doet op het eiland. Mensen kunnen zuurstoftanks huren zonder dat er naar brevetten wordt gevraagd. Naast de sportduiker en de recreatieduiker moet het duiken voor kostwinning of zakcentje niet onderschat worden. In ken mensen die vijf keer op een dag naar beneden gaan om bijvoorbeeld kreeft te halen, die vervolgens weer in een salade verwerkt wordt die op straat weer geld oplevert. Preventie vanuit de overheid, maar ook samenwerking tussen de duikorganisaties zijn twee aspecten die zeer zeker verbeterd kunnen worden en hun vruchten zullen afwerpen.'

Valeriano, die soms met risico van eigen leven de decompressietank instapt, is van mening dat de de cursussen die gegeven worden tè ontoegankelijk zijn voor de locale bevolking. 'Je krijgt die mensen er niet naar toe', aldus de broeder. 'De wildduikers zijn vaak mensen van de vijfde of zesde klas lagere school. Zij moeten op een ander niveau geïnstrueerd worden bijvoorbeeld door een cursus in het Papiamentu.' Hij is, in tegenstelling tot Sybesma en Wederfoort, van mening dat wildduiken nog veelvuldig voorkomt en vandaar ook zijn onderstreping van het belang van preventieve maatregelen vanuit de overheid.

FRUSTRATIES

Jeffrey Sybusma heeft in het verleden wel pogingen ondernomen om een samenwerkingsverband tussen de duikorganisaties staande te houden. De associatie droeg te naam Curaçao Diving Asociation (CDA). Opgericht in oktober 1983 en reeds opgeheven per 1 maart 1985 wegens gebrek aan financële

Frustraties door gebrek aan inzicht

middelen, kennis en het vermogen tot inzet om toerisme te stimuleren. Toch is ook de Carmabi-werknemer nog steeds van mening dat onderlinge samenwerking alleen maar voordelen oplevert. 'Hoe kun je duiktoerisme stimuleren als je geen idee hebt hoeveel mensen hier duiken en over het aantal duiken dat gedaan wordt?! De gehele promotie is daarop gebaseerd! Duikorganisaties zijn misschien best bereid wat meer te investeren als ze enig inzicht hebben in de ontwikkelingen binnen het duiktoerisme', aldus Sybesma.
De frustraties over het gebrek aan organisatie komen ook naar voren als hem de vraag wordt voorgelegd over de conditie van het onderwaterpark en de gevolgen van het duiktoerisme op dit stukje 'beschermd' gebied. 'Wat betreft het onderwaterpark zit ik op het moment eigelijk op een dood spoor', zegt hij een beetje gelaten. 'Het heeft geen nut als er geen duidelijke regelgeving, en dan bedoel ik wetten, komt voor het onderwater park. Ik moet eisen kunnen stellen aan mensen voordat ze het park in kunnen. Nu kan ik dat niet doen, want officieel bestaat het park niet eens. Gek hè, we krijgen wel subsidie, maar wettelijk bestaat het park niet.'
Momenteel bestaan twee wet-

Vervolg op pag. 3

IN DIT NUMMER van Napa :

NAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van één gulden.

EINDREDACTIE: Norbert Hendrikse
LAYOUT: Solange Isselt

Landbouw en Veeteelt in de Antillen

= Door Mooniek Seebregts en Peter Stuivenberg=

In de artikelenserie 'Landbouw en Veeteelt in de Antillen,' wordt de schijnwerper gezet op huidige veehouders en landbouwers, die zich, ondanks alle 'nadelen' en 'mopperuurtjes', inzetten om het boerenbedrijf op de Antillen niet verloren te laten gaan. Per eiland wordt bekeken hoe de boer in spe vecht om de vruchtbaarheid van de grond in een goed produkt om te zetten. Vandaag komt het eiland Saba aan de beurt.

WAAROM ZOVEEL mensen van Saba houden? Het is er schoon en opgeruimd. Er groeien veel bloemen. De wegen zien er goed onderhouden uit. Maar 90% van de mensen werkt dan ook voor de overheid. Of zoals iemand van de overheid zegt: 'Op Saba werken de bewoners voor het gouvernement of doen niets. Een andere werkgever op het eiland is nauwelijks te vinden'.Er komen niet veel toeristen naar het dertien vierkante kilometer grootte vulkaaneiland. Op het vliegveld landen alleen kleine toestellen. Ook gaan er niet veel boten van en naar St. Maarten en is het verkeer tussen Saba en St. Eustatius gering. Ondanks de geisoleerde ligging van het eiland - Saba is ongeveer vijftig kilometer verijderd van zowel St. Maarten als St. Eustatius - is de politiek van het Sabaanse gouvernement gericht op het bevorderen van het toerisme.

Leroy Peterson: 'Binnen een paar jaar krijg ik zestig liter melk per dag van mijn koeien'.

Saba heeft regen maar geen geld voor landbouw

De koeien loeien weer

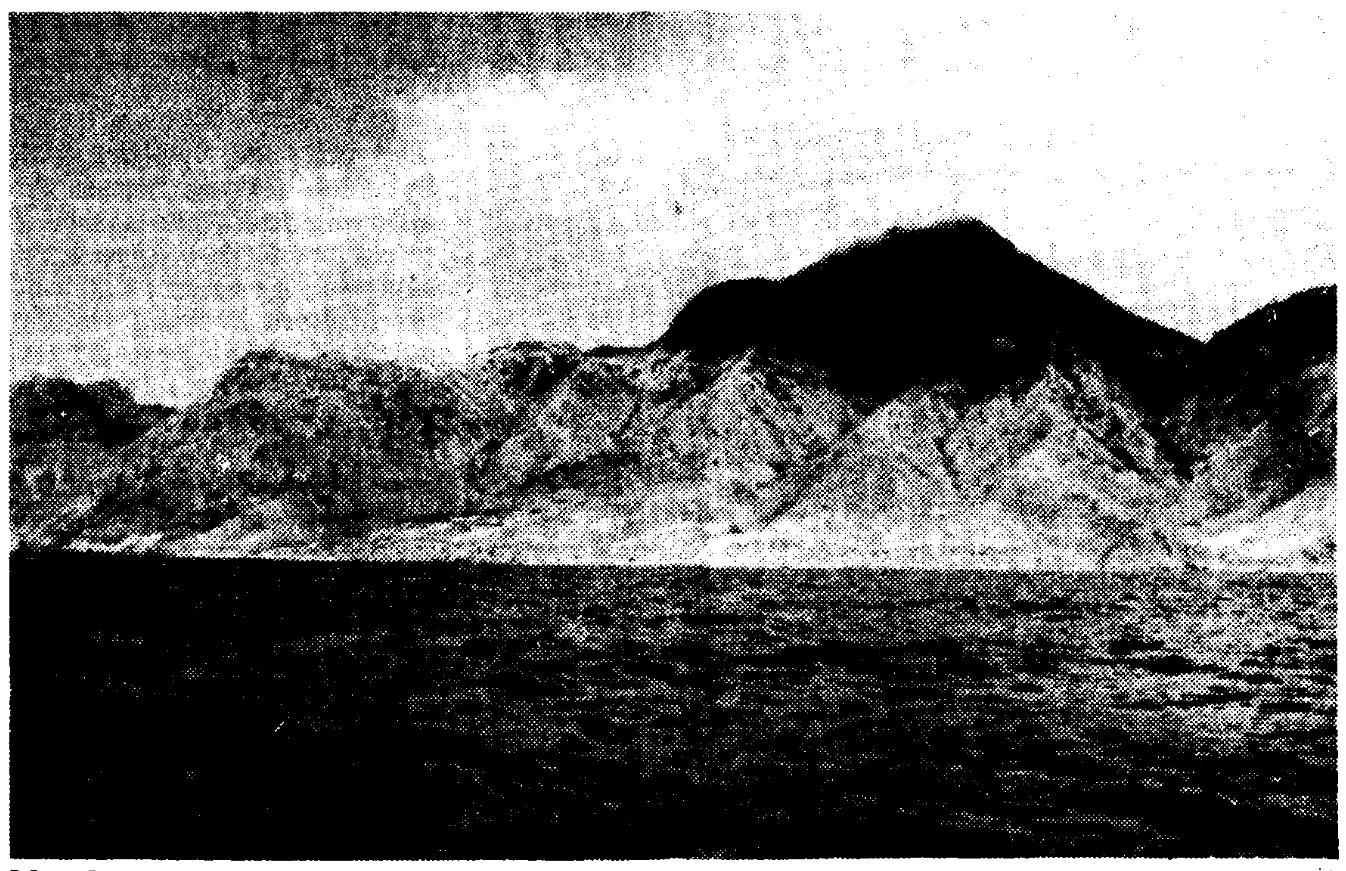
Waarschijnlijk door de 'slechte' verbindingen met de rest van de wereld, is nog maar weinig grond (vijf tot tien procent) opgekocht door buitenlanders. Ruim negentig procent van de grond is in handen van particulieren. Saba is vochtiger dan haar twee buureilanden. Rond de top van de vulkaan hangt vaak een wolk, die zorgt voor regen en de nodige verkoeling. Ondanks de steil oplopende gronden zijn er twintig tot dertig landbouwbedrijven. Een derde van de landbouwgrond wordt bebouwd met zoete aardappelen, yams, bonen, bananen, mango's en advokado's. Volgens de schattingen zijn er dertig tot veertig koeien op het eiland. Het vee wordt, in tegenstelling tot St. Maarten, binnen de hekken gehouden.

VRUCHTBAAR

De al 3000 jaar geleden uitgebluste vulkaan heeft vruchtbaar land achtergelaten. Wie aan een oudere Sabaan vraagt of er vroeger veel landbouw op het eiland was, krijgt een bevestigend antwoord. 'Tuurlijk', terwijl hij wijst naar de met struiken overwoekerde hellingen. 'De heuvel was verdeeld in terassen en die waren allemaal beplant. Jaren terug, als we genoeg aardappelen oogstten, exporteerden we zelfs naar andere eilanden'.Voor het water is Saba afhankelijk van de regen; het heeft geen waterdestilleerderij. Ieder huis heeft, meestal onder de woning, een regenbak (cistern) van 60.000 tot 120.000 liter inhoud. Het eilandsbestuur heeft op strategische plekken ten behoeve van de landbouw watertanks van ongeveer 120.000 liter inhoud onder de grond geplaatst. Het water dat tijdens een flinke regenbui door de straten stroomt, wordt erin opgevangen. Soms is zo'n tank na een bui vol.

MOEIZAAM

Saba heeft geen begroting voor de landbouw. Wel is er de mogelijkheid om pesticiden en kunstmest tegen gereduceerde prijzen bij de overheid te kopen. De gedeputeerde die de landbouw (alhoewel er geen budget meer voor is vanwege de desinteresse van de bevolking, aldus de gedeputeerde) in zijn pakket heeft, denkt dat de basismiddelen om de produktie te starten te duur zijn. 'Een zak pootaardappelen van vijftig kilo kostte zes jaar terug vijftig gulden. Nu is de prijs gestegen tot tachtig gulden. Tel ik hierbij de kunstmest en eventuele bestrijdingsmiddelen op, dan moet de boer veel geld investeren en veel werk verzetten, zonder dat hij de garantie heeft om uit de kosten te komen'.Tot twee jaar terug subsidieerde de overheid nog een proeftuin, maar het verhaal gaat dat deze is opgeheven omdat de arbeiders op de proeftuin niet genoeg kennis hadden, niet hard genoeg werkten en de bevolking te weinig groenten kocht. De supermarkten importeren, net als op St. Maarten, alle produkten rechtsreeks uit het buitenland. Het eiland kent geen vastgestelde prijzen: de winkelier vraagt wat hij wil.

Met de pikhouweel het land ontginnen kost zeeën van tijd.

Aardappelen importeren goedkoper dan telen

Dick van den Berg met een volle krop ijsbergsla: 'Onze sla is beter dan die kleine kropjes die worden geïmporteerd'.

HERENBOER

De 42-jarige Kenneth Le)Roy Peterson, werkt als waarnemend chef op het postkantoor, maar heeft ook altijd met dieren gewerkt. Zo had hij bijvoorbeeld aan het eind van de zeventiger jaren een kippenfarm waar hij 52 dozijn eieren per dag van kreeg. De kippenhokken zijn in 1979 weggevaagd door de orkanen Dave en Frederick. 'Dat was pech hebben, ik moest weer opnieuw beginnen', aldus Peterson. In Petersons' tuin (ongeveer 4000 vierkante meter) 'genieten' negen koeien van een weids uitzicht over de oceaan; een paar Holstein runderen met stamboom, een Jamaica Hope stier en een zwartkleurige 'Red Pol'. Peterson vertelt dat hij met de koeien als hobby is begonnen maar: 'Nu is het een echte bijbaan waar ik zeker vier uur per dag aan besteed. 's Morgens sta ik om vijf uur op om de koeien te melken en alle beesten te voeren. Na mijn werk gebeurt hetzelfde weer opnieuw. Een paar keer per week rij ik naar de haven om voor de dieren een paar honderd liter water in jerrycans uit de gemeentelijke wateropslagtanks te halen'. Tien jaar geleden haalde hij zijn eerste Red Pol (die er zwart uitziet) uit St. Eustatius naar Saba. 'Die haalde ik hierheen omdat het een 'vlezig' beest is'. Sindsdien fokt, mest en slacht hij om de paar maanden een van zijn koeien. 'Ik ben mijn eigen slager. Van tevoren bel ik geinteresseerden op. Iedereen geeft op hoeveel kilo vlees ze willen hebben en dat lever ik als het dier aan stukken is gesneden. De slagers die mij helpen, beloon ik elk met zes kilo vlees'. Enige jaren terug besloot Peterson een beter koeienras te fokken; een die veel melk geeft. Het dichtstbijzijnde land met stamboom Holstein dieren, is Puerto Rico. Daar koos hij zijn koe zelf uit: voor 1200 US dollar kreeg hij een Holstein van 500 kilo. Die is in verschillende etappen per boot naar Saba vervoerd. 'Vroeger haalden de Sabanen koeien uit Montserrat en Tortola, dat zijn de eilanden in de buurt. Uit Tortola kwam onder andere de Senepol (een kruising tussen de Red Pol en een Senegalese koe). De Senepol is een koe die met minimaal voedsel toekan, droogte*resistent is en vlezig is.'

MELK

Peterson streeft ernaar vanaf 1993 zestig liter melk per dag van zijn koeien te halen (nu haalt hij gemiddeld dertig liter per dag van twee Holstein dieren). Dan houdt hij nog wat geld over en kan hij het werk nog overzien. 'Meer melk afzetten heeft geen zin, omdat de bewoners niet veel produkten van het eiland kopen. Ze hebben liever bewerkte importmelk in flessen en de populaire poedermelk'. Zijn vrouw Yasmin Peterson (36) maakt naast haar baan als secretaresse en het dealerschap van Toyota, boter, allerlei soorten vla en yoghurt. Omdat Sabanen niet van volle yoghurt houden, maakt Yasmin halfvolle yoghurt a 2,50 gulden per liter.Op Saba woont geen dierenarts. Bij moeilijkheden belt Peterson de dierenarts in Puerto Rico of in St. Maarten. 'Laatst moest ik de koe, die een te groot kalf droeg, helpen. Na twee uur was er nog slechts een stukje van de voorpoten zichtbaar. Ik telefoneerde met de arts uit Puerto Rico die aanwijzingen gaf. Mijn vader en ik hebben twintig minuten getrokken en toen was het kalf vrij'.

Peterson importeert zelf het veevoer en het hooi uit Puerto Rico. Om de vier weken haalt hij acht tot tien ton voer naar Saba. Voor zijn koeien gebruikt hij 1,5 ton voer per maand, aldus Peterson. In zijn vrije uren snijdt hij, met zijn familie, gras in de bergen. Wegen de kosten op tegen de verdiensten? Peterson: 'Jazeker, dat is een kwestie van het werk goed inplannen en afschrijven'.Wat zou hij doen als hij een groter stuk vlak land had, het geen overigens in Saba nauwelijks voorhanden is. Peterson: 'Als ik op St. Eustatius woonde, zou ik er zeker negentig runderen hebben. Peterson heeft in Puerto Rico een cursus gevolgd om zelf kunstmatige inseminatie toe te passen: 'Ik heb geen apparatuur om de spullen te bewaren. Maar ik kan het wel'.

NIET LONEND

Arnold Hassel (33) groeide op met koeien. Tegenwoordig heeft hij samen met zijn vader nog vier koeien, is hij visser en kraanwerker. De Hassels hebben onlangs tientallen runderen geslacht. Zij vinden het niet meer lonend om vlees en melk te verkopen. 'Er wonen hier te weinig mensen. Ik ben te veel tijd en geld kwijt met de produkten aan de man te brengen. Een boer zou zich helemaal niet bezig moeten houden met de verkoop, maar hier moet je gewoon'.Hij verkoopt de melk voor 2,50 gulden per liter.Hassel koopt zijn koeien op Statia: 'Want daar is het goedkoop. Voor een kruising tussen een Holstein en een Red Pol van twee jaar betaal ik 600 tot 700 gulden. En voor een koe die al twee tot drie keer kalfde, betaalde ik drie jaar geleden 1000 Antilliaanse guldens'.Hassel ziet met verbazing dat de mentaliteit van de Sabaanse bewoners ten aanzien van het vee ernstig veranderd. 'Mijn buurman is de eerste persoon op dit eiland die binnenkort naar de rechtbank stapt, omdat hij vindt dat hij zijn huis niet kan goed kan verkopen als er koeien in de buurt staan. Amerikanen schijnen daar niet van te houden'.

Ambtenaar die ook met dieren werkt

Maar Hassel kan zich niet voorstellen dat hij alle runderen de deur uit doet.

De 66-jarige Dick van den Berg was tuinder in Nederland, tuinarchitect in de Verenigde Staten en woont nu sinds tien jaar op Saba. Zijn moestuin ziet er fantastisch uit. Volle, grote slakroppen, grote tomaten, dikke bonen enzovoorts. Sinds vijf jaar leidt hij de 'Junoirs Garden Club', een tuin waar geinteresseerde kinderen de grond leren bewerken. Als Van den Berg het over zijn tuin en de 'Juniors Garden Club' heeft, praat hij steeds enthousiaster. Toch zegt hij: 'Ik zal je op positieve wijze een negatief verhaal over de landbouw op Saba vertellen. Zolang ik nog leef zal ik kinderen de basisbeginselen van het 'tuinieren' bijbrengen. In slechte tijden moet je toch weten hoe ijsbergsla wordt gekweekt. Maar het is niet makkelijk om hier op de bergenhellingen te werken, met al die stenen in de grond. Ik kan het de jonge mannen niet kwalijk nemen dat ze zeggen 'barst maar met dat zware werk". Van den Berg heeft een aantal ideeen waarom landbouw op Saba niet rendabel zou zijn; 'Ten eerste weegt de arbeid niet op tegen het de verdiensten'. Hij pakt een pikhouweel op. 'Kijk, hier werkt iedereen mee. Weet je hoeveel uren werk het kost om een stukje land geschikt te maken voor landbouw? Op de tweede plaats zijn de geïmporteerde groenten weliswaar van een slechtere kwaliteit, maar goedkoper. En dat is voor de consument doorslaggevend. Ik ging laatst naar de supermarkt en had een prachtige ijsbergsla in mijn handen. Ik vroeg er vijf gulden voor, hetgeen een zacht prijsje was voor die kwaliteit. Toen zei de winkelbediende dat ze dat niet kon doen omdat de geimporteerde kroppen voor 3,60 gulden de deur uitgaan. Als je die kroppen bekijkt huil je van ellende; klein, niet vers en elke dag wordt er een blaadje afgepeld om rotting tegen te gaan. Kwaliteit is niet van belang, geld speelt de hoofdrol. Ik heb de krop niet verkocht.Ieder jaar stuur ze mensen hierheen met het idee dat landbouw op Saba mogelijk moet zijn. Maar naar mijn idee is het goedkoper aardappelen in te importeren dan te verbouwen. Als je een vlak stuk land hebt, moet je de grond omploegen, dus een tractor huren. De pootaardappelen komen hier uiteindelijk op twee dollar per kilo. Denk aan de kosten van de kunstmest en de bestrijdingsmiddelen. Vervolgens valt er in sommige jaren te weinig regen. Ik ken een boer die op een berg werkt. Daar waar hij werkt, kan geen auto komen. Alles gaat op zijn rug de berg op. Nu moet hij een paar honderd kroppen sla verkopen; weer op zijn rug de berg af, de auto in en dan maar leuren. En dat voor drie gulden per krop. Het loont niet.Na al die jaren dat ik op de proeftuin werk, met elk jaar zo'n zes kinderen, is er slechts een vader wezen komen kijken naar zijn zoon. Dat is weinig en is wellicht voor de ongeïnteresseerdheid bij de Sabanen'.

"Duiken is geen spielerei"

Vervolg van pag. 1

gevingen over het ged... onder water, zij vallen on... de z.g. Beheersverorder... De ene verbiedt het schie... op vissen. 'Maar je mag ... met zo'n speargun in ... water rondzwemmen', ... Sybesma ironisch. ... andere verbiedt het af... ken van koraal. 'Ik kan e... ter moeilijk elke tien me... een politieagent neerzett... Het zou simpel op te los... zijn. Als ik bijvoorbeeld ... chts van mensen mocht ... en niet met handschoenen... duiken, dan laat je het ... uit je hoofd om koraal af... breken. Als ik nu echter t... en mensen zeg: je mag n... duiken in mijn park, d... antwoordt hij: welk pa... Waarop ik hem gelijk m... geven want het park best... niet, althans niet volgens... wetgeving.

Vanuit Carmabi hebben ... een aantal jaar geleden ... heel concept aan regelgev... bij de overheid gedeponee... Tot nog toe...geen gehoor.' Desondanks valt er (n... geen desastreuse achteru... gang te ontdekken in de ond... waterwereld rondom Cu... çao. 'Het gaat wel achteru... maar niet alarmerend sn... ik zou dat onmiddellijk m... ken', aldus de duiker v... Carmabi. Een verklari... voor de geringe achteru... gang van het onderwat... park zou kunnen zij dat h... moeilijker te bereiken is. E... groot deel van het onderw... terpark is slechts per boot ... bereiken. Bovendien wor... er door de andere duikorg... nisaties grotendeels in ... buurt van de club gedoke... Toch bestaat binnen de du... kwereld wel bezorgdheid o... het onderwatermilieu ond... meer in verband met de ve... bouwplannen aan de kus... lijn en de aanleg van stra... den.

ETHIEK

De drie mannen, die ieder op... eigen wijze bezig zijn met de... wereld onder water, conclu... deren dat het populaird... worden van het volgen va... een opleiding resulteert i... duikers die zich bewust zij... van hun verantwoordelijkhe... den. Ethiek vormt het sleu... telwoord binnen de gehele... duiksport. Door cursisten va... deze ethiek - ten aanzien va... elkaar, de natuur en zichzelf... - te doordringen, heeft het... duiktoerisme op Curacao nog... geen rare wendingen geno... men. Een verantwoordelijke... houding vanuit de overheid... door duiktoerisme behalve... als inkomenspost te stimule... ren ook daadwerkelijk als... inkomenspost te behouden... en de nevenverantwoorde... lijkheden van deze inkomen... spost te accepteren, zou wel... licht geen overbodige ethiek... zijn.

BEBETO WORDT DOOR BAYERN 'TE LICHT' BEVONDEN

Braziliaanse aanval met Romario, Bebeto super

De 'Spriet uit Rio' wil naar Europa toe

Jose Roberto Gama de Oliveira wil in Italië bewijzen dat de Europese "ontdekkers" ten onrechte jaren aan hem voorbij gegaan zijn.

Acht jaar geleden werd hij door Flamengo uit de provincie geplukt voor een kwart miljoen gulden. Nooit eerder werd in Brazilië zo veel geld betaald voor een jeugdspeler. De club uit Rio durfde de gok aan met de sprietdunne aanvaller, die maar 53 kilo op de weegschaal zette. Vel over been, het was niet anders.

De technische staf van de grote Braziliaanse club vond ook dat de nieuwe aanwinst letterlijk wel heel weinig gewicht in de schaal legde. Voor hem werd een speciaal ontwikkelingsprogramma op touw gezet, waardoor in een paar jaar twaalf kilo gewonnen werd, maar bij een lengte van 1 meter 77 is 65 kilo nog altijd maar een schijntje.

"Voetbal is niet alleen kracht", stelt de aanvaller. Als dat zo zou zijn, zouden de velden worden bevolkt door gewichtheffers of zwaargewicht boksers. Voetbal is veel meer, intelligentie, snelheid, beweeglijkheid, techniek. Als de bal geen geheimen voor een speler heeft, speelt kracht geen grote rol, is angst voor de tegenstander volstrekt overbodig."

DE SPRIET UIT RIO

Bebeto werd topscorer in het laatste toernooi om het Zuidamerikaanse kampioenschap met zes treffers. Coach Lazaroni schatte zijn waarde zo hoog dat Romario minder speeltijd kreeg dan de spriet uit Rio.

Voor de twee plaatsen in de spits heeft de Braziliaanse coach vier man beschikbaar. Careca, Bebeto, Romario en Muller, die de handicap heeft dat hij met Torino in de Italiaanse Serie B speelt en daardoor een jaar buiten beeld is in het grote voetbal.

Bebeto ziet zijn concurrenten meer als collega's. "Een voorhoede met Careca, Romario en Bebeto zou toch fantastisch zijn. Het betekent snelheid, handigheid, voortdurende positiewisselingen en in ieder geval veel doelpunten."

Lazaroni zal die gedachte

naast zich neerleggen. De coach wil eerst de verdediging sluiten, voor hij de aanval opent. Het betekent dat er in het elftal plaats gemaakt moet worden voor drie middenvelders en vijf verdedigers.

Het buitenland heeft Bebeto altijd als te kwetsbaar gezien. Lichamelijk en geestelijk. Het laatste is waar. Hij laat iets te gemakkelijk de kop hangen als de fortuin niet voortdurend in zijn richting knikt. Dat is een opmerkelijk verschil met Romario. Het is ondenkbaar dat Bebeto minder dan twee weken na een beenbreuk de krukken wil wegwerpen om weer mee te kunnen doen met de trainingen.

Zou het dan toch geen toeval zijn dat Italië de slagvaardige spits links heeft laten liggen? "Het heeft niet aan mij gelegen, ook niet aan mijn voetbal. Ik kan mij best aanpassen, anders was ik na mijn overgang van Flamengo naar Vasco da Gama zeker niet de produktiefste aanvaller van Brazilië geworden."

Bayern München, getipt door Franz Beckenbauer, was aan het begin van het seizoen heel ver in de onderhandelingen met de Braziliaan, die zelfs naar Beieren kwam, om kennis te maken, om zich te laten keuren. De transfer sprong af. De kampioen van de Bondsrepubliek, ook niet geheel onbekend met aanpassingsmoeilijkheden van Brazilianen in zuidelijker landen van Europa, noemde een aantal redenen.

TE LICHT

Coach Jupp Heynckes zou hem, ook figuurlijk, te licht hebben gevonden. Manager Uli Hoeness bevestigde dat standpunt met de verwijzing dat een 25-jarige die door Italiaanse en Portugese scouts niet was gehaald, wel eens niet goed genoeg voor Bayern zou kunnen zijn.

Belangrijker echter was het motief dat de speler, die toch een miljoen gulden per jaar bij Vasco da Gama heet te verdienen, een te riskant object was bij een transfersom van een dikke zes miljoen gulden.

De CFB, de Braziliaanse voetbalbond, mag -in het belang van de clubs, die wanhopig op zoek zijn naar geldinstemmen met een transfer, maar wel een geregeld beroep doen op zijn spelers. De voorbereidingsperiode van 45 dagen voor het wereldkampioenschap is een gegeven, de beschikbaarheid voor het Zuidamerikaanse kampioenschap en de WK-kwalificatie wedstrijden was een andere eis en dat besloeg de periode van eind juni tot begin september.

BEGINNEN

"Wat moet ik beginnen", verzuchtte onlangs Hoeness, niet onbekend met de magere aanvallende prestaties van zijn club, "met een speler van welk kaliber dan ook, die de voorbereiding op en het begin van het seizoen niet kan meemaken en die weer verdwenen is als het werkelijk spannend kan worden."

"In München", verklaarde Bebeto, "leek alles rond te zijn, toen ik mij daar meldde voor medisch onderzoek, maar plotseling bleken de clubs het toch niet eens te kunnen worden over de prijs. Misschien wordt het na het wereldkampioenschap toch wel Italië, dat is de mooiste competitie van de wereld.

Ik weet het omdat ik vrijwel iedere zondag een complete Italiaanse wedstrijd bij ons op de televisie zie. Over het fysieke spel in Europa maak ik mij geen zorgen. Voetbal heeft voor mij geen geheimen, iedere speler met aanleg, verstand, zelfvertrouwen en de wil er wat van te maken, slaagt overal."

BRAZILIË

■Republiek, hoofdstad Brasilia, 141 miljoen inwoners, 8.511.965 km2 groot, inkomsten voornamelijk uit lichte industrie en toerisme, gemiddeld inkomen 4000 gulden.

Bond opgericht in 1914, aantal leden: 1.000.000.

Geplaatst als winnaar groep 3 Zuidamerikaanse zone.

Bondscoach: Sebastioa Lazaroni.

WK moet Europees contract opleveren

Keeper Meola wijst contract Yankees af

Handschoenen spelen een belangrijke rol in het leven van Tony Meola. In de herfst staat de twintigjarige student in het doel om voetballers scoren te beletten. In de lente verwisselt hij zijn keepersplunje voor de leren vanghand bij het honkbal.

De tweedejaars student aan de universiteit van Virginia kon een paar jaar geleden zo aan de slag bij de New York Yankees. Zijn voetbalcarrière liep spaak bij de New York Cosmos door het faillissement van het Amerikaanse voetbal.

Hij trok de honkbalhandschoen met succes aan, maar zette geen handtekening onder het door de Yankees aangeboden contract. Zijn selectie voor de nationale jeugdselectie van de Verenigde Staten deed hem kiezen voor een dubbele beurs aan de universiteit.

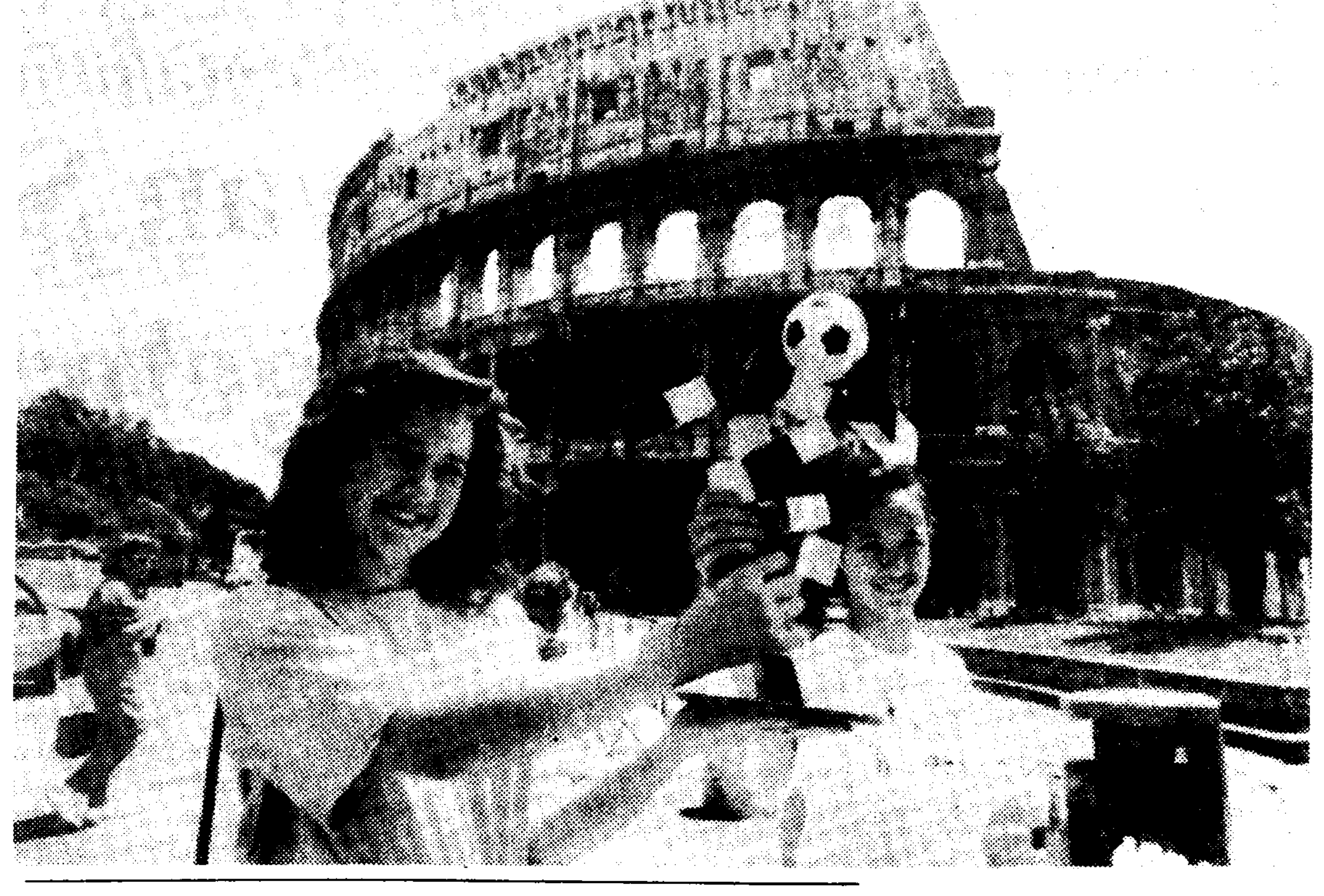
Voetbal trok hem meer dan honkbal, hetgeen geen verrassing is aangezien zijn vader vroeger nog eens een blauwe maandag bij het Italiaanse Avellino speelde alvorens hij zich als kapper in New York vestigde.

Zoon Tony trok bijna wekelijks naar het stadion van de New York Cosmos om de Westduitse doelman Birkenmeier te bewonderen. De jonge Meola besloot het ook maar eens in het doel te proberen. In 1988 haalde Gansler hem bij de Amerikaanse nationale selectie. Eerste man Duback raakte geblesseerd en zijn stand-in Vanole maakte een onzekere indruk.

Het debuut van Meola in 1988 tegen El Salvador werd een voltreffer. De jonge doelman deed het boven verwachtingen. Hij bleef vier wedstrijden achtereen ongeslagen, wat hem de status van eerste doelman verschafte.

"Gansler nam een gok met mij. Het heeft goed uitgepakt. Italië moet het eerste hoogtepunt van een lange loopbaan worden. Een overstap naar Europa moet ik daar afdwingen", aldus de sluitpost. Een testperiode bij Sheffield Wednesday toont al aan, dat er in Europa op hem wordt gelet.

CIAO CIAO CIAO

ROME - Op de achtergrond het Coloseum in de Italiaanse hoofdstad Rome, waar bijna tweeduizend jaar geleden veel toeschouwers zich verzamelden om zich te amuseren met wat in de arena geboden werd.

De twee jongedames op de voorgrond houden de mascotte van de Mundiale '90, 'Ciao', omhoog.

Het is het logo van het wereldkampioenschap voetbal dat vanaf 8 juni tot en met 8 juli het leven in Italië en ver daarbuiten zal beïnvloeden.

ITALIA'90

Spaanse spits scoorde vier keer

Butragueño mist zijn maatje Sanchez

Emilio Butragueño voelt zich als international eenzamer dan als clubspeler van Real Madrid. In de Spaanse ploeg mist hij Hugo Sanchez, met wie hij in de competitie al jaren een gevreesd koppel vormt. Sanchez is Mexicaan.

In het nationale elftal speelde Butragueño nog het meest samen met Salinas, door Cruijff inmiddels bij Barcelona ter discussie gesteld. "Een goede voetballer", aldus Butragueño, "maar hij voelt mij niet zo aan als Sanchez.

Hugo weet precies wat ik doe, waar ik opduik, hoe ik het best kan worden aangespeeld. In het Spaanse elftal heb ik niet zo'n medespeler. Daardoor bekruipt me soms een wat eenzaam gevoel. Alsof alles op mijn schouders terecht komt."

De 1.70 meter lange en nog geen 70 kilo wegende dribbelaar heeft zo zijn "bevliegingen." Zijn doorbraak was op 12 december 1984. In de UEFA-beker wedstrijd tegen Anderlecht maakte hij drie doelpunten.

Als international beleefde hij zijn abslolute hoogtepunt op het WK van 1986 in Mexico. In het duel met Denemarken scoorde hij vier keer, waarvan eenmaal uit een strafschop. Tot dergelijke hoogten steeg hij daarna nimmer meer.

Sinds ik voor de eerste keer in mijn leven tegen een bal trapte, heb ik ervan gedroomd ooit op een WK uit te mogen komen. Maar het is nooit een obsessie geworden en dat zal het nu ook niet zijn. Het gaat om om het elftal, niet om Butragueño."

Verenigde Arabische Emiraten

NIMES - In een wat ongebruikelijke kledij voor een voetbal-foto is hier de ploeg van de Verenigde Arabische Emiraten afgebeeld tijdens een trainingsstage in het Franse Nimes.

De Verenigde Arabische Emiraten zijn in hun voorbereiding op het WK '90 niet zo succesvol geweest. Alle oefenwedstrijden werden verloren.

Op de foto zijn onder anderen te zien: de aanvoerder Fahad Khamis (op de voorste rij uiterst rechts), middenvelder Fahad Raham Abdullah (achterste rij geheel links) en de doelman Muhsin Musabah (achterste rij vierde van links).

Voor alle Amigoe-lezers

De lezers van de Amigoe kunnen twee kleuren-televisietoestellen winnen, welke door WIMCO zijn geschonken!
Wat U daarvoor moet doen?
De op deze pagina geplaatste prijsvraag invullen met de namen van de landen die volgens U wereldkampioen (1), vice-wereldkampioen (2) en als nummer drie zal eindigen en het formulier voor 8 juni op de redactie van de Amigoe op Aruba of op Curaçao (laten) bezorgen. Dit kan uiteraard per post of persoonlijk.
De lezers die op de Bovenwinden wonen en meedoen, moeten er echter wel rekening mee houden, dat, indien zij een van de twee televisietoestellen winnen, zelf moeten zorgen dat het apparaat naar de Bovenwinden wordt vervoerd!
Maar nogmaals: het originele formulier (dus geen fotocopie) moet wel uiterlijk 8 juni 1990 voor 00.00 uur in het bezit van de Amigoe zijn!
Onder de goede invullers worden twee kleuren-televisie General Electric verloot. Deze zijn door WIMCO beschikbaar gesteld.
De loting vindt plaats op maandag 9 juli op de redactie van de Amigoe op Curaçao. De uitslag zal nog in de krant van 9 juli worden bekend gemaakt.
Dus invullen, uitknippen en zorgen dat het formulier op tijd op het juiste adres is!

Veel succes!

AMIGOE WK '90 PRIJSVRAAG

De eindstand van het WK '90 zal volgens mij zijn:

1. ____________________
2. ____________________
3. ____________________

Naam: ____________________
Adres: ____________________
Eiland: ____________________
Telefoon: ____________________

Uiterlijk 7 juni inleveren bij de Amigoe:
Op Curaçao op Scherpenheuvel z/n en
op Aruba : Kaya G.F. Betico Croes 110.

CAMEROUN GEVAARLIJKE OUTSIDER OP WK '90?

Russische coach brengt modern voetbal in Afrika

De verrassing van Spanje is discipline bijgebracht

Voetballen leert de jeugd in Cameroun nog steeds op straat in het stof of in de modder. Door de armoede zelden met behulp van een bal, maar met elk willekeurig voorwerp dat een trap kan velen en in het gunstige geval nog enigszins meerolt, -hobbelt of -stuitert. De hulpstukken doen gedateerd aan, maar van deze basischool is nog nergens iemand slechter geworden.

De nationale selectie van Cameroun, sinds drie decennia onafhankelijk, verraste bij het WK van 1982 in Spanje al eens. Nu kan zelfs wereldkampioen Argentinië zich in de openingswedstrijd van de Coppa del Monda Italia '90 tegen de Afrikanen geen enkele gemakzucht permitteren. Het voetbaltalent van Cameroun is namelijk in het profmilieu ook nog discipline bijgebracht.

De aanbeden internationals, liefkozend de "ontembare leeuwen" genoemd, hebben hun aanvallende, speelse kwaliteiten behouden en vooral in de Franse competitie de achterliggende jaren ook leren verdedigen, omschakelen en geduld hebben. De aanstelling van de Sovjet-coach Valeri Nepomniatsji, die het vak in Kiev heeft afgekeken van Valeri Lobanovski, heeft daarmee zeker te maken.

Spelersgroep en trainer kunnen weliswaar nauwelijks een woord met elkaar wisselen, zijn strenge eisen en bedoelingen zijn met behulp van assistent en oud-international Jean Manga Onguene volkomen duidelijk geworden.

HERSENSPINSEL

Aanvankelijk dacht Nepomniatsji in zijn onschuld het wel zonder zijn broodvoetballers in den vreemde te kunnen stellen. Hij ontdekte echter zeer bijtijds - ten koste van een uiterst teleurstellend optreden tegen Nigeria - dat dit idee een hersenspinsel moest zijn. Een selectie vol geharde en georganiseerde "buitenlandse" profs zette Cameroun vervolgens op het rechte pad, rechtstreeks naar Italië.

De Russische coach, die de ploeg in Cameroun ter voorbereiding op een duel steevast opsloot in een kazerne, zorgde voor het in modern voetbal noodzakelijke strakke regiem, waarin geen plaats is voor overgewicht, trainingsweerzin en geflierefluit.

Belangrijke spelers als M'Bida, de middenvelder van Union Luxembourg, en voorstopper Massing werden dan ook zonder pardon wegens losbandig gedrag weggestuurd uit het trainingskamp in Bordeaux, waar Cameroun zich opwarmde voor de beslissende kwalificatiewedstrijd tegen Tunesië (1-0, na 2-0 thuis).

TRAINERSWISSEL

De aanpak van Nepomniatsji hielp Cameroun naar de eindronde, maar gaf ook aanleiding tot geruchten over een trainerwissel. De Fransman Roland Courbis zou hoog op het verlanglijstje staan als opvolger en afmaker in Italië.

Sportminister Joseph Fofe greep persoonlijk in. Hij had ooit gehoord, dat een winnend team niet moest worden veranderd en hield Nepomniatsji, ook al is die het Frans of Bantoe niet machtig, de hand boven het hoofd, al voegde hij inmiddels wel een drietal trainers aan de technische staf toe.

Het aanblijven van Nepomniatsji werd toegejuicht door de spelers. Doelman Joseph-Antoine Bell, verwijzend naar de goed-gedrilde achterhoede en het goed-georganiseerde middenveld, licht dat toe. "Vooral op taktisch gebied heeft hij ons veel bijgebracht. Het enige probleem is de taal. Er moet altijd een tolk aan te pas komen", zei de ploeggenoot van Piet den Boer bij Girondins Bordeaux.

De doelverdediger van de Franse topploeg staat bekend om zijn fantastische reflexen op de lijn, maar is ook niet te beroerd als meevoetballende doelman op te treden bij tijdelijke afwezigheid van libero Emmanuel Kunde. De 35-jarige Bell lijkt zijn bij leven inmiddels legendarische voorganger Thomas N'Kono (34) naar de reservebank verdrongen te hebben. N'Kono blonk acht jaar geleden in Spanje al eens uit voor Cameroun.

ONGESLAGEN

De tweevoudig Afrikaans titelhouder bleef vorige ongeslagen uit het toernooi. Gelijke spelen tegen de latere wereldkampioen Italië, Polen, winnaar van brons, en Peru waren niet genoeg voor een plaats in de tweede ronde. De Italianen gingen dankzij een "beter doelsaldo" (2-2 tegen 1-1) met succes door.

N'Kono bracht het tot doelman van het wereldelftal en kreeg uiteindelijk een contract aangeboden bij de Spaanse club Español. Daar staat hij, in de tweede divisie, nog altijd onder de lat. Competitieverplichtingen hielden hem vorig jaar vaak op het Iberisch schiereiland en weg van landenwedstrijden, waardoor Bell zijn kans kreeg en klemvast greep.

Het elftal van Cameroun mag dan misschien minder speelsheid aan de dag leggen dan vroeger en toverkunstjes vaker achterwege laten, het resultaat van het degelijke beleid is een uitgebalanceerd team. Dat schakelt gemakkelijk over van 4-3-3 naar 4-4-2. Dat heeft een hechte, geroutineerde defensie met een slot op het doel en een soepele middenlinie.

Technisch vernuft en aanvallend vermogen - de ogen zullen vooral gericht zijn op de 23-jarige spits Francois Omam-Biyik van Laval - completeren het team van de ongeslagen WK-deelnemer, die de furore van Marokko in Mexico wil overtreffen. Groepstegenstanders Argentinië, Sovjetunie en Roemenië zijn gewaarschuwd. De Leeuwen van Afrika willen brullen, het hele Camerounse volk van elf miljoen zielen brult zoals gewoonlijk hartstochtelijk mee met de idolen mee.

CAMEROUN

●Republiek, hoofdstad Yaounde, 11 miljoen inwoners, 475.442 km2 groot, inkomsten voornamelijk uit olie en landbouw, gemiddeld inkomen per jaar 2000 gulden.

Bond opgericht in 1960, aantal leden: 10.000.

Geplaatst als finalist Afrikaanse zone.

Resultaten in kwalificatie: eerste ronde: vrij., tweede ronde: Cameroun -Nigeria 0-2, Cameroun - Angola 1-1, Cameroun - Gabon 3-1, Nigeria - Cameroun 0-1, Angola - Cameroun 1-2, Gabon - Cameroun 1-2., derde ronde: Cameroun - Tunesië 2-0, Tunesië - Cameroun 0-1.

WK-historie: voor de **tweede keer deelnemer (1982, 1990).**

Bondscoaches: **Valeri Nepomniachi, Jean Manga-Unguene, Jules Nuonga, Michel Kaham.**

PARIJS - Het nationale team van Cameroun.

Op de achterste rij staan (v.l.n.r.): Benjamin Massing, Cyril Makanaky, Libih, Emanuel Kunde, Thomas N'Kono en Pagal.

Op de voorste rij zien we (v.l.n.r.): André Kana-Biyik, Bonaventure Djonkep, Bertin Ebwelle, Eu... Ekéké en Stephen Tatau...

Cameroun zal tegen Ar... tinië de openingswedst... van het wereldkampi... schap voetbal 1990 spele...

BELANGRIJKSTE SPELERS NAAR BUITENLAND VERTROKKEN

Lobanovski neemt afscheid als bondscoach

Sovjetunie zal niet meer zo kunnen schitteren als in '86

Bij het voetbalelftal van de Sovjetunie is alles anders. De politieke omwentelingen hebben hun weerslag gevonden in de sport. Meer dan ooit heeft bondscoach Valeri Lobanovski te maken met factoren, die hij niet in de hand heeft.

De meeste belangrijkste clubs in de Sovjetunie zijn inmiddels geprofessionaliseerd. De belangrijkste spelers zijn echter naar het buitenland vertrokken. Lobanovski heeft de as van zijn nationale elftal niet meer bij de hand, bij zijn "eigen" club Dinamo Kiev.

De bondscoach, die na de wereldtitelstrijd in Italië afscheid zal nemen, moet verre reizen maken om op de hoogte te blijven van de vorm van zijn internatonals. Dassajev bij Sevilla, Aleinikov en Zavarov bij Juventus, Michalitsjenko revaliderend in Rome, Beljanov voetballend bij Borussia Mönchengladbach, Ljoeti en Borodjoek bij Schalke'04, Gorloekovitsj bij Dortmund, Tsjidiatoelin bij Toulouse.

Meer dan eens heeft een woordvoerder namens de bondscoach laten weten, dat de conditie van de "buitenlanders" te wensen overliet.

Voor de Sovjetunie is alles anders geworden. Lobanovski krijgt minder dan voorheen de gelegenheid in zijn eigen omgeving een hechte ploeg te smeden. Dinamo Kiev (Rats, Jaremtsjoek, Litovsjenko, Jakovenko, Protassov, Bessonov, Koetsnetsov, Michailitsjenko) is nog wel hofleverancier, maar niet langer in hoofdzaak bepalend voor de opstelling van de nationale ploeg.

De systemen, waarmee Lobanovski halverwege de jaren tachtig met zijn wonderbaarlijke formatie wereldfaam verwierf, kunnen niet langer tot in den treure worden ingestudeerd. De belangrijkste spelers zijn niet langer op afroep beschikbaar.

Is het daarom dat de Sovjetunie niet meer tot de favorieten lijkt te behoren? Of komt het ook omdat de "helden" moe zijn. De ploeg leek in Mexico, vier jaar geleden, op zijn hoogtepunt. De omstreden nederlaag in de achtste finales tegen België voorkwam de verdiende plaats in de finale. De aanvaller Beljanov groeide uit tot een van de beste spelers van het toernooi.

De Sovjetunie maakte indruk met "compleet" voetbal. In elke linie was een spelbepaler aanwezig, de patronen stonden vast, iedereen wist wat hij moest doen, de individuele kwaliteiten (Zavarov, Protassov, Dassajev, Beljanov) stonden in dienst van het collectief.

Maar bovenal speelde de ploeg aanvallend en creatief. De tegenstanders werden ingesloten, de Sovjets hielden met hun onnavolgbare tempo de ruimte klein. Het leidde ondermeer tot een overwinning van 6-0 in de openingswedstrijd tegen Hongarije, waarvan sindsdien niet meer is vernomen. Het spel was, in zekere zin, revolutionair.

DIMENSIE

De formatie van Lobanovski voegde met een wereldteam een dimensie toe aan het internationale voetbal. Gedurfd, gewaagd, vaardig, sportief. Het was geen verrassing. De wijze waarop Dinamo Kiev in dat jaar met nagenoeg hetzelfde elftal de Europese beker voor bekerwinnaars veroverde, was imponerend geweest. Jakovenko, Demjanenko en Jaremtsjoek waren op slag gevestigde namen in het internationale voetbal.

Na "Mexico" is die formidabele formatie echter niet meer zichtbaar geweest. Weliswaar reikte de ploeg twee jaar later, bij het EK in de Bondsrepubliek, tot de finale, maar van oogstrelend voetbal in de orde van grootte van het voorgaande toernooi, was geen sprake meer. Hooguit in de halve eindstrijd, tegen Italië, herleefden oude tijden. Stond het Kiev van weleer weer even op. Maar toen al leek het een incident.

De namen zullen waarschijnlijk deze zomer in Italië nog ongeveer dezelfde zijn. Al lijkt de tijd van Demjanenko voorbij, sukkelt Michailitsjenko met een blessure, is doelman Dassajev een onzekere factor aan het worden, haalt Zavarov bij Juventus niet meer de vorm van destijds bij Dinamo Kiev. De resultaten in de voorbereiding vielen niet tegen, het voetbal wel.

SPERVUUR

Zelfs Lobanovksi kwam daardoor in het spervuur van de kritiek. De sportpers in de Sovjetunie verweet hem starheid. Te veel zou Lobanovski vasthouden aan oude spelers. "Maar dat komt door het simpele feit", aldus de coach, "dat zich onvoldoende klasse-spelers aandienen. Ik zie het WK in Italië niet als een podium waarop geëxperimenteerd kan worden. Routine in de ploeg zal zeer belangrijk zijn. Daarom houd ik in grote lijnen vast aan de kern van twee jaar geleden."

Of zijn ploeg tot de favorieten behoort, kan Lobanovski nog niet zeggen. "Pas kort voor onze eerste wedstrijd weet ik welke elf spelers de basis zullen vormen. Dan weet ik meer. Nu zijn er nog te veel vraagtekens. De resultaten in de voorbereiding waren aanvaardbaar, over de kwaliteit van het spel ben ik absoluut niet tevreden. Gebleken is dat te veel spelers ver van hun beste vorm zijn verwijderd. Ze zijn simpelweg nog niet in de juiste conditie."

"Italia '90" lijkt voor Lobanovski en zijn topspelers de laatste kans op een groot internationaal succes, dat vier jaar geleden in Mexico verdiend zou zijn geweest. De trainer, uitvinder van het fraaie systeem, doet daarna een stap terug, de ved... worden ouder, en boven... de versnippering toesla...

De eenheid zal we... niet meer worden her... De belangrijkste voetb... zullen naar het buiten... blijven trekken, de af... dingsbewegingen in ver... dene republieken zal de ... nale competitie uiteen... vallen, van centrale tr... gen zal niet of nauw... meer sprake zijn.

Misschien dat de Sov... nie, als een soort Dene... ken (of Nederland) over ... jaar in de Verenigde St... opnieuw tot de verbeel... kan spreken.

Het nationale elftal van de Sovjetunie met op de voorgrond de coaches

SOVJETUNI...

●Republiek, hoofdst... Moskou, 284 miljoen in... ners, 22.402.200 k... groot, inkomsten voorn... melijk uit zware indust... en mijnbouw, gemidd... inkomen 9000 gulden.

Bond opgericht in 19... aantal leden: 4.800.300.

Geplaatst als eerste ... Europese groep 3.

Resultaten in kwalific... tie: IJsland - Sovjetun... 1-1, Sovjetunie - Ooste... rijk 2-0, Sovjetunie - DD... 3-0, Turkije - Sovjetun... 0-1, Sovjetunie - IJsla... 1-1, Oostenrijk - Sovje... nie 0-0, DDR - Sovjetun... 2-1, Sovjetunie - Turk... 2-0.

WK-historie: voor de ... keer deelnemer (19... 1962, 1966, 1970, 19... 1986, 1990), een ke... halve-finalist (1966).

Bondscoach: Valeri Lo... novski.

Rus went slecht bij Juventus

Zavarov is geen Michel Platini

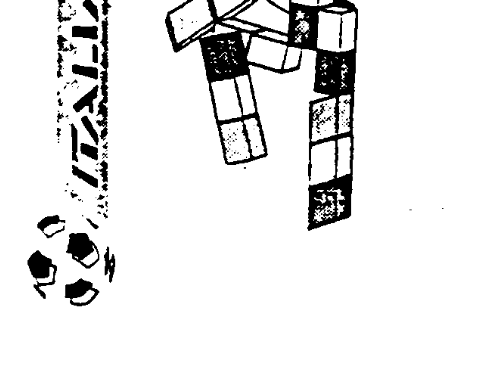
Alexander Zavarov is geen Michel Platini. Hij zal het niet worden ook. Daar is men bij Juventus zo langzamerhand van overtuigd.

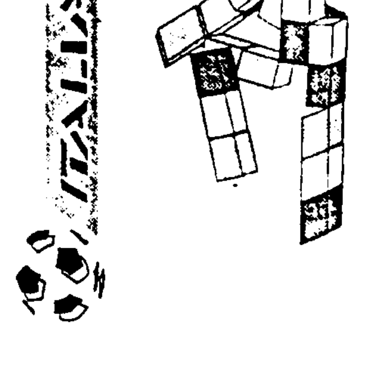
De aanvallende middenvelder werd twee jaar geleden door de club uit Turijn gekocht van Dinamo Kiev. Juventus, sinds het Heizeldrama in 1985 niet meer vertegenwoordigd op het hoogste plan, kreeg aanvankelijk geen waar voor de miljoenen.

Zavarov stelde het eerste seizoen teleur, kwam zelfs op de reservebank terecht. Pas dit jaar functioneert hij, niet in het minst dankzij de steun van zijn landgenoot Aleinikov, wat beter bij de "Oude Dame"

Ook toen hij onderhevig was aan vormverlies heeft Zavarov bij bondscoach Lobanovski nooit ter discussie gestaan. Zelf vond de speler zijn inzinking logisch. "Ik heb veel proble... gehad me aan te passen ... het Italiaanse voetbal. ... leeft hier in een glazen h... wordt constant achtervo... door fans en journalis... Elke buitenlander heeft m... maal een half jaar nodig ... te wennen aan een an... competitie. Alleen Gu... vormde een uitzonderi... Maar hij is dan ook ... uniek talent."

Zavarov vergelijkt zi... niet met de grootheden v... het huidige voetbal. "Do... mijn overstap naar Juven... heb ik me verder kun... ontwikkelen. Bij Kiev had ... alles meegemaakt, zat ik ... mijn plafond. Maar er ... grenzen. Ik zal nooit zo g... worden als Gullit of Ma... dona. Wie dat van mij v... langt kan me net zo g... vragen om tien centimeter ... groeien."

VERDEDIGING EN MIDDENVELD VORMEN GEEN PROBLEEM

Giannini de nieuwe architect van Italië

Italië moet in het belangrijkste toernooi zonder buitenlanders spelen

In het belangrijkste voetbaltoernooi is Italië op zichzelf aangewezen. Veel van de grote vedetten uit de Serie A, de sterkste, de duurste en de best bekeken competitie uit de wereld, staan dan een maand niet in dienst van het Italiaanse kapitaal.

Azeglio Vicini, de bondscoach heeft zich voorzichtiger verzet tegen het aantrekken van steeds meer buitenlandse sterren dan zijn voorganger Enzo Bearzot. Omdat de balans daardoor uit evenwicht wordt gebracht. Tegenover de voorbeeldfunctie voor het nationale voetbal staat de belemmering voor de doorstroming van het eigen talent.

Die belemmering werd al zichtbaar tijdens de eindronde van het vorige wereldtoernooi in Mexico, waar de titelhouder een onbetekenende rol speelde, zoals ook in de kwalificatieronde voor het Europese Kampioenschap van 1984.

Desondanks geldt, bijvoorbeeld voor Ruud Gullit, het Italiaane elftal als de voornaamste favoriet voor het kampioenschap van 1990. Het thuisvoordeel speelt daarbij natuurlijk een belangrijke rol, maar ook de aanpak van bondscoach Azeglio Vicini. Sinds hij de taak van zijn voorganger Enzo Bearzot overnam heeft Vicini maar een doel voor ogen gehad, de Mundiale '90.

Het team van de Verenigde Staten staande van links naar rechts: Armstrong, Steve Trittschun, Bruce Murray, David Meola, Mike Windischmann en John Doyle. Knielend van links naar rechts: Paul Caliguri, Eric Eichmann, Brian Bliss, Jim Gabarra en Hugo Perez

Daaraan werd werkelijk alles ondergeschikt gemaakt. De coach zette twee jaar geleden in de Bondsrepubliek een elftal in het veld, dat in principe de ploeg voor het wereldkampioenschap zou moeten zijn.

Het toernooi in de Bondsrepubliek werd beschouwd als de laatste echte test voor het wereldkampioenschap, want Italië behoefde geen kwalificatiewedstrijden te spelen.

Een voordeel, omdat de risicofactor was uitgebannen, omdat de coach niet onderuit kon gaan, mits de tegenstanders maar selectief gekozen worden. Een nadeel, omdat het nationale elftal sinds de Europese titelstrijd de echte competitie heeft gemist, hoewel het eigen seizoen, voor de scherpte van de spelers, voldoende compensatie biedt.

Toch is niet iedereen in het voetbaldwaze land, de omzet van de voetbalindustrie is te vergelijken met wat er omgaat in de toeristenindustrie, helemaal gerust. De intocht van buitenlanders heeft namelijk het eigen voetbal niet onverlet gelaten.

Gezocht, gevonden en gekocht werden in de eerste plaats aanvallende middenvelders en aanvallers, waardoor dit seizoen in de Serie A de niet-Italianen verantwoordelijk waren voor meer dan de helft van het aantal doelpunten.

Die tendens is terug te vinden in de reeks vriendschappelijke wedstrijden, die Vicini in het laatste jaar met zijn elftal afwerkte. Slechts Hongarije en Bulgarije, die zich als goed betaalde oefenpartner vriendelijk wilden opstellen, werden ruim (4-0) verslagen.

In de thuiswedstrijden tegen Denemarken, Uruguay en Algerije werd steeds maar een keer gescoord, tegen Brazilië (0-1) en Argentinië (0-0) niet, in Wenen werd met 1-0 van Oostenrijk gewonnen, uit tegen Roemenië, Engeland en Nederland bleef de nul voor Italië staan.

De rest van Europa noemt het Italiaanse uitslagen, het land zelf heeft er mee leren leven en herinnert zich nog goed dat de weg naar het goud van 1982 in Spanje begon met drie gelijke spelen en een totaalscore van twee voor en twee tegen.

De verdediging is nooit een probleem geweest en zal dat in juni ook niet zijn met het Milanese vijftal Zenga, Bergomi, Ferri (Inter), Baresi en Maldini (AC Milan), het middenveld is al iets minder indrukwekkend, de aanval baart Vicini zorgen. Het ingespeelde duo van Sampdoria, Vialli en Mancini is uit elkaar gevallen door de voetblessure van Vialli en door het gegeven dat Mancini het Inter-niveau niet heeft kunnen vasthouden.

'DRAGENDE' FIGUUR

Het elftal mist een "dragende" figuur met de allure van Rivera, Mazzola of Antognoni. Giuseppe Giannini is de opvolger van het illustere drietal. De Romein heeft op noch buiten het veld de trekken van de vedette. Vicini ziet hem als de dirigent van het elftal, hij zelf beschouwt zich, na zes jaar Serie A bij Roma en meer dan dertig landenwedstrijden, als een van de leden van het orkest.

Veel nadrukkelijker aanwezig in de ploeg is Giuseppe Bergomi, net als Giannini 26 jaar, maar al goed voor 65 landenwedstrijden. De Milanees begint aan zijn derde WK-eindronde, nadat hij als achttien-jarige in Spanje debuteerde.

Zijn taak in de finale was niet eenvoudig, "Schakel Karl-Heinz Rummenigge uit", was de opdracht van Enzo Bearzot. Italië won met 3-1, Bergomi voerde zijn taak perfect uit. Hij is sindsdien vaste keus en onmisbaar voor de ploeg en het toonbeeld van zekerheid.

CONTACT

Net als Giannini, wiens vader een functie heeft bij Roma, is Bergomi ook nog steeds in dienst bij zijn eerste voetbalwerkgever. Een andere overigens dan hem voor ogen stond. Op veertienjarige leeftijd werd Bergomi in de voorstad Settala opgemerkt door AC Milan. De club wilde hem echter, op medische gronden, niet binnen halen en deelde hem mee later nog wel eens contact op te nemen.

Dat is er nooit van gekomen, Inter, niet de plaatselijke favoriet van Bergomi, nam hem wel op in de jeugdselectie. Hij is er nooit meer vertrokken. "Ik geloof", vertelde hij, "dat daarin de belangrijkste oorzaak van mijn manier van voetballen, van mijn succes, zo men wil, ligt.

Ik heb mij nooit moeten omschakelen, ik ben altijd in mijn vertrouwde omgeving gebleven. Misschien heb ik daardoor nieuwe prikkels gemist, maar ik heb ook nooit aanpassingsmoeilijkheden, die de vorm kunnen slopen, gekend, mijn keuze was zekerheid."

Aanvoerder Beppe Bergomi is het typerende voorbeeld van de Italiaanse verdediger.

WK-gras wordt in stukjes verkocht

ROME - De Italianen zijn meesters in het 'maken' van geld.

Ook het gras van het Olympisch Stadion in Rome, waar op 8 juni de finale van het wereldkampioenschap voetbal wordt gespeeld, ontkomt niet aan de handel. In 306.000 stukken worden de zoden na de eindstrijd aan de man gebracht.

De verzamelaar dient tussen de 150 en 300 gulden voor zijn souvenir te betalen. Het gras kan desgewenst chemisch bewerkt en achter plexiglas worden verkregen.

De verkopers garanderen een eeuwig groen aandenken. De liefhebbers kunnen het heilige gras eventueel ook in hun eigen gazonnetje leggen.

Het team van Costa Rica

SAN JOSE - Het team van Costa Rica dat zich als een van de eerste landenteams kwalificeerde voor dit wereldkmapioenschap voetbal.

Staande van links naar rechts: Juan Cayasso, Mauricio Montero, Enrique Diaz, Hector Marchena, Evaristo Coronado en Gabelo Conejo.

Knielend zien we van links naar rechts: German Chavarria, Hernan Medford, Vladimir Quesada, Oscar Ramirez en Roger Flores.

WITTE VLEK OP FIFA-KAART VERDWIJNT LANGZAAM

Voetbal bij jeugd meer in trek dan baseball

Amerikanen krijgen op WK herkansing om voetbal in de States te populariseren

De witte vlek op de kaart van de wereldvoetbalbond (FIFA) lijkt langzaam te verdwijnen. Met de kwalificatie van de Verenigde Staten voor de eindronde van het wereldkampioenschap in Italië krijgt de populaire sport van Europa een herkansing in het land van de onbegrensde mogelijkheden.

Of de tweede poging wel zal slagen hangt mede af van de resultaten van het Amerikaanse team, dat in Zuid-Europa een stage afwerkt voor 1994 als het imposante voetleger de wereldtitelstrijd in het land van Uncle Sam aandoet.

De kwalificatie van de Amerikanen betekend een impuls voor de organisatie van het WK in 1994. In de Verenigde Staten wordt het voetbal door het oudere publiek nog steeds niet serieus genomen. Tussen de hamburger en de milkshake door genieten de Amerikanen van honkbal, ijshockey, basketbal en american football.

Voetbal biedt te weinig spektakel. De dramatiek en het bloed ontbreekt. Toch was dat niet de reden dat de eerste poging een profcircuit op te zetten, mislukte. De komst van de in Europa overbodig geworden vedetten als Beckenbauer, Cruijff en talloze andere zakkenvullers deden de kosten tot schrikbarende hoogten stijgen, terwijl de inkomsten nihil waren.

De gemiddelde Amerikaanse zakenman kent slechts een doel: dollars verdienen. Dat ging bij het voetbal niet. Sponsors, media en publiek lieten het snel afweten, waarna ook de zakenman er geen heil meer in zag.

Het beslissende doelpunt van middenvelder Caligiuri tegen Trinidad en Tobago werd door een columnist van de New York Times geschat op een waarde van twintig miljoen gulden. Dat bedrag zouden potentiële geldschieters bereid zijn te investeren in de Amerikaanse ploeg op weg naar het WK in eigen land.

IN GELD UITDRUKKEN

Volgens John Polis, pr-functionaris van de United States Soccer Federation (de opvolger van de in 1985 ter ziele gegane National American Soccer League), is de kwalificatie voor het belangrijkste voetbaltournooi in 1990 niet in geld uit te drukken.

"Het wordt gemakkelijker sponsors te vinden. Maar of die bereid zijn dergelijke bedragen op tafel te leggen, betwijfel ik", was zijn reactie op de vermoedens van de schrijver.

De USSF reageerde snel op de plaatsing voor Italië. De bond nam vijftien spelers onder contract voor een jaarsalaris van 40.000 gulden. Ruimte om met clubs te onderhandelen werd niet geboden. De spelers kwamen in opstand. "Het mes werd ons gewoon op de keel gezet", sprak aanvaller Bruce Murray zijn ongenoegen over deze handelwijze uit.

Met doelman Vanole en Caligiuiri kwam hij in verzet. Vanole kostte het zijn plaats in de selectie van bondscoach Bob Gansler, die onlangs zijn contract tot en met het tournooi in 1994 verlengde. Caligiuri moet het sindsdien doen met een fooi van veertig dollar per dag.

EERSTE OPTREDEN

Het eerste optreden op mondiaal niveau sinds 1950 in Uruguay, waar de Amerikanen iedereen verbaasden met een overwinning op Engeland, wil men in de States serieus aanpakken. Koste wat kost moeten grote nederlagen tegen Italië, Tsjechoslowakije en Oostenrijk vermeden worden, anders komt de sport opnieuw in een duister licht te staan.

Op dit moment is de populariteit onder de jeugd sterk stijgende. Op de colleges en de universiteiten is voetbal zelfs populairder dan baseball en ijshockey geworden. Het ledenaantal steeg van 103.00 in 1974 tot ruim een miljoen in 1990. "Die groep moeten we aan ons binden. Dat kan alleen met goede resultaten. De jeugd bepaalt of voetbal in de toekomst serieus wordt aangepakt", aldus Gansler.

"Het bereiken van de eindronde in Italië is een meevaller voor het Amerikaanse voetbal. We kunnen nu warm draaien voor 1994. Wij zien het als een perfekte leerschool, die over vier jaar moet gaan leiden tot een groots spektakel in eigen land", beoordeelt Paul Caligiuri de huidige situatie. "De onwetende Amerikaan moet leren dat er naast pure actie ook veel te genieten valt op taktisch en technisch gebied. De acceptatie komt daarna vanzelf".

GOEDE INDRUK

Het Amerikaanse team maakte in de kwalificatiereeks verdedigend een goede indruk. Doelman Tony Meola, die eerder bij de New York Cosmos speelde en daarna een contract bij de honkbalclub New York Yankees afwees, incasseerde slechts zes treffers. Meola werd in 1988 door Gansler in de selectie opgenomen. Met succes.

Aanvallend liet de ploeg niet veel zien. In acht wedstrijden werd zes keer gescoord. Peter Vermes van Volendam kan bij Gansler op een basisplaats rekenen. De naam Ernie Stewart, die bij VVV enkele keren de aandacht op zich vestigde en in het bezit is van een Amerikaans paspoort, is bij de Amerikaanse bondscoach nog een onbekende.

VERENIGDE STATEN

● Republiek, hoofdstad Washington DC, 245 miljoen inwoners, 9.372.614 km2 groot, inkomsten industrie en handel, gemiddeld inkomen 34.000 gulden.

Bond opgericht in 1913, aantal leden: 1.500.000.

Geplaatst als nummer twee noord- en midden-Amerikaanse zone.

Resultaten in kwalificatie: eerste ronde: vrij., tweede ronde: Jamaica - Verenigde Staten 0-0, Verenigde Staten - Jamaica 5-1., derde ronde: Costa Rica - Verenigde Staten 1-0, Verenigde Staten - Trinidad en Tobago 1-1, Verenigde Staten - Guatemala 2-1, Verenigde Staten - El Salvador 1-0, Verenigde Staten - Costa Rica 1-0, Trinidad en Tobago -Verenigde Staten 0-1, Guatemala - Verenigde Staten 0-0, El Salvador - Verenigde Staten 0-0.

WK-historie: voor de vierde keer deelnemer (1930, 1934, 1950, 1990).

Bondscoach: Bob Gansler.

WK '90 WK '90 WK '90 WK '9

Om zelf in te vullen

GROEP A

- 03. Italië - Oostenrijk: __ - __
- 05. Ver. Staten - Tsjechoslowakije: __ - __
- 15. Italië - Ver. Staten: __ - __
- 17. Oostenrijk - Tsjechslowakije: __ - __
- 29. Italië - Tsjechoslowakije: __ - __
- 30. Oostenrijk - Ver. Staten: __ - __

GROEP B

- 01. Argentinië - Cameroun: __ - __
- 02. Sovjetunie - Roemenië: __ - __
- 13. Argentinië - Sovjetunie: __ - __
- 16. Cameroun - Roemenië: __ - __
- 25. Argentinië - Roemenië: __ - __
- 26. Cameroun - Sovjetunie: __ - __

GROEP C

- 06. Brazilië - Zweden: __ - __
- 08. Costa Rica - Schotland: __ - __
- 19. Brazilië - Costa Rica: __ - __
- 20. Zweden - Schotland: __ - __
- 31. Brazilië - Schotland: __ - __
- 32. Zweden - Costa Rica: __ - __

GROEP D

- 04. V.A. Emiraten - Colombia: __ - __
- 07. Bondsrepubliek - Joegoslavië: __ - __
- 14. Joegoslavië - Colombia: __ - __
- 18. Bondsrepubliek - V.A. Emiraten: __ - __
- 27. Bondsrepubliek - Colombia: __ - __
- 28. Joegoslavië - V.A. Emiraten: __ - __

GROEP E

- 10. België - Zuidkorea: __ - __
- 12. Uruguay - Spanje: __ - __
- 23. België - Uruguay: __ - __
- 24. Zuidkorea - Spanje: __ - __
- 33. België - Spanje: __ - __
- 34. Zuidkorea - Uruguay: __ - __

GROEP F

- 09. Engeland -Ierland: __ - __
- 11. N e d e r l a n d -Egypte: __ - __
- 21. Engeland -N e d e r l a n d: __ - __
- 22. Ierland -Egypte: __ - __
- 35. Engeland -Egypte: __ - __
- 36. Ierland - N e d e r l a n d: __ - __

De teams spelen in de volgende kleuren:

Groep A:
Italie:
Shirt: blauw; broek: wit
Oostenrijk:
Shirt: wit; broek: zwart
Tsjechoslowakije:
Shirt: rood; broek: wit
Ver. Staten:
Shirt: wit; broek: blauw

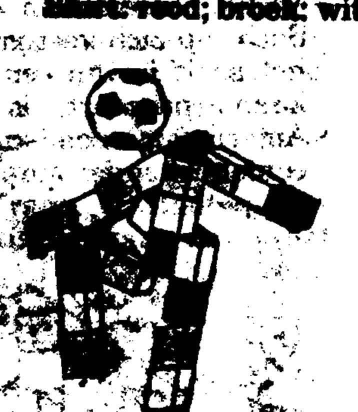
Groep B:
Argentinië:
Shirt: blauw-wit verticaal gestreept; broek: zwart
Sovjetunie:
Shirt: rood; broek: wit
Roemenië:
Shirt: donkergeel; broek: blauw
Cameroun:
Shirt: rood; broek: groen

Groep C:
Brazilië:
Shirt: donkergeel; broek: blauw
Schotland:
shirt: blauw; broek: wit
Zweden:
Shirt: geel; broek: blauw
Costa Rica:
Shirt: rood; broek: blauw

Groep D:
Bondsrepubliek:
Shirt: wit; broek: zwart
Joegoslavië:
Shirt: blauw; broek: wit
Colombia:
Shirt: rood; broek: blauw
V.A. Emiraten:
Shirt: wit; broek: wit

Groep E:
België:
Shirt: rood; broek: rood
Spanje:
Shirt: rood; broek: blauw
Uruguay:
Shirt: blauw; broek: zwart
Zuidkorea:
Shirt: oranje; broek: oranje

Groep F:
Engeland:
Shirt: wit; broek: donkerblauw
Nederland:
Shirt: oranje; broek: wit
Ierland:
Shirt: groen; broek: wit
Egypte:
Shirt: rood; broek: wit

TWEEDE FASE

ACHTSTE FINALES:

- 37. 1e B: ________ - 3e A/C/D: ________ : __ - __
- 38. 2e A: ________ - 2e C : ________ : __ - __
- 39. 1e C: ________ - 3e A/B/F: ________ : __ - __
- 40. 1e D: ________ - 3e B/E/F: ________ : __ - __
- 41. 2e F: ________ - 2e B : ________ : __ - __
- 42. 1e A: ________ - 3e C/D/E: ________ : __ - __
- 43. 1e E: ________ - 2e D : ________ : __ - __
- 44. 1e F: ________ - 2e E : ________ : __ - __

KWART FINALES:

- 45. Winnaar 39: ________ - Winnaar 40: ________ : __ - __
- 46. Winnaar 41: ________ - Winnaar 42: ________ : __ - __
- 47. Winnaar 38: ________ - Winnaar 43: ________ : __ - __
- 48. Winnaar 37: ________ - Winnaar 44: ________ : __ - __

HALVE FINALES

- 49. Winnaar 45: ________ - Winnaar 46: ________ : __ - __
- 50. Winnaar 47: ________ - Winnaar 48: ________ : __ - __

DERDE EN VIERDE PLAATS

- 51. Verliezer 49: ________ - Verliezer 50: ________ : __ - __

FINALE:

- 52. Winnaar 49: ________ - Winnaar 50: ________ : __ - __

BELGIË

Koninkrijk, hoofdstad Brussel, 9,8 miljoen inwoners, 30.520 km2 groot, inkomsten voornamelijk uit industrie en handel, gemiddelde inkomen per jaar 23.000 gulden.

Bond opgericht in 1895, aantal leden: 457.000.

Geplaatst als eerste in Europese groep 7.

Resultaten in kwalificatie: België - Zwitserland 1-0, Tsjechoslowakije - België 0-0, Portugal - België 1-1, België - Tsjechoslowakije 2-1, Luxemburg - België [illegible], België - Portugal [illegible], Zwitserland - België 2-2, België - Luxemburg [illegible]

[illegible] (1930, [illegible] 1970, [illegible] 1986, [illegible] halve finalist (1986).

Bondscoach: guy thys.

SALARISSEN

De rampzalige financiële situatie van Brazilië heeft de salarissen van de modale voetballer teruggebracht tot onder het bestaansminimum. De grote clubs voelen de duimschroeven die de banken aanzetten.

Het Maracana-stadion, ooit de trots van het Braziliaanse voetbal, is tot bijna een ruïne vervallen. In doorsnee wordt maar vijftien procent van de 200.000 plaatsen bezet. De uittocht van voetballers is niet meer te stuiten.

Waar twintig jaar geleden vrijwel geen speler vertrok omdat het voetballen in Brazilië zo leuk was en omdat ook de gemiddelde speler redelijk kon bestaan, is er de laatste jaren geen houden meer aan. Zelfs Portugal, in de verhoudingen van de Europese gemeenschap toch geen vetpot, benadert voor de Braziliaanse voetballer het beloofde land.

Door de simpele immigratieregels zijn er vrijwel geen belemmeringen om naar Portugal te vertrekken en naast erkende vedetten als Aldair, Branco, Silas, Ricardo en Valdo spelen er nog honderden Brazilianen in de Portugese competitie.

WK '90 WK '90 WK '90 WK '9

WK '90 WK '90 WK '90 WK '90

Het speelschema

eerste fase — **tweede fase** (EIGHTH FINALS, QUARTER FINALS) — **derde fase** (SEMI-FINALS, FINALS)

1 MATCH / 6:00 pm TIME

GROUPS	TOWN	JUNE 8 fri	9 sat	10 sun	11 mon	12 tue	13 wed	14 thu	15 fri	16 sat	17 sun	18 mon	19 tue	20 wed	21 thu
A	ROME		3 9:00 pm					15 9:00 pm					29 9:00 pm		
A	FLORENCE			5 5:00 pm					17 5:00 pm				30 9:00 pm		
B	NAPLES						13 9:00 pm					25 9:00 pm			
B	BARI		2 5:00 pm					16 9:00 pm				26 9:00 pm			
C	TURIN			6 9:00 pm						19 5:00 pm				31 9:00 pm	
C	GENOA				8 5:00 pm					20 9:00 pm				32 9:00 pm	
D	MILAN	1 6:00 pm		7 9:00 pm					18 9:00 pm				27 5:00 pm		
D	BOLOGNA		4 9:00 pm					14 5:00 pm					28 5:00 pm		
E	VERONA					10 5:00 pm					23 9:00 pm				33 5:00 pm
E	UDINE						12 5:00 pm				24 9:00 pm				34 5:00 pm
F	CAGLIARI				9 9:00 pm					21 9:00 pm					35 9:00 pm
F	PALERMO					11 9:00 pm					22 5:00 pm				36 9:00 pm

GROUPS	TOWN	JUNE 22 fri	23 sat	24 sun	25 mon	26 tue	27 wed	28 thu	29 fri	30 sat	JULY 1 sun	2 mon	3 tue	4 wed	5 thu	6 fri	7 sat	8 sun
A	ROME				42 9:00 pm					46 9:00 pm								52 final 8:00 pm
A	FLORENCE									45 5:00 pm								
B	NAPLES		37 5:00 pm								48 9:00 pm		49 8:00 pm					
B	BARI		38 9:00 pm														51 3rd-4th place 8:00 pm	
C	TURIN			39 5:00 pm										50 8:00 pm				
C	GENOA	RESTDAY			41 5:00 pm		RESTDAY	RESTDAY	RESTDAY			RESTDAY			RESTDAY	RESTDAY		
D	MILAN			40 9:00 pm							47 5:00 pm							
D	BOLOGNA					44 9:00 pm												
E	VERONA					43 5:00 pm												
E	UDINE																	
F	CAGLIARI																	
F	PALERMO																	

WILLEMSTAD - Op het hierboven door Philips Antillana verstrekte overzicht kan men zien welke wedstrijd om hoe laat wordt gespeeld. Men moet echter wel van de vermelde (Europese) tijden ZES UUR AFTREKKEN om de juiste Antilliaanse aanvangstijd te hebben.

De vetgedrukte nummers corresponderen met de op de linkerpagina vermelde nummers voor de groepswedstrijden.

In de eerste fase worden alle groepswedstrijden afgewerkt, waarna men door gaat met de volgende ronden. In de linkerkolom staan de groepen met de steden waarin wordt gespeeld vermeld.

Wil je weten welke duels op een bepaalde dag te zien zijn op de televisie dan zoek je onder de datum het nummer op. Dit nummer correspondeert met het nummer dat op de linkerpagina voor de vermelde wedstrijden staat. Achter dit nummer op de vorige pagina staan dan de twee teams die tegen elkaar uitkomen.

Laatste WK voor record-international

Jan Ceulemans symbool van het Belgisch voetbal

Het mooiste compliment kreeg Jan Ceulemans wellicht van de voormalig Deense bondscoach Sepp Piontek. "Hij is het Belgische voetbal van de jaren tachtig", aldus de naar Turkije vertrokken Westduitser.

De aanvoerder van Club Brugge, met 87 interlands record-international van de Rode Duivels, is het symbool van de opmars van het Belgische voetbal, in de laatste tien jaar. Meer nog dan de inzet van Gerets, het intellect van Meeuws, de capriolen van Pfaff, zijn de afgezakte kousen van Ceulemans nu al legendarisch.

Zijn mooiste herinneringen bewaart Ceulemans aan Italië. "Het toernooi om het Europees Kampioenschap, dat wij daar in 1980 speelden, was voor mij het mooiste. Het was het begin van een tijdperk, we werden tweede, daarvoor werd ik met Club Brugge kampioen van België, kreeg ik de Gouden Schoen. Het was onvergetelijk. En eigenlijk ook pas het begin."

De routine van Ceulemans (33) is nog steeds onmisbaar. Hij wordt gezien als de ideale verbindingsman tussen de oude en de nieuwe generatie. Wellicht ook de man, die het beste de verschillen kan beoordelen.

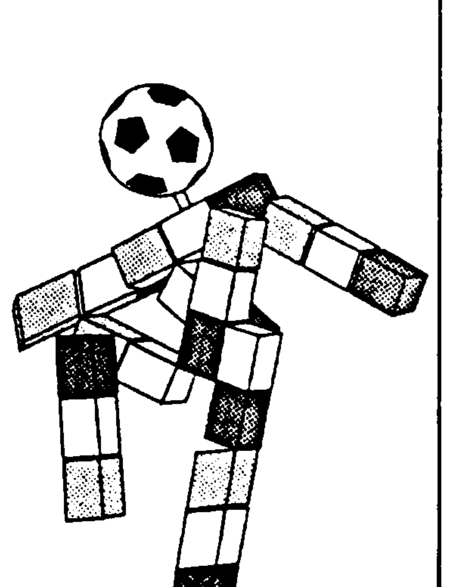
"De huidige kern is de beste die we ooit hebben gehad. Technisch vooral zijn ze beter dan hun voorgangers. Wat ontbreekt is de routine. Ze weten nog niet hoe overeind te blijven in situaties van extreme stress. Daarom komt "Italië" wellicht net iets te vroeg. Ik denk dat de kern van deze ploeg over twee jaar bij het EK in Zweden op zijn hoogtepunt zal zijn."

Ceulemans denkt echter niet, dat de Rode Duivels van nu zijn geboren voor het aanvallen. "Ik denkt dat ook deze groep het best tot zijn recht komt met een afwachtende taktiek. Met gegroepeerd voetbal, zoals we de laatste wedstrijden onder Meeuws al speelden.

SNELLE SPITSEN

We hebben niet meer de snelle spitsen als vier jaar geleden, maar dat is geen argument om af te zien van de counter.

Het gaat om het doseren, om het uitkiezen van het juiste moment. Daarin zijn we altijd als sterk geweest."

Alles over de stadions

WILLEMSTAD - Hieronder zijn van alle stadions een aantal gegevens vermeld. Het nummer verwijst naar het nummer op het kaartje. Daar bevindt zich de genoemde plaats.

1. Rome: Italië, Oostenrijk, Verenigde Staten, Tsjechoslowakije.

Groep A: Italië-Oostenrijk 9 juni, Italië-Verenigde Staten 14 juni, Italië-Tsjechoslowakije 19 juni. Achtste-finalewedstrijd 25 juni. Kwartfinalewedstrijd 30 juni. Finale 8 juli.

Stadion: Olimpica. Kosten: 124 miljard lire, 186 miljoen gulden. Gereed: 31 mei 1990. Capaciteit: voor WK: 66.500. Tijdens WK: 80.000 - 76.500 voor toeschouwers. Na WK: 86.000. Overdekte plaatsen: alle.

2. Milaan: Bondsrepubliek Duitsland, Joegoslavië, Verenigde Arabische Emiraten, Cameroun, Argentinë.

Groep D: Argentinë-Cameroun 8 juni openingswedsstrijd WK, Bondsrepubliek-Joegoslavië 10 juni, Bondsrepubliek-Verenigde Arabische Emiraten 19 juni. Achtste-finalewedstrijd 24 juni, kwartfinalewedstrijd 1 juli.

Stadion: Giuseppe Meazza (San Siro). Kosten: 190 miljoen gulden. Gereed: 19 april 1990. Capaciteit: voor WK: 75.000. Tijdens WK: 78.200 - 74.900. Na WK: 83.500. Overdekte plaatsen: 78.200.

3. Turijn: Brazilië, Zweden, Costa Rica, Schotland.

Groep C: Brazilië-Zweden 10 juni, Brazilië-Costa Rica 16 juni, Brazilië-Schotland 20 juni. Achtste-finalewedstrijd 24 juni. Halve-finalewedstrijd 4 juli.

Stadion: Nuovo Communale. Kosten: 113 miljoen gulden. Gereed: 31 maart. Capaciteit: voor WK: 65.000. Tijdens WK: 69.400-67.000. Na WK: 71.000. Overdekte plaatsen: 69.400.

4. Genua: Brazilië, Zweden, Costa Rica, Schotland.

Groep C: Costa Rica-Schotland 11 juni, Zweden-Schotland 16 juni, Zweden-Costa Rica 20 juni. Achtste-finalewedstrijd 25 juni.

Stadion: Luigi Ferraris. Kosten: 96 miljoen gulden. Gereed: 1989. Capaciteit: voor WK: 55.000. Tijdens WK: 36.000-34.500. Na WK: 40.000. Overdekte plaatsen: 36.000.

5. Bologna: Joegoslavië, Verenigde Arabische Emiraten, Colombia.

Groep D: Verenigde Arabische Emiraten-Colombia 9 juni, Joegoslavië-Colombia 14 juni, Joegoslavië-Verenigde Arabische Emiraten 19 juni. Achtste-finalewedstrijd 26 juni.

Stadion: Renato Dall'Ara. Kosten: 100,5 miljoen gulden. Gereed: 1989. Capaciteit: voor WK: 42.000. Tijdens WK: 37.500-36.500. Na WK: 40.500. Overdekte plaatsen: 12.500.

6. Florence: Oostenrijk, Verenigde Staten, Tsjechoslowakije.

Groep A: Verenigde Staten-Tsjechoslowakije 10 juni, Oostenrijk-Tsjechoslowakije 15 juni, Oostenrijk-Verenigde Staten 19 juni. Kwartfinalewedstrijd 30 juni.

Stadion: Comunale. Kosten: 115,5 miljoen gulden. Gereed: 31 maart 1990. Capaciteit: voor WK: 62.000. Tijdens WK: 41.550 - 39.900. Na WK: 16.900. Overdekte plaatsen: 3000.

7. Verona: België, Uruguay, Zuidkorea, Spanje.

Groep E: België Zuidkorea 12 juni, België-Uruguay 17 juni, België-Spanje 21 juni. Achtste-finalewedstrijd 26 juni.

Stadion: Marcantonio Bentegodi. Kosten: 31 miljoen gulden. Gereed: 1989. Capaciteit: voor WK: 45.000. Tijdens WK 43.000. Na WK: 45.000. Overdekte plaatsen: 36.000.

8. Udinese: Uruguay, Spanje, Zuidkorea.

Groep E: Uruguay-Spanje 13 juni, Zuidkorea-Spanje 17 juni, Zuidkorea-Uruguay 21 juni.

Stadion: Friuli. Kosten: 29 miljoen gulden. Gereed: 1989. Capaciteit: voor WK: 40.000. Tijdens WK: 40.000-38.500. Na WK 40.000. Overdekte plaatsen: 12.500.

9. Napels: Argentinë, Cameroun, Sovjetunie, Roemenië.

Groep B: Argentinë-Sovjetunie 13 juni, Argentinë-Roemenië 18 juni. Achtste-finalewed strijd 23 juni. Kwart-finalewedstrijd 1 juli. Halve finale 7 juli.

Stadion: San Paolo. Kosten: 195 miljoen gulden. Gereed: 31 maart 1990. Capaciteit: voor WK: 85.000. Tijdens WK: 74.500 - 72.000. Na WK: 82.600. Overdekte plaatsen 57.000.

10. Bari: Roemenië, Sovjetunie, Cameroun.

Groep B: Sovjetunie-Roemenië 9 juni, Cameroun-Roemenië 14 juni, Cameroun-Sovjetunie 17 juni. Achtste-finalewedstrijd 23 juni. Derde plaats 7 juli.

Stadion: Nuovo Comunale. Kosten: 120 miljoen gulden. Gereed: maart 1990. Capaciteit: voor WK: 34.500 (stadion heette toen nog Della Vittoria). Tijdens WK: 55.100 53.000. Na WK: 58.000. Overdekte plaatsen: 36.000.

11. Cagliari: Nederland, Engeland, Ierland, Egypte.

Groep F: Engeland-Ierland 11 juni, Engeland-Nederland 16 juni, Engeland-Egypte 21 juni.

Stadion: Sant'Elia. Kosten: 37 miljoen gulden. Gereed: 1989. Capaciteit: voor WK: 42.000. Tijdens WK: 42.000-40.500. Na WK: 42.000. Overdekte plaatsen: 10.000.

12. Palermo: Nederland, Engeland, Ierland, Egypte

Groep F: Nederland-Egypte 12 juni, Ierland-Egypte 17 juni, Nederland-Ierland 21 juni.

Stadion: La Favorita. Kosten: 41 miljoen gulden. Gereed: april 1990. Capaciteit: voor WK: 38.000. Tijdens WK: 38.000-36.500. Na WK: 38.000. Overdekte plaatsen: 11.450

■ *Voor alle Oranje fans het meest belangrijke stadion in de eerste fase: dat van Cagliari, waar Nederland en Engeland op 16 juni de strijd aanbinden met hoogstwaarschijnlijk als inzet een plaats in de volgende ronde.*

URUGUAY

■Republiek, hoofdstad Montevideo, 3,2 miljoen inwoners, 177.414 km2 groot, inkomsten voornamelijk uit handel, veeteelt en lichte industrie, gemiddeld inkomen 4200 gulden.

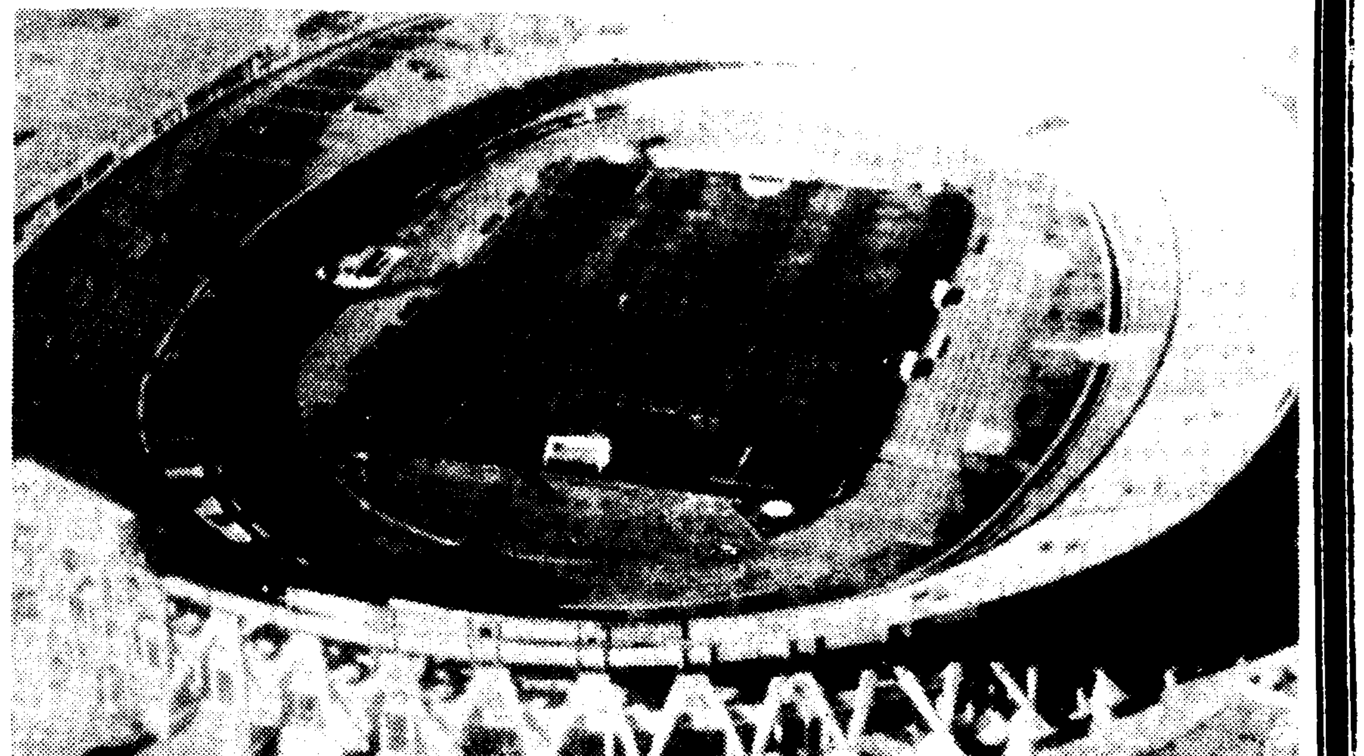
Bond opgericht in 1900, aantal leden: 101.500.

Geplaatst als winnaar groep 1 Zuidamerikaanse zone.

Resultaten in kwalificatie: Peru - Uruguay 0-1, Bolivia - Uruguay 2-1, Uruguay - Bolivia 2-0, Uruguay - Peru 2-0.

WK-historie: voor de 9e keer deelnemer (1930, 1950, 1954, 1962, 1966, 1970, 1974, 1986, 1990), twee keer kampioen (1930, 1950).

Bondscoach: oscar washington tabarez.

WK '90 WK '90 WK '90 WK '90

WE KENNEN DE TEGENSTANDERS, ZIJ ONS NIET

Voetballers zoeken erkenning in Europa

Egypte houdt van zijn bondscoach El Gohary

CAIRO - De Egyptenaren houden van hun bondscoach Mahmoud El Gohary. Al doet de een het wat meer dan de ander.

De oefenmeester, in hoogst eigen persoon verantwoordelijk voor de eerste WK-kwalificatie van zijn land sinds 1934, diende onlangs zijn ontslag in na de oefenwedstrijd tegen Roemenië. Smeekbeden van spelers en officials deden hem op zijn besluit terugkomen. "Met de hand op de Koran is het conflict bijgelegd", verzekerde een woordvoerder van de voetbalbond.

El Gohary reageerde in eerste instantie zijn woede af op de houding van de supporters, die hun idolen na de nederlaag van 1-3 massaal uitfloten. De bondscoach vond dat hij geen steun meer had, niet meer op begrip kon rekenen, terwijl hij in zijn ogen hard op weg was het voetbal in Egypte volwassen te maken. De eerste aansprekende overwinning in de oefencampagne, niet veel later tegen Tsjechoslowakije, gaf het volk zijn geloof in de coach terug.

In tegenstelling tot de aanhang weet El Gohary dat de voetballers in zijn land nog lang niet zover zijn dan hun aanstaande tegenstanders uit Europa. Bij zijn komst, in september 1988, voerde hij daarom tal van hervormingen door. Middels oefenstages en vriendschappelijke duels smeedde hij individualisten tot een team, maakten hij van eenheid, discipline en organisatie sleutelbegrippen.

Met succes. Het verjongde team kreeg vorm. Met de kwalificatie alleen was de bondscoach echter niet tevreden. "Italië is het begin, niet het einddoel. We zullen geen anonieme deelnemer worden, daarvan ben ik overtuigd. Ze zullen ons onderschatten, allemaal. Aan de andere kant missen we veel, ten opzichte van landen als Engeland, Ierland en Nederland, onze aanstaande tegenstanders."

NIETS VAN ONS

El Gohary vervolgt: "We kennen de taktiek van onze tegenstanders, maar zij weten niets van de onze. Dat is ons voordeel. Ons grote nadeel is dat onze ervaring niet opweegt tegen die van hen. Daar moeten we mee leren leven. Of liever gezegd, daar moeten we aan werken."

Nadat El Gohary in 1988 de ontslagen Mike Smith opvolgde, verjongde hij de selectie rigoreus. Slechts vier spelers van de oude kern bleven over, Taker Abdou Zeid, Magdi Abdel Ghani, Rabia Yassin en Gamal Abdel Hamid.

"Ik streef ernaar", verklaarde de bondscoach, "het voetbal te professionaliseren. Daarvoor moeten we een heel grote stap maken. Willen we aansluiting krijgen met de top van de wereld, dan moeten de organisatie en de faciliteiten worden verbeterd. Pas als dat is gebeurd, kunnen we duurzaam presteren."

Vier maanden voor aanvang van het toernooi om het wereldkampioenschap, werden de internationals van Egypte in trainingskamp verzameld. "Het is de enige manier een eenheid te creëren", zei El Gohary. De hofleveranciers Al Ahly en Zamalek dienden de competitie uit te spelen zonder hun belangrijkste krachten.

RESPECTEREN

Het doel? El Gohary: "Na het WK moet iedereen het land Egypte en zijn voetballers respecteren."

Andersom is het, voor zover het Nederland betreft, allang het geval. Gullit, Van Basten en Koeman zijn bekende persoonlijkheden in Cairo. Het Nederlandse voetbal is met al zijn vedetten geregeld op de televisie in Egypte te bewonderen. Duizenden Egyptenaren voetballen zelf, miljoenen kijken ernaar.

Na de kwalificatie ten kosten van Algerije, werd het dagelijks leven in Cairo lange tijd ontwricht door uitzinnige supporters. Het stadion van Cairo was voor de beslissende wedstrijd uitverkocht. Er waren 120.000 toeschouwers getuige van de 1-0 zege op Algerije, dat door de kenners hoger was aangeslagen.

Een ander voorbeeld van de voetbalgekte: Nasser verbood van 1967 tot 1973 de nationale voetbacompetitie en internationale contacten. Hij vond na de zesdaagse oorlog dat het spelletje de aandacht te veel afleidde van de wraak op Israel.

IN EUROPA

Veel spelers van het Afrikaanse land hopen middels het toernooi in Italië bij een club in Europa terecht te komen. Volgens een der weinige buitenlanders, Magdi Abdel Ghany, een bittere noodzaak om hogerop te komen.

De speler van het Portugese Beira Mar legt het uit: "Ik denk dat mijn oude club El Ahly beter speelt dan Beira Mar. Ik heb in Portugal echter geleerd te voetballen tegen Portugese, Braziliaanse en Zweedse internationals. Ik heb tegen erkende topvoetballers gespeeld. Voor mijn landgenoten is het een groot nadeel dat ze die ervaring missen."

El Gohary probeert dat gebrek te compenseren door het lange verblijf in het trainingskamp en het spelen van veel oefenduels. "Alleen veel wedstrijden tegen Europese clubs kan ons helpen. Voorafgaande aan de kwalificatie hebben we geoefend tegen Afrikaanse tegenstanders.

Toen het erop aankwam, wisten we wat ons te wachten stond. Dat hielp. Zo moet het nu ook gaan. Alleen op die manier gaan de voetballers van Egypte in zichzelf geloven. Juist daaraan heeft het de laatste jaren vaak ontbroken."

Van een ding zijn de voetballers van Egypte overtuigd. "We hebben de steun van 55 miljoen landgenoten en van Allah."

EGYPTE

●Republiek, hoofdstad Cairo, 50 miljoen inwoners, 1.001.449 km2 groot, inkomsten voornamelijk uit olie en landbouw, gemiddeld inkomen per jaar 1500 gulden.

Bond opgericht in 1921, aantal leden: 13.000.

Geplaatst als finalist Afrikaanse zone.

Resultaten in kwalificatie: eerste ronde: vrij., tweede ronde: Egypte - Liberia 2-0, Egypte - Malawi 1-1, Egypte - Kenya 0-0, Liberia - Egypte 1-0, Malawi - Egypte 0-1, Kenya - Egypte 0-2., derde ronde: Algerije - Egypte 0-0, Egypte - Algerije 1-0.

Wk-historie: voor de 2e keer deelnemer (1934, 1990).

Bondscoach: mahmoud el gohari.

■ *Het nationale team van Egypte, waarvan op de voorste rij te herkennen zijn H. Ramzy (geheel links) en Abdelhamid (de derde rechts).*

Door ongeluk uitgeschakeld

Abdel-Rasoul wordt gemist

Egypte kreeg zijn hardste klap al ver voor het toernooi om het wereldkampioenschap te werken.

Op 25 december van het vorige jaar raakte Hisham Abdel-Rasoul bij een autoongeluk zwaar gewond. Hij liep onder meer een gecompliceerde beenbreuk op. Aanvankelijk werd gevreesd dat hij nooit meer zou kunnen voetballen. Al snel was zeker dat hij in Italië in elk geval niet kan spelen.

Voor bondscoach El Gohary is het wegvallen van de aanvallende middenvelder een grote handicap. Abdel-Rasoul was een van de weinige spelers met een "scorend vermogen." In de kwalificatie-duels maakte hij drie doelpunten. Egypte kwam in totaal tot slechts acht doelpunten.

Voor de speler zelf kwam de klap het hardst aan. "Italië was een droom, die is voorbij. Ik had gehoopt daar een contract in het buitenland te kunnen afdwingen."

Abdel Rasoul is wel aanwezig in het trainingskamp van de ploeg. Indien hij in zijn woonplaats in het zuiden van Egypte zou revalideren, zou hij volgens bondscoach El Gohary verkommeren. "Dit is wel het minste wat we voor hem kunnen doen."

JAARGANG '63/'64 KERN VAN ITALIAANS TEAM

Vier jaar de tijd om nieuw elftal te bouwen

Vicini al kwart eeuw in dienst Italiaanse bond

De Italiaanse voetbalbond is zuinig op zijn coaches. Voor Enzo Bearzot met zijn elftal vier jaar geleden naar Mexico vertrok, kreeg hij een contractverlenging tot 1990 aangeboden.

Nog voor het Italiaanse elftal de eerste bal heeft getrapt in het "eigen" wereldkampioenschap, is de huidige bondscoach Azeglio Vicini al zeker van een voortzetting van het dienstverband tot 1992, waardoor hij bijna een kwart-eeuw in dienst van de voetbalbond zal zijn. Er zijn voetbalbonden, die minder zorgvuldig met hun technische leiders omspringen.

Bearzot overigens, die voor het Europese Kampioenschap van 1984 in de kwalificatieronde strandde en die twee jaar later in Mexico met zijn wereldkampioenschapselftal van 1982 niets bereikte, werd na het slechte optreden wel vervangen door zijn assistent Vicini. Bearzot werd benoemd tot technisch adviseur. Een erebaan.

"Het is", vertelde Vicini, "gewoon correct dat iemand die zo veel voor het Italiaanse voetbal heeft betekend, bij het werk van de bond betrokken blijft. Hij is nog altijd bij de ploeg, reist steeds met ons mee, maar heeft geen directe bemoeienis. Ik overleg vaak met hem, maar ik ben de verantwoordelijke man."

Vicini is een typische bondsman. Na zijn spelersloopbaan, die hem in de hoogste klasse, maar niet in het azuurblauw van Italië bracht, werkte hij twee jaar bij Brescia voor hij in 1968 naar de voetbalbond overstapte. Van 1970 tot 1986 was hij assistent van de bondscoaches Ferruccio Valvareggi en Enzo Bearzot, zelf was hij verantwoordelijk voor de jeugdploegen. Generaties internationals-in-wording zijn door zijn handen gegaan.

JAARGANGEN 63/64

Zijn keuze voor het Europese Kampioenschap en dus de wereldtitelstrijd was de kern van de jaargangen 63/64, spelers als Bergomi, Ferri, De Napoli, Donadoni, Giannini, Vialli en Mancini. "Er is een vertrouwensband, bijna een vader-zoonrelatie. Die groep speelt al bijna tien jaar samen, ik heb hen zien opgroeien als mens en zien groeien als voetballer."

Vicini is een bewonderaar van Giannini. "Ik herken iets van mijzelf in zijn spel, al moet ik toegeven dat hij het beter doet dan ik het gedaan heb. Hij heeft het in zich de echte spelmaker te zijn. Giannini bezit een uitstekende techniek en doorziet het spel. Hij kan uitgroeien tot een echte vedette."

Vanaf 5 mei kwam de groep van 22 spelers bij elkaar in het sportcentrum van de Italiaanse bond bij Florence en begin juni wordt verhuisd naar de omgeving van Rome. "wij hebben veertig dagen tussen het eind van de competitie en onze eerste WK-wedstrijd. Dat is genoeg om het werk te voltooien voor een aanvallend en snel spelend Italiaanse elftal."

Voltooien, want het werk is al in de voorgaande jaren gedaan. Vicini: "Op dit moment staan negen van de elf spelers uit de Bondsrepubliek in het elftal. Als Ancelotti nog terug komt zijn het er tien van de elf en dan kan toch gesproken worden van hetzelfde elftal als twee jaar geleden."

De Italiaanse bondscoach is geen voorstander van het op grote schaal importeren van buitenlandse voetballers. "Maar het is vrijwel onvermijdelijk. Ik vergelijk het met de gouden jaren van Hollywood. Vrijwel iedere filmster in de wereld ging naar Californië, omdat d[...] met het mooiste werk, [...] grote geld te verdienen[...] Die situatie hebben wij [...] het Italiaanse voetbal."

"Ik moet dat aanvaar[...] maar ik sta er niet achter[...] was ook geen voorsta[...] van het verhogen van [...] toegestane aantal "vreem[...] lingen" van twee tot [...] Iedere buitenlander [...] keert de weg naar de [...] voor een Italiaanse voet[...] ler. Het is geen toeval dat [...] aan de top een gebrek [...] ben aan specialisten."

"Op het moment dat [...] grenzen verder open gin[...] is de opleiding van ei[...] spelers teruggedrongen. [...] clubs wilden snel succes, [...] ten dus specialisten, top[...] rers, spelmakers. Dat is [...] koste gegaan van de ontwi[...] ling van de eigen speler.

Het is niet te ontken[...] dat de buitenlanders de [...] petitie tot een hoog ni[...] verheffen, maar het is [...] toeval dat het acht jaar [...] geduurd voor wij op het [...] denveld, in Giannini, [...] opvolger voor Antognoni [...] ben gevonden."

TOEVAL

Dat is trouwens meer [...] gevolg van het toeval [...] van een gerichte politiek. [...] Roma bezat de weergal[...] braziliaan Falcao, met [...] Giannini nog voor een se[...] heeft samen gespeeld en [...] wie de huidige Italiaa[...] spelmaker zegt veel te [...] ben geleerd.

Nieuw aangetrokken ve[...] uit Zuid-Amerika, [...] Cerezo, haalden de sp[...] niet, Vanenburg kwam [...] Roma besloot daarom [...] eigen talent meer tijd [...] gunnen te rijpen.

Dat geduld bezitten [...] nig Italiaanse topclubs. [...] ini wel. "Op het moment [...] ik de taak van bearzot o[...] nam, had ik een doel [...] ogen. Daarvoor was mij [...] jaar de tijd gegund. In [...] periode is het Europese K[...] pioenschap geweest. Dat [...] geen doel, maar een mid[...]

Verder hebben wij [...] vriendschappelijke wedst[...] den gespeeld. Dat is [...] ander soort krachtme[...] maar het biedt wel de m[...] lijkheid de eigen ploeg [...] confronteren met alle sp[...] soorten die je ook in [...] wereldkampioenschap [...] tegenkomen."

ITALIË

●Republiek, hoofdstad Rome, 58 miljoen inwoners, 301.279 km2 groot, inkomsten voornamelijk uit industrie en toerisme, gemiddeld inkomen 21.000 gulden.

Bond opgericht in 1898, aantal leden: 1.314.400.

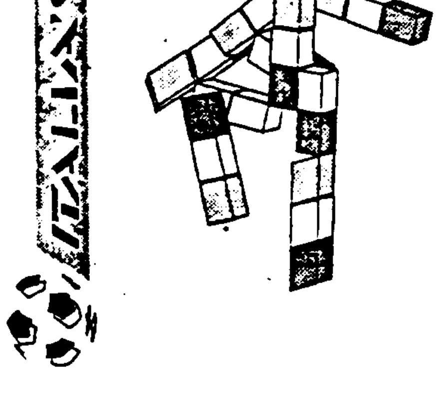
Geplaatst als gastland.

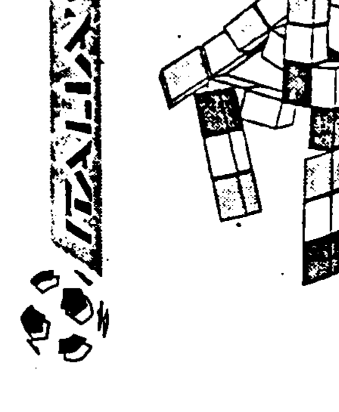
WK-historie: voor de 12e keer deelnemer (1934, 1938, 1950, 1954, 1962, 1966, 1970, 1974, 1978, 1082, 1986, 1990), 3 keer kampioen (1934, 1938, 1982), 1 keer finalist (1970).

Bondscoach: Azeglio Vicini.

■ *De gastheren van het wereldkampioenschap voetbal: Italië*

Argentijn kan weer schitteren

De wonderbaarlijke avonturen van Diego

Maradona wordt de ster van het toernooi om het wereldkampioenschap voetbal. Als hij tenminste fit is, niet te zwaar weegt, in vorm is en zin heeft.

Maradona leidde zijn team vier jaar geleden in Mexico in superieure stijl naar de wereldtitel. Daarna maake hij sterke jaren door bij Napoli. Dit seizoen kwam hij vooral in het nieuws door een dreigende breuk met zijn club, een vermeende ruzie met de mafia, een flirt met Olympique Marseille.

Een greep uit het nieuws van het laatste jaar spreekt boekdelen. Op 4 september keerde hij terug van vakantie. Hij meldde zich twee maanden te laat bij Napoli. Op 13 oktober kreeg Maradona een boete van 15.000 gulden van de Italiaanse voetbalbond, wegens het beledigen van een scheidsrechter.

Begin november werd hij voor het Europese bekertreffen tegen Wettingen door manager Moggi weggestuurd, wegens ongedisciplineerd gedrag. Twee dagen later sloeg Maradona voor zijn woning een opdringerige supporter voor de vlakte.

LIMOUSINE

Op 8 november trouwde Maradona, na een rel rond de limousine waarin hij zich naar het stadhuis in Buenos Aires liet rijden. De wagen was eerder eigendom van de nazi Joseph Goebbels.

In december beschuldigde Maradona de FIFA van manipulatie bij de loting van het WK. "De groep van Argentinië, met Cameroun, de Sovjetunie en Roemenië, is de zwaarste van allemaal. Het kan niet anders of dit is vooraf geregeld. Ze willen van ons af", sprak hij.

De wereldvoetbalfederatie liet een dag later weten te twijfelen aan het verstand van de vedette. Maradona weigerde zijn woorden in te trekken. Hij kreeg een boete van 14.000 gulden.

In januari raakte hij in opspraak door herhaaldelijk de training bij Napoli te missen. Tegen clubvoorzitter Ferlaino zei hij opnieuw weg te willen. Vervolgens miste hij de trein naar het trainingskamp voor de wedstrijd tegen Fiorentina. Op 18 februari maakte hij in de wedstrijd tegen AS Roma zijn honderdste doelpunt voor Napoli. Alles was weer vergeten en vergeven.

ARGENTINIE

●Republiek, hoofdstad Buenos Aires, 31,5 miljoen inwoners, 2.766.889 km2 groot, inkomsten voornamelijk uit landbouw, gemiddeld inkomen per jaar 4800 gulden.

Bond opgericht in 1893, aantal leden: 430.000.

Geplaatst als titelverdediger.

WK-historie: voor de 10e keer deelnemer (1930, 1934, 1958, 1962, 1966, 1974, 1978, 1982, 1986, 1990), 2 keer kampioen (1978, 1986).

Bondscoach: Carlos Bilardo.

■ *Diego Maradona*

BOBBY ROBSON GOKT WEER OP OUDE GARDE

Engelsen slecht in scoren, goed in verdedigen

Engeland met verliezers van EK nu naar WK '90

Engeland houdt van traditie, zelfs waar het om het nationale voetbalelftal gaat. Het team dat de eindronde in Italië gaat betwisten, zal nauwelijks afwijken van de ploeg die twee jaar geleden bij de Europese titelstrijd in de Bondsrepubliek drie keer verloor en werd overstelpt met kritiek.

Sinds Bobby Robson na het teleurstellend verlopen wereldkampioenschap in Spanje de taak van Ron Greenwood overnam, heeft hij zich wars getoond van veranderingen. Butcher, Shilton, Stevens, ze blijven verantwoordelijk voor de defensie, hoe oud ze ook mogen worden, Lineker is de man voor de doelpunten, ook al heeft hij tijden gekend zonder treffers.

Engeland verloor twee jaar geleden van Ierland, Nederland en de Sovjetunie en keerde zonder een punt huiswaarts. "We hebben ervan geleerd en zijn er ervarener door geworden", aldus Robson. "Dat we op Sardinië bijna dezelfde tegenstanders treffen is geen groot probleem. Het biedt de spelers de kans aan iedereen iets te bewijzen."

De Engelsen - en niet in de laatste plaats de bondscoach - voelen zich miskend. Was de ploeg niet vier jaar geleden in Mexico kwart-finalist? Was het niet de hand van maradona in plaats van die van god die de ploeg daar tegenhield?

GEEN GELUK

Ook bij de eindronde van het Europese kampioenschap had Engeland geen greintje geluk. Tegen Ierland hield doelman Bonner werkelijk alles, leek Lineker het scoren verleerd, tegen Nederland troffen Lineker en Hoddle de paal, tegen de Sovjets was het toernooi voorbij.

ENGELAND

●Koninkrijk, hoofdstad Londen, 48 miljoen inwoners, 130.441 km groot, inkomsten voornamelijk uit lichte industrie en handelsbanken, gemiddeld inkomen 21.000 gulden.

Bond opgericht in 1861, aantal leden: 3.000.000.

Geplaatst als tweede in Europese groep 2.

Resultaten in kwalificatie: Engeland - Zweden 0-0, Zweden - Engeland 0-0, Albanië - Engeland 0-2, Engeland - Albanië 5-0, Engeland - Polen 3-0, Polen - Engeland 0-0.

Wk-historie: voor de 9e keer deelnemer (1950, 1954, 1958, 1962, 1966, 1970, 1982, 1986, 1990), 1 keer kampioen (1966).

Bondscoach: Bobby Robson.

Vandaar waarschijnlijk dat Robson het vertrouwen blijft uitspreken in zijn geroutineerde as. Voor zover mogelijk althans. Bryan Robson, al vijf jaar de motor van de nationale ploeg, is geruime tijd geblesseerd geweest.

De aanvoerder van Manchester United heet onmisbaar te zijn, zoals als Gullit bij Nederland. Bij zijn laatste internationale optreden, in december op Wembley tegen Joegoslavië, maakte Robson beide Engelse doelpunten, 2-0. Voordien had de ploeg drie duels op rij niet meer gescoord. Overigens verloor Engeland niet meer, sinds het omstreden EK in de Bondsrepubliek.

De blessure van Robson dwingt de andere Robson mogelijk tot een omschakeling, waarvan hij onder normale omstandigheden wars is. Sinds het desastreus verlopen EK kwam eigenlijk alleen centrale verdediger Des Walker "vast" in de ploeg.

Aankomende verdedigers als Paul Parker en Michael Thomas konden de routine (Stevens) niet verdringen. De vaardige Gascoigne van Tottenham bleef ondanks zijn surplus aan techniek vaak buitenspel, zoals zijn exploeggenoot Glen Hoddle in vervlogen tijden.

NIEUWE KANSEN

Zelfs de vleugelspitsen Barnes (Liverpool) en Waddle (Marseille) kregen nieuwe kansen, hoewel ze als international zelden het niveau als bij hun club haalden. Voor aanvaller Beardsley gold hetzelfde.

Zelfs de problemen met de supporters bleven in het Engelse kamp onveranderd. De echte supporters zijn bang dat de drang naar traditie bij Bobby Robson een als altijd degelijk, maar kleurloos en saai Engeland te zien zal geven. Scoren behoort niet tot de kracht van de ploeg, verdedigen wel. In de kwalificatie-wedstrijden werd doelman Shilton niet een keer gepasseerd.

Platt fungeert bij Aston Villa als "hangende" spits, kort achter de aanvallers. Voor die positie heeft de Engelse ploeg - mits fit - Bryan Robson voorhanden. Hij zal normaal gesproken met Liverpool's McMahon centraal in de ploeg staan. Platt, hoe sterk ook in de league, zal op die positie onder normale omstandigheden geen kans krijgen.

Rest de positie van spits naast Lineker, vier jaar geleden in Mexico topschutter van het toernooi. Ook op die plaats komt Platt ideaal uit de voeten. Maar of Robson het aandurft een gevestigde kracht te passeren?

BONDSCOACH CHARLTON BIJNA HEILIG VERKLAARD

EK-winst op Engeland nog steeds hoogtepunt

Ierland compleet in ban van wereldkampioenschap

Ierland is positief gestoord als het om voetbal gaat. De trainer houdt het simpel, de spelers willen zo snel mogelijk naar het doel van de tegenstander en de supporters worden wel de besten van de wereld genoemd. Ierland is Nederlands laatste groepstegenstander in Italië.

Ierland houdt van voetbal. Het lange hoofd van bondscoach Jack Charlton siert T-shirts. Alle thuiswedstrijden in het oude rugby-stadion aan Lansdowne road waren uitverkocht. Oefenduel of niet. Toen Ierland zich in oktober, ten koste van aartsrivaal Noord-Ierland, vrijwel verzekerde van deelneming aan de eindronde, barstte een ongekend feest los.

Cijfergekken rekenden uit, dat de 3,5 miljoen inwoners van het groene land gemiddeld tien alcoholische versnaperingen naar binnen werkten op die gedenkwaardige avond van 11 oktober. Ierland had zich voor het eerst in de geschiedenis geplaatst. "De winst is een belangrijke morele zege voor het land", droeg premier Charles Haughey destijds aan de vreugde bij.

Reisbureaus konden al de volgende dag de vraag naar kaarten en trips niet aan. De verwachting is, dat ruim 10.000 Ieren naar Sardinië en Sicilië vertrekken, voor het bezoeken van de duels tegen Nederland, Egypte en Engeland.

WERKROOSTERS

Momenteel borduren zakenmensen driftig aan speciale werkroosters, zodat hun arbeiders van de zomer maar niets behoeven te missen van Italië. Bang als ze zijn, dat het verzuim de economische bedrijvigheid zal aantasten. Hetgeen eerder gebeurde op die 11e oktober, toen het plotseling leven zich tijdelijk afspeelde in de bekende pubs.

Het land waarin eigenlijk traditionele sporten als hurling en gaelic football belangrijker zijn, gaat tijdelijk uit zijn bol van het "normale" voetbal. Dat komt omdat met de "eigen" sporten geen internationale eer is te behalen, met "ons" voetbal des te meer.

Charlton is bijna heilig, omdat hij het land successen bezorgt. Het zij hem vergeven, dat hij als halve kluizenaar leeft in Noord-Engeland en zich onledig houdt met vissen en jagen. De uitschakeling tegen Nederland tijdens de Europese titelstrijd in 1988 was helemaal niet erg, want Ierland had van Engeland gewonnen.

In de aanloop naar het wereldkampioenschap waren de resultaten uitstekend. Ierland, met zijn witte klaverblad op de groene trui, verloor van acht duels alleen uit bij Spanje: 0-2. Het waren de enige tegendoelpunten in de reeks.

STAAT VAN DIENST

Jack Charlton, wereldkampioen met Engeland in 1966, is een normale man, met een grote staat van dienst als voetballer: 35 interlands, 629 competitiewedstrijden voor Leeds United, voetballer van het jaar in 1967.

Als trainer zeurt hij nauwelijks over tactiek, drinkt hij gezellig een biertje, gaat vissen als lotingen voor grote toernooien worden verricht en laat zijn spelers in hun waarde. Hij opereert altijd met vier verdedigers, vier middenvelders en twee spitsen. Wie ook de tegenstander is. Het accent ligt op het zo snel mogelijk verplaatsen van de bal van verdediging naar aanval. Typisch Brits dus, hoewel Ierland niet tot Groot-Brittannië behoort.

Charlton, bondscoach sinds 1986, vormde Ierland om van een aardig, individueel gericht en ongedisciplineerd gezelschap tot een robuuste, strijdbare, gedisciplineerde selectie van goede voetballers.

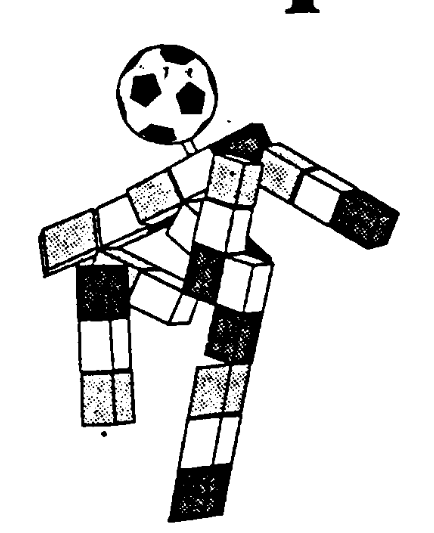
In december "zondigde" Charlton, door Nederland te bespioneren in het duel met Italië. De wedstrijd was niet om aan te zien en "De Giraffe" mijmerde over de aardige zaken des levens die hij in de verloren tijd had kunnen doen.

VERVELEND

"Ik wil dat mijn ploeg op een bepaalde manier speelt en daarmee succes heeft. Dat is mijn werk. De spelers vinden dat leuk en de supporters ook. Als een enkeling niet kan voetballen zoals ik het wil, is dat vervelend voor hem."

Charlton is voor het samenstellen van zijn selectie aangewezen op zijn "buitenlanders". Eigenlijk geldt dat zelfs letterlijk, want de meeste internationals spelen slechts in het Ierse team, omdat ze ouders of voorouders uit dat land hebben.

Slechts enkelen, onder wie doelman Pat Bonner en verdediger Paul McGrath, zijn echte Ieren. De spelers verdienen hun brood in Engeland, Schotland of het Europese vasteland. De Ierse

competitie is niet serieus te nemen, in ieder geval een van de slechtste in Europa.

BASIS

In principe is de basis van Charlton als volgt: Bonner; Morris, McCarthy, Moran en Staunton; Houghton, Whelan, Townsend en Sheedy; Cascarino en Aldridge. McGrath is een alternatief voor bijvoorbeeld Townsend. Klinkende namen. Zowaar een internationaal gezelschap. Zij moeten zorgen voor succes in Italië. Het land is er rijp voor.

Jammer alleen, dat Liam Brady niet meedoet. De geslepen middenvelder, waarschijnlijk de beste voetballer in 's lands geschiedenis, is een groot toernooi niet gegund. Brady miste de Europese titelstrijd vanwege een schorsing (rood Jan Keizer) en een blessure.

Toen hij vorig jaar in een oefenduel tegen de Bondsrepubliek door Charlton gewisseld werd, bedankte hij voor de eer. Jammer voor de echte voetballiefhebber. Vervelend misschien ook voor Ierland, want een speler die op de bloedhete eilanden een bal kan vasthouden, is nooit weg.

IERLAND

●Republiek, hoofdstad Dublin, 3,6 miljoen inwoners, 70.283 km2 groot, inkomsten voornamelijk uit mijnbouw en lichte industrie, gemiddeld inkomen 12.000 gulden.

Bond opgericht in 1973, aantal leden: 53.000.

Geplaatst als tweede in Europese groep 6.

Resultaten in kwalificatie: Noord-Ierland - Ierland 0-0, Spanje - Ierland 2-0, Hongarije - Ierland 0-0, Ierland - Spanje 1-0, Ierland - Malta 2-0, Ierland - Hongarije 2-0, Ierland - Noord-Ierland 3-0, Malta - Ierland 0-2.

Wk-historie: voor de 1e keer deelnemer.

Bondscoach: Jacky Charlton.

Geen WK voor Oostenrijker

BRIXEN IM TAL — Voor de 18-jarige Oostenrijker Thomas Flogel is het toernooi om het wereldkampioenschap voetbal reeds voorbij voordat het begonnen is. In het trainingskamp dat de Oostenrijkse bondscoach Josef Hickersberger in Brixen im Tal houdt, liep Flogel een dermate ernstige blessure op dat hij geruime tijd is uitgeschakeld.

40-Jarige doelman steeds beter

Peter Shilton kan record van Jennings breken

Peter Shilton gaat, het kan bijna niet anders, bij het toernooi om het wereldkampioenschap opnieuw een record breken. De doelman van Engeland wil de Noordier Pat Jennings, met 119 interlands koploper van de Britse keepers, overtreffen.

Op 40-jarige leeftijd zal Shilton daaraan voorbij gaan. Twee jaar geleden, op 15 juni 1988, speelde hij tegen Nederland zijn honderdste wedstrijd voor Engeland. Ofwel, een century. Sindsdien weet hij nog steeds van geen wijken.

Bondscoach Robson, toch al geen liefhebber van verjonging, blijft de geroutineerde speler van Derby County handhaven. "Shilton is de beste", aldus Robson. "Hij is compleet en streeft naar perfectie. De ouderdom lijkt geen vat op hem te hebben. Hij wordt alleen maar beter."

Shilton, in 1980 met Nottingham Forrest winnaar van de Europese beker voor landskampioenen, is de discussie over zijn leeftijd al jaren moe.

"Bij de kwalificatie voor het WK in Mexico, vier jaar geleden, kreeg ik in acht duels slechts twee doelpunten tegen, bij de eindronde zelf waren dat er drie in vijf wedstrijden. Waaronder die bal met de hand van Maradona."

Ook daarna bleef Shilton vaak foutloos. "In aanloop naar het EK kreeg ik in acht wedstrijden een doelpunt tegen, op een moment dat we ons al hadden geplaatst en de concentratie te wensen overliet."

De eindronde in de Bondsrepubliek vormde een dissonant. In drie wedstrijden werd Shilton zeven keer gepasseerd, waarbij drie keer door Van Basten.

De Britse pers schreeuwde om een jonge kracht. Shilton bleef staan. In de kwalificatie op weg naar Italië kreeg hij in zes wedstrijden geen tegendoel punt. "Het is niet vreemd dat keepers vaak tot hoge leeftijd doorgaan", verklaart hij zijn reeks. "Aan het leerproces komt nooit een einde."

WK '90 WK '90 WK '90 WK '90 WK '90

BONDSCOACH GEBRUIKT VEERTIG SPELERS IN TWEE JAAR

Ploeg moet het hebben van het collectief

Hickersberger dwingt met verjongd Oostenrijk kwalificatie WK af

Josef Hickersberger wordt door zijn vrienden Peppi genoemd. Een goed Oostenrijks gebruik. Peppi Hickersberger heeft veel vrienden, in de kring van mensen met wie hij zich vooral bemoeit, de Oostenrijkse voetbalinternationals, die hij over een breed front de kans heeft gegeven internationale ervaring op te doen. Niet echter in de groep die zich vaak met hem bezig houdt, de Oostenrijkse sportpers.

Heribert Weber, met 68 landenwedstrijden de meest gelouterde uit de groep kandidaten, bedankte voor de eer omdat hij zich te goed voelde voor een plaats op de reservebank bij het beslissende duel Oostenrijk - DDR.

Toni Polster, de enige vedette uit de huidige Oostenrijkse selectie is ook niet zonder aanvaringen gebleven met de bondscoach. Hickersberger: "Weber is 34 en ik zal voor hem op korter of langer termijn een ander moeten vinden. Of dat voor of na het wereldkampioenschap gebeurt, hangt af van de vorm van hem en van andere kandidaten. Polster is met afstand de beste voetballer van de huidige generatie."

De buitenwacht heeft Hickersberger aangevallen omdat hij sinds 1 januari 1988, op 39-jarige leeftijd de jongste bondscoach in de geschiedenis van het Oostenrijkse voetbal, veertig spelers heeft laten opdraven voor het nationale elftal.

"Het was wat veel, dat moet ik toegeven. Maar als oude koeien' weinig melk meer geven, onderneemt de veehouder toch ook iets. In deze twee jaar hebben twaalf spelers uit het elftal tot 21 jaar de overstap naar de A-ploeg gemaakt en met de kwalificatie voor Italië is toch iets bereikt na gemiste eindronden van Europese Kampioenschappen en onze afwezigheid in Mexico."

ERELIJST

Hickersberger, zes jaar actief in de Bundesliga (Kickers Offenbach, Fortuna Düsseldorf) toen Oostenrijkse voetballers nog een exportartikel waren, heeft geen indrukwekkende erelijst als bondscoach. Wat dat betreft zette hij de lijn van zijn voorganger Branko Elsner voort, die in 1987 met zijn ploeg zeven keer speelde, twee keer won en drie keer verloor.

Over twee jaar Hickersberger, die op 1 januari 1988 van assistent tot coach promoveerde, is de balans over twintig wedstrijden: zeven overwinningen, vijf gelijke spelen en acht nederlagen. "Ik heb heel wat kritiek gekregen toen ik begon met verlies tegen Marokko en Zwitserland, maar ik heb de verjonging doorgezet en voor de moed risico te nemen is tenslotte toch de beloning gekomen."

In de kwalificatie won Oostenrijk de beslissende wedstrijd tegen de DDR in Wenen met 3-0, drie doelpunten van Toni Polster. "Die wedstrijd hadden wij ook met 5-0 kunnen winnen", constateerde Hickersberger. "Het elftal van de DDR verloor volledig zijn kop toen het erop aan kwam. Geen wonder, indien een bond tijdens de kwalificatieronde voor een WK twee keer zijn coach vervangt, heb je geen recht tot klagen als het mis gaat."

KREDIET

De bond heeft Hickersberger krediet gegeven en heeft zich ook volledig achter de plannen van de coach gesteld voor de voorbereiding op het WK. Hickersberger "kreeg" vier driedaagse trainingsbijeenkomsten in februari en maart. Onmiddellijk na afloop van het seizoen, op 16 mei, verzamelt de groep zich voor de laatste trainingsperiode tot het vertrek naar Florence.

In die drie weken viel de landenwedstrijd tegen Nederland en een bezoek aan de finale van de Europese beker voor landskampioenen in Wenen op 23 mei. Vier vrije dagen zijn voorzien. Hickersberger kreeg ook het fiat op zijn plan zijn spelers na de oefenwedstrijden op woensdagen niet onmiddellijk naar huis te sturen, maar nog een dagje bij elkaar te houden om nog wat te kunnen praten.

Hickersberger, die als international afscheid nam bij het wereldkampioenschap in Argentinië met een overwinning van 3-2 op de Bondsrepubliek: "Wij hebben een jong elftal. De ontwikkeling is nog niet voltooid. Spelers als Pfeffer (24), Pecl (24), Russ (25), Herzog (21) en Artner (23) zijn echt op nul begonnen en hebben hun ervaring moeten opdoen in de kwalificatiewedstrijden voor het wereldkampioenschap."

GEEN STERREN

"Oostenrijk heeft geen grote sterren, zoals Italië, Nederland en de Bondsrepubliek. Er is, behalve Polster, niet een speler die een wedstrijd naar zijn hand kan zetten. Daarom zal de hele ploeg het moeten doen. Ik geloof dat het kan, ook al is het een elftal met twee gezichten. Soms heel mooi, zoals tegen de DDR, af en toe heel lelijk. Wij verloren in Oslo met 1-4 van Noorwegen, speelden 0-0 op IJsland."

Hickersberger weet dat verlies tegen de DDR met uitschakeling voor Italië het einde van zijn functie had kunnen betekenen. Het is overigens een positie waar hij niet overmatig aan hecht. Als zijn contract deze zomer afloopt, wil hij best bij een club gaan werken. Hij zou zelfs een functie als tweede man bij het Italiaanse toernooi hebben aanvaard.

"Dat echter alleen omdat vermoedelijk de beste coach van de wereld de baas zou zijn geworden." Ernst Happel, die een plaats heeft in de Oostenrijkse WK-commissie, de man die de Nederlanders bij hun laatste optreden in het wereldkampioenschap naar zilver leidde in Argentinië (1978).

REPUTATIE

"Indien iemand onder Happel moet werken, kun je het geen degradatie noemen. Ik heb zelf voorgesteld hem te vragen, omdat ik er van overtuigd ben dat Oostenrijk veel profijt kan hebben van zijn ervaring, kennis en reputatie. Hij is bovendien een zeldzame collega."

"In de tijd dat het minder goed ging met het elftal heeft hij mij door dik en dun verdedigd, ik heb veel met hem gepraat over voetbal en ik zal het blijven doen. Misschien ook nog wel in Italië. Hij heeft aangekondigd naar het wereldkampioenschap te gaan, maar alleen als toeschouwer. Het is geen slechte gedachte dat de deskundigste toeschouwer bij het wereldkampioenschap een Oostenrijker is."

De oude "Geroe" is de man achter de successen van Tirol en kan als een van de weinigen in het huidige Oostenrijkse voetbal op een letterlijk en figuurlijk ruime buitenlandse ervaring wijzen. Dit seizoen spelen slechts twee Oostenrijkers in buitenlandse competities, Polster bij Sevilla, Niederbacher (geen WK-kandidaat) bij het nederige Waregem in België.

"Buitenlanders vormen soms een moeilijkheid", stelde Hickersberger, "maar daar staan positieve punten tegenover in scholing er ervaring. Er zijn spelers die zonder enig probleem in het buitenland kunnen meekomen, maar doordat Oostenrijk de laatste grote toernooien heeft gemist, heeft vrijwel niemand zich echt in de kijker kunnen spelen.

Er is nog een belemmering. Spelers die zich buiten Oostenrijk nog moeten waarmaken, zijn vaak veel te duur. De clubs vragen enorme transfersommen, daar wordt waarschijnlijk gedacht dat met de verkoop van een speler een hele vereniging financieel gezond gemaakt kan worden."

OOSTENRIJK

Republiek, hoofdstad Wenen, 7,5 miljoen inwoners, 83.855 km2 groot, inkomsten voornamelijk uit eindfabrikaten, landbouw en toerisme, gemiddeld inkomen 24.000 gulden.

Bond opgericht in 1904, aantal leden: 253.000.

Geplaatst als tweede in Europese groep 3.

Resultaten in kwalificatie: Sovjetunie - Oostenrijk 2-0, Oostenrijk - Sovjetunie 0-0, Oostenrijk - Turkije 3-2, DDR - Oostenrijk 1-1, IJsland - Oostenrijk 0-0, Oostenrijk - IJsland 2-1, Turkije - Oostenrijk 3-0, Oostenrijk - DDR 3-0.

WK-historie: voor de 6e keer deelnemer (1934, 1954, 1958, 1978, 1982, 1990), 2 keer halve finalist (1934, 1954).

Bondscoach: Josef Hickersberger.

Op deze foto van Oostenrijk ontbreekt Tony Polster. De wel aanwezige spelers zijn, op de voorste rij van links naar rechts: Manfred Linzmaier, Russ, Andreas Ogris, Klaus Lindenberger en Albert Hoertnagl. Staande van links naar rechts: Streiter, Christian Keglevits, Peter Artner, Peter Schoettel, Heimo Pfeifenberger en Robert Pecl.

ITALIA'90

MEERMALIG EUROPEES TOPSCHUTTER VAAK UITGEFLOTEN

Messcherpe spits moet de treffers maken

Oostenrijks enige echte vedette niet geëerd in eigen vaderland

Een Oostenrijkse krant noemde de speler, die de nationale selectie ten koste van de DDR naar Italië schoot Golster. Een beetje goal, een beetje geld en veel Polster.

Toni Polster is de enige Oostenrijker die nog dik belegd brood in het buitenland verdient. In Sevilla, waar hij ongekend populair is, nadat Torino zijn topschutter het heilige kruis nagegeven had. Negen doelpunten in 32 wedstrijden was niet genoeg, maar in werkelijkheid toch heel veel, want coach radice liet de Oostenrijker slechts tien volledige wedstrijden in het veld staan en wisselde hem 22 keer.

Polster was een witte raaf in het Oostenrijkse voetbal, een messcherpe spits. Met Austria werd hij landskampioen in '84, '85 en '86, drie jaar ook was hij topscorer. In 1985 met 24 doelpunten, een jaar later met 32 en in zijn laatste Austriaseizoen scoorde hij zelfs 39 keer.

Was het Roemeense voetbal in die tijd niet ongekend corrupt, Polster zou de Europese koningsschutter geweest zijn. In 1987 echter kreeg hij slechts de zilveren schoen, omdat Rodian camataru 44 keer de roos trof.

Polster is de enige Oostenrijker die Jozef Venglos, de coach van Tsjechoslowakije, tegenstander van Oostenrijk in de Italiaanse groepswedstrijden, angst inboezemt.

"Polster is een geweldige aanvaller, ik heb nu al slapeloze nachten, wanneer ik er aan denk hoe hij moet worden uitgeschakeld", zei de trainer die met zijn land de laatste twee vriendschappelijke wedstrijden tegen Oostenrijk vrij gemakkelijk heeft gewonnen.

Toni Polster heeft het voetballen niet van een vreemde. Vader Anton speelde ook, als linksbuiten, zij het slechts een keer, voor Oostenrijk. De oude Polster is zijn vurigste supporter, maar niet zijn verstandigste. Landelijk bekend werd zijn advies aan de zoon: "Jij kunt beter alles alleen proberen, want die anderen kunnen er toch niets van."

OVERDREVEN

Het advies was licht overdreven, want de internationaal, die veertien keer scoorde in 32 landenwedstrijden, heeft toch al de neiging meer op zijn eigen kwaliteiten te vertrouwen, dan op die van zijn ploegmaten.

Misschien is hij daarom wel mislukt in Turijn, dat hem voor ongeveer drie miljoen gulden aantrok. Nadat hij met veel fanfare was binnengehaald, verstomde de jubelstemming vrij snel. "Ik begrijp nog altijd niet waarom Torino en de groep verslaggevers, die om de club zwermt, weinig goeds bij mij ontdekt hebben. In Italië telt voor een aanvaller maar een ding, scoren. Dat deed ik. Het ging de club toen ook nog goed."

Het aanbod uit Sevilla voelde hij als een ontsnappingsmogelijkheid. "Misschien ben ik wel een trekvogel, maar ik heb ook de eigenschap dat ik graag nestwarmte voel. Die was er in Turijn niet, in Sevilla wel. Het Spaanse publiek staat voor de volle honderd procent achter zijn spelers en dat helpt."

"Na onze wedstrijd tegen de DDR ben ik werkelijk ingehaald in Sevilla. Als een vorst, terwijl ik toch niets voor Spanje of Sevilla had gedaan. Maar ik ben een van de hunnen en dat telt. Waarschijnlijk wisten zij niet eens dat drie doelpunten in een landenwedstrijd iets heel bijzonders voor Oostenrijk is.

ZES TREFFERS

Het was namelijk in twaalf jaar niet gebeurd. Hans Krankl deed het in 1977 ook, die scoorde er zelfs zes, maar dat was in een thuiswedstrijd tegen Malta, die met 9-0 werd gewonnen."

Het Spaanse enthousiasme is hem in Wenen zelden ten deel gevallen. De Oostenrijkers die nog altijd van het verleden dromen, denken aan het wunderteam uit de jaren dertig rond Hugo Meisl, of desnoods aan het elftal dat in Argentinië of Spanje redelijk presteerde tijdens het wereldkampioenschap.

"Maar tegenwoordig hebben wij geen grote persoonlijkheden in het elftal", constateerde Happel. Oostenrijk keert zich daarom soms tegen de kleine persoonlijkheden, die enigszins buiten het stramien van de burgerlijke maatschappij vallen. Toni Polster bijvoorbeeld, die al jaren met zijn Lisa samenwoont, maar niet getrouwd is, die wel eens ijdel en eigenzinnig wil overkomen, die de eronde niet met de ploeg meeliep na "zijn" overwinning op de DDR.

"Oostenrijk heeft herhaaldelijk laten merken dat ik diende te bewijzen wat ik kon. Dat heb ik gedaan. Het kan niet altijd, maar men wil het wel. Ik heb het niet gemakkelijk gehad in de laatste anderhalf jaar. In Linz werd ik in augustus 1988 uitgefloten, voor ik de strafschop tegen Hongarije moest nemen.

UITGEFLOTEN

Ik hoef toch niet uit te leggen hoe er van de tribunes werd gefloten nadat ik gemist had. Men zou kunnen zeggen dat ik uit ploeg ben gefloten die tegen IJsland speelde, ik kreeg nog een keer de volle over mij, nadat wij in Istanbul de kwalificatie-wedstrijd tegen Turkije met 3-0 hadden verloren."

"Ja, in wenen was ik held van het publiek na mijn drie doelpunten tegen de DDR. Maar moet ik plotseling een ereronde gaan lopen voor de mensen die mij zo vaak hebben verguisd. Ik was ook nog steeds dezelfde Polster van de andere landenwedstrijden."

Polster kan niet twee, drie vergeten dat het Oostenrijkse voetbalpubliek hem herhaaldelijk op ziel heeft getrapt, omdat altijd topprestaties werden verwacht van de speler die op zijn achttiende international werd en zijn debuut opluisterde met een doelpunt.

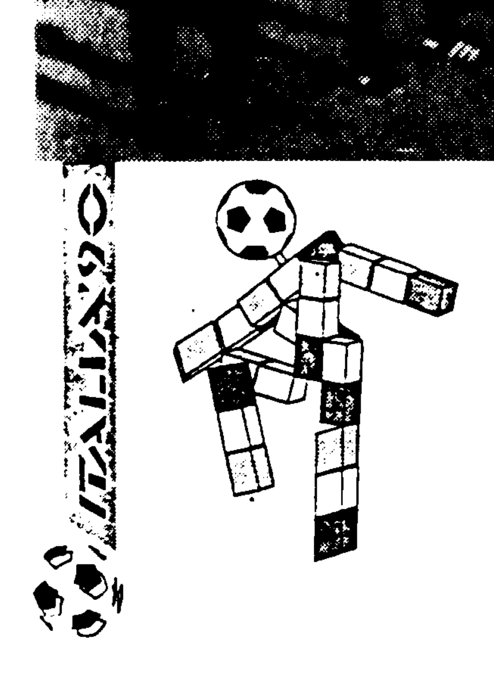
HAND BOVEN HOOFD

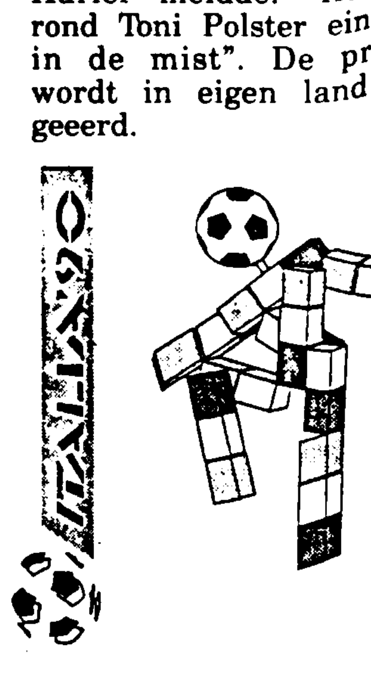
Hickersberger heeft Polster eigenlijk steeds de hand boven het hoofd gehouden. "Het is niet altijd even gemakkelijk met hem om te gaan, Oostenrijk heeft hem geen kritiek gespaard, enkele keer terecht, meestal ten onrechte. Hij staat zo in het licht van schijnwerpers, dat alles wat hij doet of laat waargenomen wordt alsof het een microscoop is bekeken."

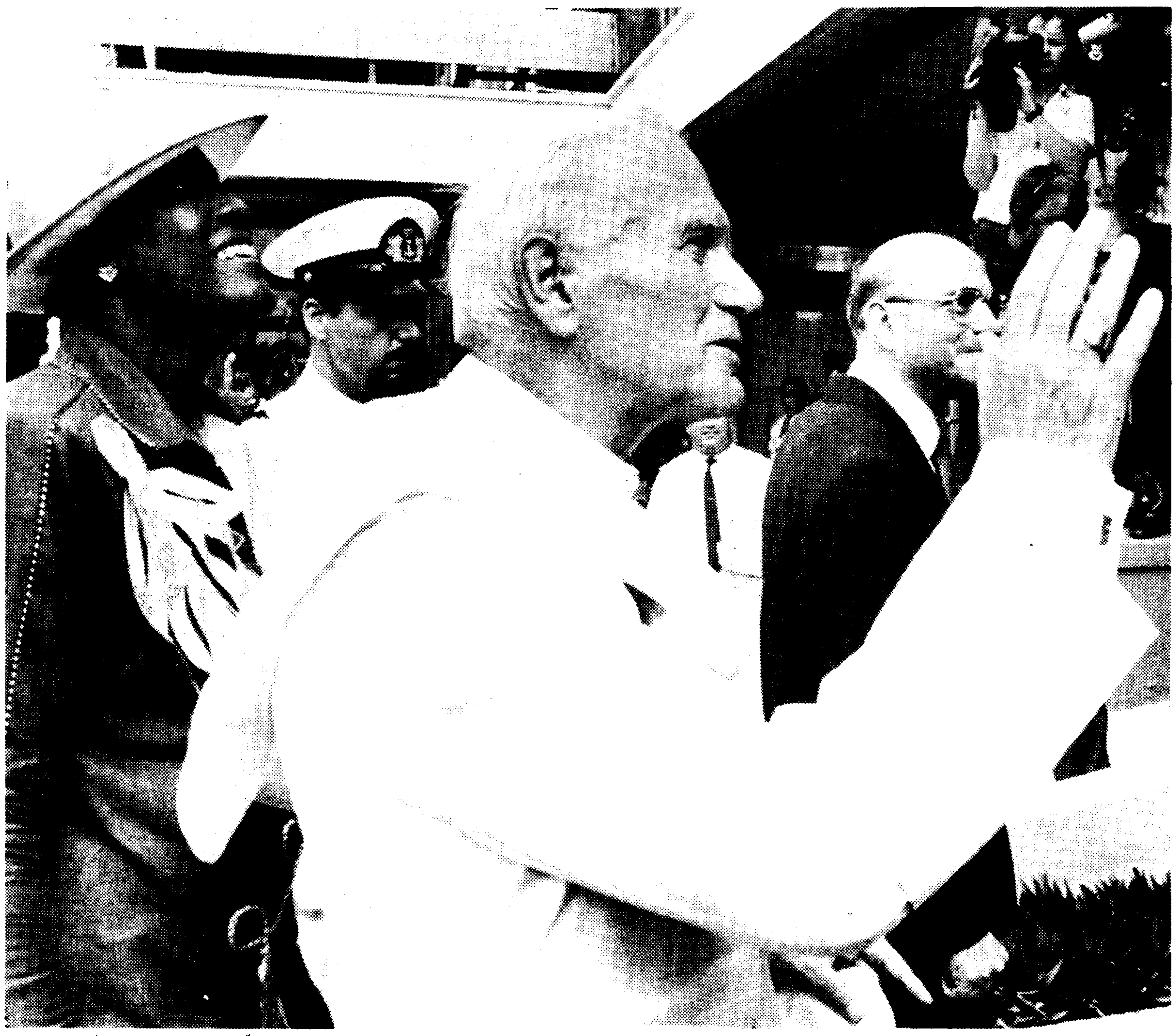
Dat verdient Polster volgens zijn coach, al is het maar omdat hij te de zin van zijn club, via FIFA het recht afdwong wedstrijden voor Oostenrijk te spelen. Zijn laatste reis naar Wenen werd traagd door weersomstandigheden. De Wiener Kurier meldde: "Komt rond Toni Polster eindelijk in de mist". De profeet wordt in eigen land geëerd.

ITALIA'90 Roemenië ITALIA'90

PAUS JOHANNES PAULUS II

OPENSTAAN NAAR ALLE HORIZONTEN

Opbouw betere wereld begint in ieder mensenhart

Evangelisatie eerste opdracht, ook in gezin

IN DEZE AFLEVERING VAN Kerk en Wereld brengen we de tekst van enige boodschappen welke paus Johannes Paulus II bij zijn recente bezoek aan het bisdom Willemstad (Aruba en de Nederlandse Antillen) heeft uitgesproken. Het gaat hier om een officieuze en vrije vertaling. Op deze manier hopen wij dat het bezoek van de paus blijft doorwerken als bron van bezinning.

IK BEN BLIJ met U te kunnen samen zijn op dit gezegende eiland, de kruising van wegen en van culturen. Zoals bij elk land dat open ligt aan de zee en voor de communicatie met andere volkeren, bevindt U zich in een bevoorrechte situatie, omdat U openstaat naar alle horizonten. Dit maakt U gevoeliger voor de problemen van de mens, van de natuur en van waar daarboven uitstijgt. Zo begon Johannes Paulus zijn preek onder de indrukwekkende Eucharistieviering in het stadion van Brievengat.

Ik dank God omdat hij mij heeft toegestaan tijdens deze nieuwe pelgrimstocht naar Latijns Amerika hier te komen en mijn gevoelens voor U uit te spreken als kinderen van de Katholieke kerk en burgers van dit schone Curacao. Ik groet met een broederlijke omhelzing Uw bisschop mgr Willem Michael Ellis en de andere broeders in het bisschopsambt die hier aanwezig zijn evenals alle priesters, religieuzen en alle zeer beminde gelovigen van dit vriendelijke land waar het zaad van het Evangelie zo bijzonder vruchtbaar is geweest. Mijn hartelijke groet richt ik ook tot de autoriteiten die hier aanwezig zijn.

ALS VRIEND

Tijdens de Eucharistieviering hebben we daarnet de woorden gehoord van Christus zelf die, zoals het geval was gisteren en ook vandaag, en die het in de toekomst zal blijven herhalen, de woorden uitsprak: Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Zijn stem is altijd actueel, want hij leeft als verrezene en is aanwezig onder ons. Zijn woorden geven ons licht en hoop om de weg van het leven te blijven volgen. Inderdaad: God onze Vader, door middel van zijn Zoon Jezus Christus en in de Heilige Geest en bewogen door de liefde, spreekt tot de mens als zijn vriend.

De liturgie van deze Paastijd brengt ons dikwijls binnen in het Cenakel waar Jezus, aan de vooravond van zijn lijden en sterven, zijn laatste samenspraak hield met zijn apostelen. In de context van deze samenspraak ontmoeten we een vraag van de apostel Filippus die te zelfder tijd een bede is: Heer, toon ons de Vader, dat is voldoende. Deze vraag en deze smeekbede van de apostel dienen ons als sleutel om te leren kennen wat er op dat ogenblik leefde in de gedachte van de apostelen. Het antwoord van Jezus schakelt elke twijfel uit en opent de weg om zijn mysterie en zijn boodschap te ontdekken: Wie mij heeft gezien, heeft de Vader gezien.

Christus is de persoonlijke openbaring van God. Niet alleen spreekt hij ons van God, zijn Vader, Jezus is Zoon van God, het Woord, of het Levende en persoonlijke woord van God, vlees geworden door tussenkomst van de Heilige Geest en in de schoot van de maagd Maria.

Jezus Christus is als Zoon van God, de weg die ons bij de Vader brengt om ons binnen te leiden en te doen deelnemen aan hetzelfde mysterie van Gods Liefde, die de Vader is, de Zoon en de Heilige Geest. Alleen als we uitgaan van dit mysterie van de liefde, zullen we het mysterie kunnen begrijpen van onze broeder de medemens.

De weg waarlangs Christus ons voert naar de Vader leidt langs alles wat hij heeft gedaan en gezegd. Dat wil zeggen: leidt door het Evangelie, dat zijn levende woord is en dat altijd ook actueel is. Het loopt vooral via alles wat Jezus Christus is: ons Pasen, onze doorgang naar de waarheid en het leven, wat hetzelfde is als God. Niemand gaat naar de Vader tenzij via mij.(Joh 14,6).

SLEUTEL

Hier en nu, zoals twintig eeuwen geleden al het geval was, gaat Jezus Christus door met te zeggen: Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Geliefde broeders en zusters, de Heer is de enige weg welke ons naar het werkelijke leven voert, naar het eeuwige geluk, naar de onwrikbare waarheid. Onze aspiraties naar een betere wereld, waar het recht en de vrede heersen, zullen alleen volledig verwerkelijkt kunnen worden in de verrezen Christus, want hij is 'de sleutel, het centrum en het einde van de menselijke geschiedenis (Gaudium et Spes).

De opbouw van een wereld, waarin de liefde en de eensgezindheid heersen, begint in ieder mensenhart, wanneer in hem de criteria, de waardeschalen en de evangelische houding van de Heer tot leven worden gebracht. Zoals ons het tweede Vaticaanse concilie leerde: Alleen Christus manifesteert zich volledig aan de mens als de eigenlijke mens en doet hem de subliemheid van zijn roeping ontdekken. (Gaudium et Spes).

Ons verlangen naar welzijn en geluk zal alleen voldaan worden wanneer de individuele mensen, de gezinnen en de gemeenschap in zijn geheel leven volgens het gebod van de liefde. Het individu, het gezin en de gemeenschap, zal niet volledig menselijk zijn als de aspiraties zich beperken tot alleen bezit hebben, consumptie en genot. Dus de mens kan zijn eigen volheid niet bereiken als niet de oprechte overgave aanwezig is van hem zelf en de anderen. Zoals het Vaticaanse concilie bevestigde: de christenen willen bouwers zijn van een 'nieuw humanisme' , waarin de mens voornamelijk wordt gedefinieerd door zijn verantwoordelijkheidsgevoel ten opzichte van zijn medebroeders en zusters en tegenover de geschiedenis.

GETUIGEN

De Heer, dat is de levende steen, waarvan Sint Petrus ons daarnet in de eerste lezing sprak. Hij zegt dat gij levende stenen moet zijn, waarop het geestelijke gebouw wordt opgetrokken, als een heilig priesterschap, voor het opdragen van geestelijke offers, die door God worden aanvaard door bemiddeling van Jezus Christus.

De verkondiging van het Woord van de Heer heeft generatie op generatie doen besluiten levende stenen te willen zijn, waarmee het Volk van God wordt opgebouwd, dat toch de kerk is. Bewust ervan levende leden te zijn van de kerk van Christus wordt gij uitgenodigd te getuigen van Uw christelijke vitaliteit en moet gij een band van eenheid vormen met die vele mensen die Uw eilanden aandoen. Die ontspanning zoeken, gastvrijheid, werk. Zo kan Uw leven een permanent getuigenis zijn van het Evangelie.

Waarom zouden we niet de Heer dank zeggen voor het ontvangen geloof en voor alle andere gaven, materieel, cultureel en geestelijk, waarmee gij gezegend zijt. Maar de beste manier om God te bedanken voor de ontvangen gaven bestaat eruit getuigen te zijn en apostelen van het Evangelie. Metterdaad, zoals het Vaticaanse concilie ons doet herinneren: De kerk is heel en al missionerend en missioneren, het werk van de evangelisatie, is de fundamentele plicht van het Volk van God. (Ad gentes).

In het contact met de mensen die enige tijd tussen U doorbrengen als toerist, voor de handel of om te werken, kunt gij zien dat de wereld, ondanks de onnoemlijke tekens van afwijzing van God, er toch langs onverwachte wegen daarnaar op zoek is omdat hij zich bedroefd voelt in zijn behoeften. (Evangelii nuntiandi).

Die verschillende vormen van contact kunt gij beschouwen als Uw plicht als christenen, Uw manier van leven en handelen zal deze mensen die op bezoek zijn in U de getuigen van Gods liefde doen herkennen. Daarom zijn op U ook deze woorden van het Vaticaanse concilie van toepassing: de christelijke gemeenschap bestaat uit mensen, die verenigd in Christus, geleid worden door de Heilige Geest bij zijn pelgrimeren naar de Vader en zij hebben het Goede nieuws ontvangen van de verlossing om dit door te geven aan alle anderen. De kerk voelt zich door hen nauw en echt solidair met het menselijke geslacht en zijn geschiedenis (Gaudium et spes).

BASIS

De Evengelische boodschap, die de basis vormt bij het opbouwen van een betere wereld, moet vooral in het christelijke gezin beleefd worden. Deze gemeenschap op Curacao heeft, in eenheid met zijn pastores, als thema voor het bezoek van de paus gekozen: un miho mundo manan ku mas famia kristian. Daarmee wordt aangegeven dat dit een van Uw prioriteiten is bij het verwezenlijken van het Rijk van Gods. Inderdaad: in het gezin wordt begonnen met het opbouwen van een betere wereld. Dit is alleen mogelijk wanneer het gezin niet alleen beschouwd wordt als slechts een samenwonen, maar juist als een intieme echtelijke gemeenschap van liefde en leven. Daarom ontvangt het gezin de grote opdracht de liefde te bewaken, te onthullen en uit te stralen als een levende weerspiegeling en daadwerkelijke participatie aan de liefde van God voor de mensheid en de liefde van Christus de Heer voor zijn bruid, de kerk.

Juist in het kader van het evangeliserend handelen voelen de christelijke echtelieden zich geroepen tot een grotere heiligheid van leven in trouw aan de leer van de kerk. Maar in tegenstelling hiermee maken we het in onze dagen mee dat een aantal klachten worden geuit over het instituut van het gezin. Zoals het samenwonen, zonder het sacrament van het huwelijk en de echtscheiding, de huwelijksontrouw, het vertrek uit de woning en het achterlaten van de kinderen, het schenden van het recht op leven door de abortus en de uitsluiting van de vruchtbaarheid. Dit alles op zijn beurt wordt weer gevoed door een materialistische mentaliteit, maar ook spelen mee de corruptie en de uitdagende pornografie.

Beminden in de Heer. Het volgende wil ik in Uw eigen taal zeggen: het is noodzakelijk het gezin te evangeliseren, zodat het echt een gemeenschao wordt waar het Evangelie leeft en wordt overgedragen, omdat het hele christelijke gezin op zijn beurt weer andere gezinnen moet gaan evangeliseren. U, christelijke vaders en moeders, samen met jullie kinderen heeft de taak met blijdschap en overtuiging het 'goede niewus' te verkondigen over het gezin als fundament en gemeenschap en als ' huis-kerk' (Lumen gentium).

HOOP

De aanwezigheid van zoveel jongeren in dit Sentro Deportivo Korsou is al een motief voor hoop op de komst van een betere wereld, waarnaar wij allemaal verlangen. Beminde jongelui, die ik steeds in mijn hart draag. Beleef je illusies door het volgen van Christus. Laat je door niets uit het veld slaan en ook niet aantasten in jullie vertrouwen in Hem noch in jullie hoop om een betere, nieuwe wereld op te bouwen, waarin gulheid heerst en liefde. In jullie hart voel je steeds de zucht naar waarheid en het leven. Jezus Christus is de enige weg en is te zelfder tijd de hoogste waarheid en het echte leven.

Jongeren van Curacao. Neem deel in de onvermoeibare taak van het verkondigen van het Evangelie. De geroepene moet een gepassioneerde zoeker zijn naar de waarheid, met hoge en nobele idealen. Verval niet in apathie, in onverschilligheid en ongerinteresseerdhedi. De Heer is met je. Wees dus, iemand die voorop loopt bij het opbouwen van een meer rechtvaardige, meer gezonde en meer broederlijke gemeenschap.

TEKEN

Ik wil nu een paar woorden, vol liefde, richten tot degenen die zich hebben toegewijd aan de Heer. Ik wil in jullie het actuele teken zien van de liefde van Christus. Heel jullie gewijde leven, als het ware jullie mystieke huwelijk met Christus, is 'als een signaal en een stimulans van de liefde en als een buitengewone bron van geestelijke vruchtbaarheid voor de wereld'. (Lumen gentium 42). Blijf doorgaan trouw te zijn aan de verwachting welke in jullie wordt gesteld door de Kerk. Voel je ten zeerste bemind door Christus. Alleen daarvan overtuigd voel je je sterk om te beminnen en om Christus te doen beminnen. Op deze manier zal jullie liefde als bruid van Christus ook een liefde worden voor de kerk als Lichaam van Christus, voor de kerk als Volk van God, voor de kerk die op haar beurt bruid en moeder is (Redemptoris donum 15).

Aan mijn geliefde priesters en aan de toekomstige priesters: blijf trouw aan jullie roeping om het sacramentele teken te zijn van Christus de Herder en het Hoofd van de kerk (Puebla 659). Met de Paas-vreugde welke voortkomt uit een leven dat opgeofferd wordt als 'hoogste getuigenis van liefde ' (Presbyterorum ordinis). Zo kunt gij de aanwezigheid en de doorzichtigheid van Christus present stellen als weg, waarheid en leven zijn voor de christelijke gezinnen, voor de leken, voor de arbeiders, voor de jongeren, voor de gewijden en voor heel het Volk van God. Christus heeft jullie nodig om naar de zieken te gaan, naar de armen, de mensen in de marge en naar allen die op zoek zijn naar hem.

HOEKSTEEN

Bij deze liturgische viering, luisterend naar het woord van God, hebben we Petrus horen herinneren aan de profeet Isaias: Hij die in Sion een hoeksteen heeft gelegd, een uitverkoren, schitterende steen, en die degene die daarin gelooft niet zal teleurstellen. (1 Petrus 2,6), Is 28,16). Deze hoeksteen moeten we aanvaarden, die Christus is, en we moeten hem niet afwijzen bij het opbouwen van een menselijk leven hier in dit land.

Voor ik eindig, aldus de paus, en met het oog op de vijfhonderdste verjaardag van de komst van het Evangelie in de Nieuwe wereld, wil ik mijn oproep herhalen voor de kerk die gevestigd is op Curacao om met meer inzet te werken aan de nieuwe evangelisatie, om de christelijke wortels te doen herleven. Deze nieuwe evangelisatie vraagt om mannen en vrouwen die zich beijveren in het luisteren naar het woord van God, in het gebed, in de Eucharistische viering en die bereid zijn om de goederen te delen met hun broeders (Hand. 4,32). De nieuwe evangelisatie heeft behoefte aan christenen en gemeenschappen die 'een van hart zijn en een van ziel'. Moge de Heilige maagd, moeder van de eenheid, ons helpen deze kerkelijke communio, gemeenschap, te beleven waarnaar zo zeer door Jezus werd verlangd als duidelijk teken van het nieuw leven en van de evangelisatie.

De bisschop van Rome, de opvolger van Sint Petrus, roept tijdens dit bezoek aan deze geliefde plaatselijke kerk op om Christus te blijven volgen als de weg, de waarheid en het leven. Dit is wat de Heer heden en hier vraagt, door U en met U. Zo moge het zijn. Aldus de paus.

"Kussen van grond als eerbewijs voor hen die getuigden"

Mensheid zucht naar vrijheid

MIJN EERSTE gevoel bij aankomst in de Nederlandse Antillen is er een van gelukkige dankbaarheid aan de Almachtige God die dit bezoek heeft mogelijk gemaakt. In Uw persoon, groet ik de autoriteiten en de gehele bevolking van deze mooie eilanden. Zo begon paus Johannes Paulus II op 13 mei zijn toespraak tot de gouverneur.

Ik heb de grond van Curacao gekust als een teken van mijn hartelijke waardering en vriendschap voor alle volkeren van deze regio. Als bisschop van Rome en als de opvolger van Petrus heb ik dit gedaan als een eerbewijs aan allen die hier hebben getuigd, in woord en waarheid en in daden van liefde over de macht van het Evangelie van onze Heer Jesus Christus. Ik ben vervuld van vreugde bij de gedachte aan de ontmoeting met de katholieke gelovigen, speciaal bij de Eucharistieviering waar zij verenigd zullen zijn met hun bisschop Ellis en met vele andere bisschoppen van het Caribisch gebied.

SOLIDARITEIT

Als een mede-pelgrim met de rest van de menselijke familie, levend in een wereld welke getuige is van de dramatische sociale en politieke veranderingen, is mijn bezoek bedoeld als een uitdrukking, tegenover U en alle mannen en vrouwen van goede wil, van de diepgaande solidariteit van de kerk met de volkeren in ontwikkeling. Individuelen en volkeren waar ook ter wereld zuchten er naar om echt vrij te zijn. Zij zoeken naar hulp om de obstakels te kunnen overwinnen welke zij op hun weg tegenkomen naar volledige ontwikkeling. Zij zijn bereid veel te ondernemen en te verduren om een meer menselijke manier van leven te kunnen bereiken.

De werkelijke uitdaging waarmee de volkeren in ontwikkeling worden geconfronteerd is zowel geestelijk als materieel van aard. Het is de uitdaging het gevoel van menselijke waardigheid te ontwikkelen en te doen groeien. Het is de taak in het geheel van de gemeenschap een diepe zin in te bouwen voor de menselijke rechten en voor de verantwoordelijkheden welke daaruit voortvloeien voor de persoon en de gemeenschap van iedere burger. In een woord samengevat: het is de altijd aanwezige plicht om ieder menselijk wezen te beschouwen en te behandelen overeenkomstig zijn of haar unieke waarde van geliefd kind van de Schepper.

Ik wil U bij deze belangrijke taak bemoedigen. En ik zal de Almachtige God bidden dat de bevolking van de Nederlandse Antillen met wijze raad en genereuse inspannning een rechtvaardige en zorgende gemeenschap opbouwt, een plaats van vrede en welzijn voor alle ingezetenen van deze eilanden. Tot zover de toespraak van de paus bij aankomst op de Antillen.

Juiste voeding basis voor goede gezondheid

"Drievoudige verwarmer" heeft diverse functies

= door Rudolf de Wit =

ALS U HAD gedacht dat de hartconstrictor-energie het enige vreemde was in de Oosterse geneeswijze, dan staan u nog vele verrassingen te wachten. In de acupunctuur kennen we een systeem dat de Chinezen beschrijven als het 'Drievoudige-Verwarmings systeem'. Westers kan deze energie vergeleken worden met het systeem dat verantwoordelijk is voor het digestief stelsel. Het woord zegt het al: het bestaat uit 3 delen n.l. de ademhalingsholte, het gedeelte dat de milt, maag, pancreas en galblaas bevat, en het onderste gedeelte dat de nieren, blaas, dikke darm en dunne darm bevat.

De energie van de drievoudige-verwarmer is tevens verantwoordelijk voor meerdere functies. Het systeem reguleert de temperatuur van het lichaam, verzorgt het metabolisme (stofwisseling), heeft een belangrijke invloed op de bloedvorming, zorgt voor de eliminatie van afvalstoffen en heeft invloed op de energie verkregen uit de voeding.

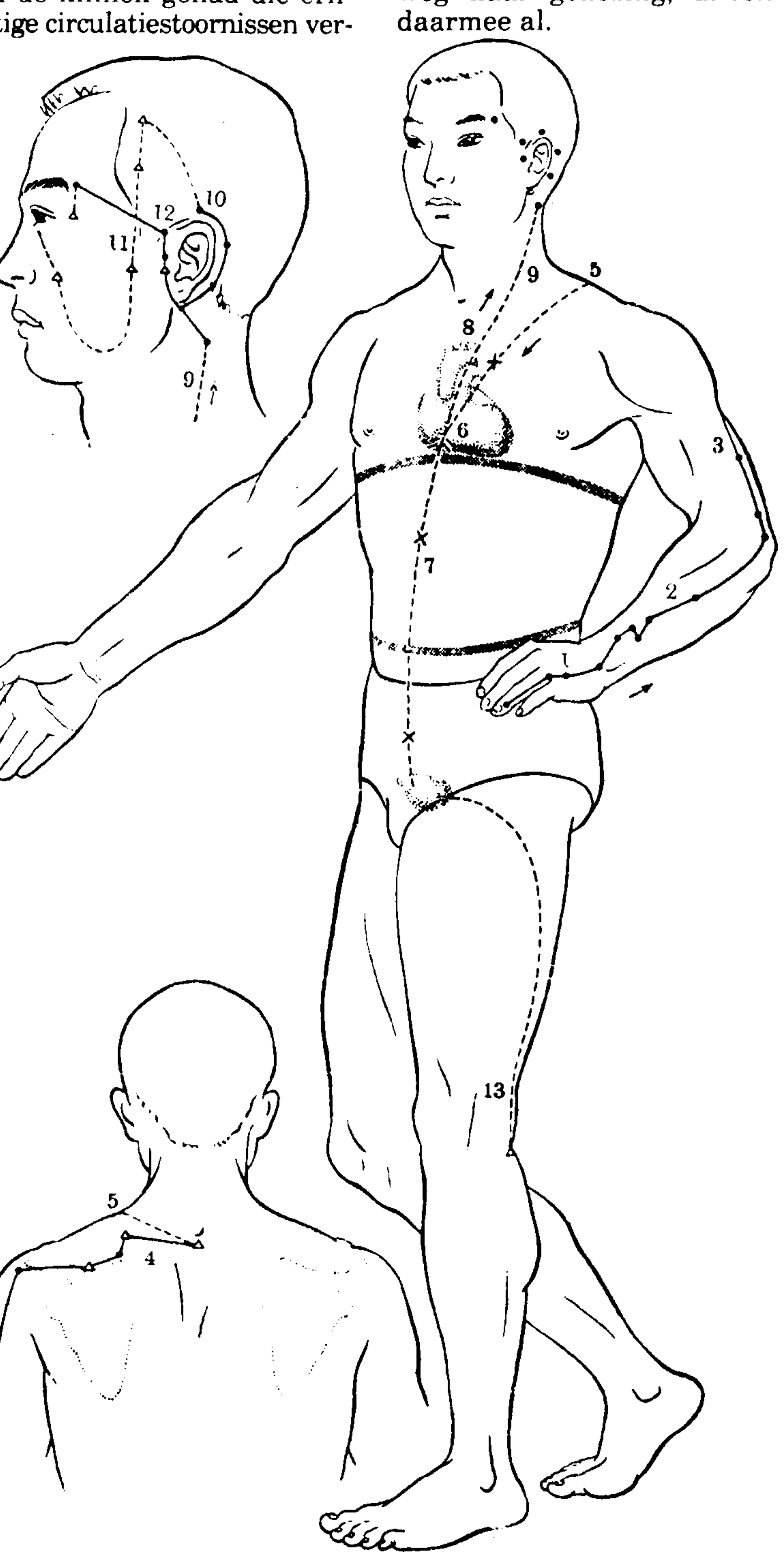
U merkt dat de voeding wel een belangrijke rol speelt voor deze energie. Eenvoudig uitgedrukt: als u ongezonde voeding naar binnen werkt, dan kunt u niet verwachten dat uw lichaam gezond kan blijven.

Natuurlijk kunt u alle soorten argumenten naar voren brengen b.v. dat uw oma en peettante wel 89 zijn geworden terwijl zij wel gewoon van alles aten en dronken. Ik ken dat allemaal wel. U moet één ding goed beseffen, en dat is het feit dat, toen uw oma en peettante leefden zij over een veel gezondere omgeving beschikten. Zij hadden meer beweging, het leven was niet zo 'gestressd' als tegenwoordig, het voedsel stond niet stijf van de conserveringsmiddelen en kleurstoffen.

Het bovenste deel van de drievoudig verwarmer zorgt zoals eerder gezegd voor de longen. De energie die daar gevormd wordt uit de lucht wordt door het hele lichaam gestuurd en moet het gehele lichaam verzorgen. Elke cel krijgt verse en gezonde zuurstof via het bloed. Kunt u zich voorstellen wat er gebeurt als u dag in dag uit, jaar in jaar uit het lichaam volstopt met teer, nicotine en andere troep?

Ik heb al vaker patiënten in de kliniek gehad die ernstige circulatiestoornissen vertoonden, longproblemen hadden, maar die nog driftig doorstoomden. De stoomboot van Sinterklaas (u weet wel die goede man met al dat suikergoed en lekkernij voor onze lieve kinderen) is daar niets bij vergeleken.

Bij elke ziekte doet u er goed aan om even stil te gaan zitten en uzelf af te vragen: 'wat doe ik verkeerd en hoe kan ik het veranderen?'. U bent dan al half op weg naar genezing, alleen daarmee al.

Het middelste deel van de drievoudige-verwarmer onttrekt de energie vanuit het voedsel en maakt daarmee de voedende energie, de bouwstoffen voor het lichaam. Vaak vragen de mensen een Vitamine of een drankje voor 'forsa' (kracht); dit is heel vaak niet eens nodig want als deze persoon gezonder en beter zou eten dan zou zijn of haar lichaam voldoende bouwstoffen uit de voeding kunnen halen om het lichaam in goede gezondheid te houden.

Het onderste deel van de drievoudige-verwarmer heeft de functie om zuivere, bruikbare stoffen te scheiden van onzuivere, onbruikbare stoffen. De onbruikbare, onzuivere produkten worden uitgescheiden via de organen van het onderste deel van de drievoudige verwarmer.

KARAKTER

De psychische kant van deze energie is te zien in het karakter. De drievoudige verwarmer energie verzorgt de manier waarop iemand overkomt; De uitwendige karakteruiting.

Deze energie is gemakkelijk te beïnvloeden bij aanpassingsmoeilijkheden of bij veranderlijke klimatologische omstandigheden. U weet wel hoe u zich voelt op de eerste dag van uw nieuwe baan: benauwde ademhaling, niet kunnen eten, overgeven, diarree enz. Of het gevoel bij plotselinge temperatuurs- of weersverandering. Dit heeft allemaal met de energie van de drievoudige verwarmer te maken.

De Drievoudige Verwarmer-meridiaan begint aan de nagelrand van de 4de vinger, loop dan over de handrug naar het midden van de pols, over de onderarm, naar de achterkant van de elleboog via de bovenarm naar de achterkant van de schouder, naar de nek, dan onder de oorlel, achter langs het oor, naar de wenkbrauw en eindigt aan de voorkant van het oor. Op deze meridiaan liggen 22 punten.

De belangrijkste symptomen die met deze energie te maken hebben zijn: pijn in verloop van de meridiaan, doofheid, oorsuizen, pijnlijke keel, onvermogen tot urineren, opgezette buik, teveel transpireren, slechte aanpassing aan weersveranderingen, epilepsie, gezwollen wangen, en pijn aan de slapen.

Een aandoening van de Drievoudige verwarmer energie is, zoals ik reeds eerder heb gezegd, het beste te behandelen via de voeding. Natuurlijk bestaan er enkele kruiden die heel goed kunnen helpen bij spijsverteringsstoornissen. Acupunctuur kan ook heel goed helpen bij energiestoornissen van deze energie, door de geschikte punten te prikken.

Enkele kruiden:

Okou vera complex: bij maag en darmstoornissen.

Carbo Vegetabilis: bij darmklachten vooral na het eten van verrot voedsel.

Nux Vomica: bij maagklachten (ook bij katergevoel).

Verder adviseer ik u om het boek over de geneeskrachtige kruiden geschreven door Ludwina Veeris door te bladeren. Het is een grandioos boek, gemakkelijk geschreven en boordevol nuttige adviezen.

Kieskeurig

Bewegingstechnologie

= door Pedro Casimiri =

IN SEPTEMBER start de geheel nieuwe opleiding bewegingstechnologie. Deze vierjarige opleiding is een initiatief van de Haagse Hogeschool, waarbij samengewerkt wordt tussen de sector Gezondheidszorg en de sector Techniek. Het doel van de opleiding is het praktisch leren toepassen van biomedische en technische kennis bij het oplossen rond het moeilijk bewegen.

De afgestudeerde kan terecht bij verschillende sectoren van de samenleving, zoals de gezondheidszorg, de sport, het bedrijfsleven en onderwijs/onderzoek.

Voor bovengenoemde gebieden kan de afgestudeerde bewegingstechnoloog adviseren aan directies of overheden over bijvoorbeeld het gebruik van rolstoelen, alarmsystemen voor gehandicapten enz. Hierbij hoort ook het ontwerpen, ontwikkelen en installeren van nieuwe revalidatietechnieken.

Voor wat de sport betreft kan de bewegingstechnoloog zich bijvoorbeeld bezig houden met sportblessures. Maar ook over het treffen van bepaalde voorzorgsmaatregelen om blessures te voorkomen. Bijvoorbeeld het verplicht laten stellen van helmen bij sportfietsers of boksers. Bij de sport hoort ook adviseren van trainers welke methoden goed zijn voor een juiste conditie.

In het bedrijfsleven waar vaak veel klachten tot werkuitval leiden is de bewegingstechnoloog inzetbaar. Hij kan proberen het meest ideale werkklimaat voor de werknemers te scheppen. Je kunt ook denken aan het ontwerpen van meubilair voor specifieke doeleinden. In het onderwijs/onderzoek kan hij les geven maar zich ook bezig houden met allerlei vormen van onderzoek, al of niet in opdracht van overheden, bedrijfsleven, particulieren.

De opleiding is modulair ingedeeld. Dat wil zeggen dat een aantal onderwerpen steeds weer terug komt als een geheel. Er zijn vijf modules die elk jaar weer terug komen en dat zijn: 1 voortbewegen; 2. hanteren (vastpakken, optillen endragen); 3. rusten(staan, zitten,liggen); 4. communiceren(verbaal, non-verbaal); 5. vitale functies (ademhaling). Het eerste jaar is een propadeutisch jaar. In het vierde, tevens afstudeerjaar volgt men een uitgebreide stage.

Tot de vakken die gegeven worden horen: de medisch biologische vakken zoals anatomie, pathologie, functieleer. Tot de technische vakken horen biomechanica, algemene fysica, informatica, ontwerpenleer, gereedschapsleer en wiskunde. De groep van de gedragswetenschappen wordt gevormd door statistiek, methoden en technieken van empirisch onderzoek.

Als vooropleiding vraagt men Havo/VWO met een exact pakket. Dus wiskunde en natuurkunde, het liefst aangevuld met biologie. Verder gaat men er vanuit dat je geïnteresseerd bent in zowel het menselijk bewegen als in techniek, en tenslotte dat je het leuk vindt samen met anderen aan de oplossing van problemen te werken.

De opleiding staat open voor jongens en meisjes. Wil je meer inlichtingen schrijf dan naar de Haagse Hogeschool, Sector Gezondheidszorg, afdeling Fysiotherapie, Dovenetelweg 14, 2555 TG Den Haag.

● Dammen ●

= door Raoul Alias =

IN 1980 WERDEN voor het eerst in de geschiedenis van het dammen zonetoernooien georganiseerd. Via deze zonetoernooien konden spelers zich plaatsen voor het W.K.-dammen, die in december van datzelfde jaar in Mali zou plaatsvinden. Door de FMJD (Werelddambond) werd 4 zones ingesteld t.w.: de Westeuropese, Oosteuropese, Afrikaanse en de Amerikaanse zones.

HET Amerikaanse zonetoernooi werd in november 1980 in Paramaribo gespeeld en tijdens dit toernooi slaagde de werelddambond erin een Pan-Amerikaanse damfederatie op te richten, die als belangrijkste taak kreeg deze zone-toernooien te gaan organiseren, te beginnen 1981 en daarna om de twee jaar.

Tijdens het Amerikaanse zone-toernooi van 1987 te Amparo, Brazilië, werd een Curaçaoënaar als voorzitter van de Pan-Amerikaanse damfederatie gekozen t.w. de heer L. Leitoe, die tevens voorzitter is van de Curaçaosche Dambond. Curaçao was in 1987 lid geworden van de FMJD en mocht dus meedoen aan het Amerikaanse zone-toernooi.

Waarom deze geschiedenis? Welnu, de Pan-Amerikaanse Damfederatie bestaat dit jaar precies 10 jaar en dit feit mag eigenlijk niet onopgemerkt aan ons voorbijgaan. Hopelijk komt er nog een groots dam-toernooi i.v.m. dit lustrum.

In november 1989 moest het 6de Amerikaanse zone-toernooi alweer in Brazilië plaatsvinden en via dit toernooi konden de spelers zich plaatsen voor het W.K. 1990 dat in november dit jaar in Nederland zal worden gehouden.

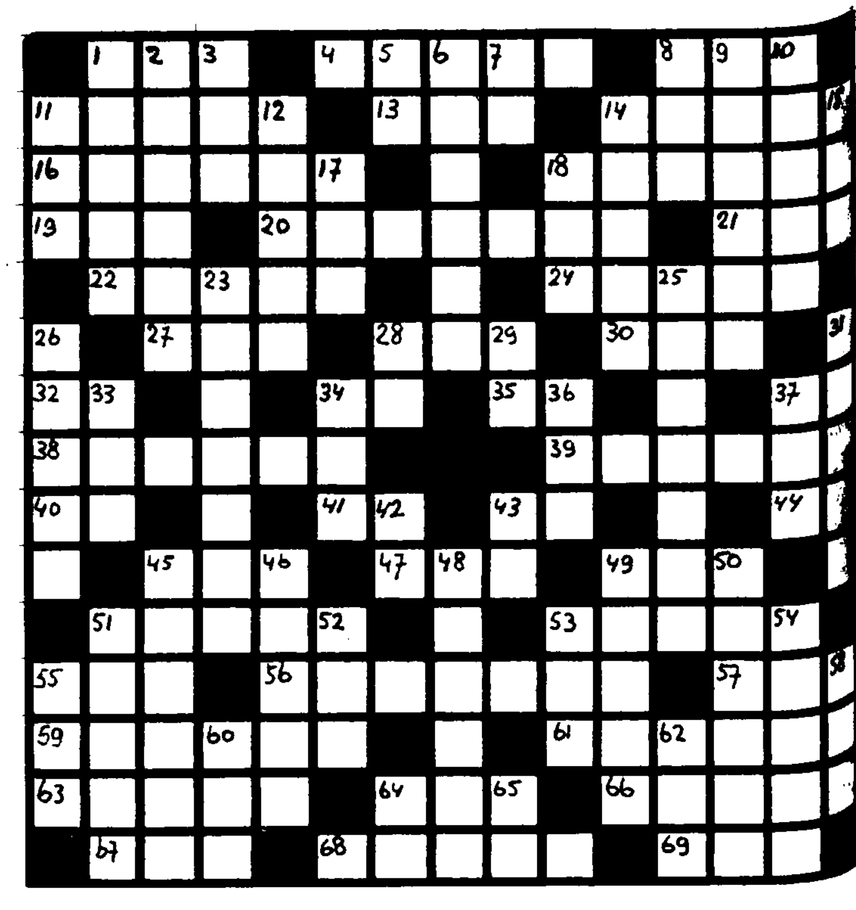
Brazilië heeft de organisatie van het zone-toernooi 1989 door financiële problemen nog steeds niet kunnen rondkrijgen en naar verluidt, wil de FMJD zelf spelers uit 4 landen (waaronder Curaçao niet voorkomt) aanwijzen om deel te nemen aan het W.K. dat later dit jaar in Nederland zal worden gehouden. Ik vraag mij af of er nu echt geen andere oplossing is en of het inderdaad moet uitdraaien op het zomaar uitkiezen van bepaalde spelers, of dat dit door de FMJD óf door de Panamerikaanse damfederatie moet gebeuren.

In ieder geval, dat eerste Amerikaanse zone-toernooi in 1980 werd gewonnen door de Haitiaan Robillard vóór de Russen Koeperman en Veltman. De volledige eindstand zag er als volgt uit: 1. Robillard 17 punten; 2. Koeperman 16; 3. Veltman 15; 4. Marcos 12; 5, 6 en 7. Gagnon, Autar en Waldring 12; 8. Sheoratan 10; 9. Pierre 9; 10. Laudin 8; 11. Norden 6; 12. Brown 2.

Hieronder een partij van de winnaar van bovenvermeld toernooi Robillard - Waldring:

1.32-28 19-23 2.28x19 14x23 3.37-32 10-14 4.35-30 20-25 5.33-29 14-19 6.40-35 5-10 7.45-40 10-14 8.41-37 14-20 9.30-24 19x30 10.35x24 17-22
11.31-27 22x31 12.36x27 11-17 13.50-45 6-11 14.38-33 17-21 15.46-41 11-17
16.33-28 21-26 17.28x19 18-22 18.27x18 12x14 19.32-28 16-21 20.37-32 17-22
21.28x17 21x12 22.32-28 14-19 23.40-35 19x30 24.25x24 9-14 25.45-40 14-19
26.40-35 19x30 27.35x24 409 28.41-37 9-14 29.44-40 14-19 30.40-35 19x30
31.35x24 13-19 32.24x13 8x19 33.42-38 20-24 34.29x20 15x24 35.38-33 2-8
36.34-29 12-18 37.29x20 25x14 38.39-34 7-12 39.49-44 1-7 40.44-40 3-9
41.40-35 19-24 42.43-39 12-17 43.48-42 14-20 44.34-29 7-12 45.42-38 20-25
46.29x20 25x14 47.35-30 9-13 48.30-24 14-19 49.37-32 19x30 50.28-23 18x29
51.33x35 13-19 52.38-33 19-23 53.35-30 17-22 54.30-25 12-18 55.25-20 8-13
56.20-15 22-28 57.33x22 18x38 58.15-10 26-31? de beslissende fout, 23-28 was nog remise (...23-28 59.10-4 13-19 60.4-27 28-32 61.27-16 19-24 en wit kan niet meer winnen) 59.10-4 38-42 60.4x45 en uit.

KRUISWOORD PUZZEL

HORIZONTAAL: 1. Bittere stof; 4. Gezelligheid; 8. Vreemd; 11. Bouwmateriaal; 13. Engels bier; 14. Meisjesnaam; 16. Immer; 18. Heer; 19. Watering; 20. Omwenteling; 21. Griekse godin; 22. Incasseren; 24. Borstharnas; 27. Vat; 28. Arrondissement; 30. Bevestiging; 32. Bijwoord; 34. Voegwoord; 35. Bolgewas; 37. Voorzetsel; 38. Sport; 39. Lid van verdienste; 40. Stoomschip; 41. Heilige; 43. Oude lengtemaat; 44. Neon; 45. Medicijn; 47. Priem; 49. Dode; 51. Gevolg; 53. Beddegoed; 55. Griekse letter; 56. Bereid; 57. Meisjesnaam; 59. Plaatsen; 61. Bij voorkeur; 63. Schimpscheut; 64. Hoofddeksel; 66. Meisjesnaam; 67. Walvis; 68. Stuk geschut; 69. Voegwoord.

VERTIKAAL: 1. Gestold vleesnat; 2. Oplettend; 3. Bos; 5. Muzieknoot; 6. Onderling; 7. Water in Friesland; 8. Persoon; 9. Gebied; 10. Vervoermiddel; 11. Speelgoed; 12. Europeanen; 14. Vogel; 15. Vlaktemaat; 17. Plaats in Noord Brabant; 18. Brood; 23. Aantekening; 25. Billijk; 26. Russische maat; 28. Klaar; 29. Rijksuniversiteit; 31. Gelooide huid; 33. Paard; 34. Gewicht; 36. Dun; 37. Metaal; 42. Voorzetsel; 43. Boom; 45. Sar; 46. Strijdmacht; 48. Gluren; 49. Soepel; 50. Kruid; 51. Kortschrift; 52. Schrijfgerei; 53. Slons; 54. Noppes; 55. Meisjesnaam; 58. Soort papegaai; 60. Dwaas; 62. Tijdperk; 64. Familielid; 65. Tegenover.

WINNAAR VORIGE WEEK

Uit het grote aantal inzendingen van dez Amigoe kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

G. Kelkboom
Schubertstraat 10
Oranjestad
Aruba

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe. (tot drie uur)
Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk en op enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL

Curaçao: POB 577, Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110
Bonaire: Kaya Governador Debrot 154 t.n.v. Hubert Linker

OPLOSSING VORIGE WEEK

HORIZONTAAL: 1. Slaperig; 7. Wanhopig; 14. Tor; 15. Lus; 17. Del; 18. Rei; 19. Eren; 21. Matinee; 24. Tap; 25. Nek; 27. Ratel; 28. Wit; 29. Er; 31. Pak; 33. Met; 34. Dok; 35. We; 36. Les; 38. Mep; 40. Wie; 41. Ver; 42. Klapper; 43. Heerser; 44. Gea; 45. Air; 47. Eed; 48. Neg; 50. El; 51. Ale; 52. Nap; 54. Ter; 56. Na; 57. Ida; 58. Karel; 60. Nep; 62. Emma; 64. Satinet; 66. Lava; 68. Sem; 69. Oom; 70. Nut; 72. Ren; 73. Tienvlak; 74. Bakeliet.

VERTIKAAL: 1. Stekel; 2. Lor; 3. Aren; 4. El; 5. Rum; 6. Isar; 8. Adel; 9. Nee; 10. Hl.; 11. Prat; 12. Iep; 13. Gieter; 16. Citer; 20. Nep; 22. Tam; 23. Net; 24. Tik; 26. Kampala; 28. Woerden; 30. Rekel; 32. Kepie; 34. Dieet; 35. Weren; 37. Sla; 39. Per; 40. Wee; 41. Ven; 44. Gewest; 46. Paria; 49. Garant; 51. Ada; 52. Nat; 53. Pen; 55. Rel; 57. Imme; 58. Kama; 59. Lena; 61. Par; 63. Mei; 64. Sol; 65. Tuk; 67. Vee; 69. O.V.; 71. Te.